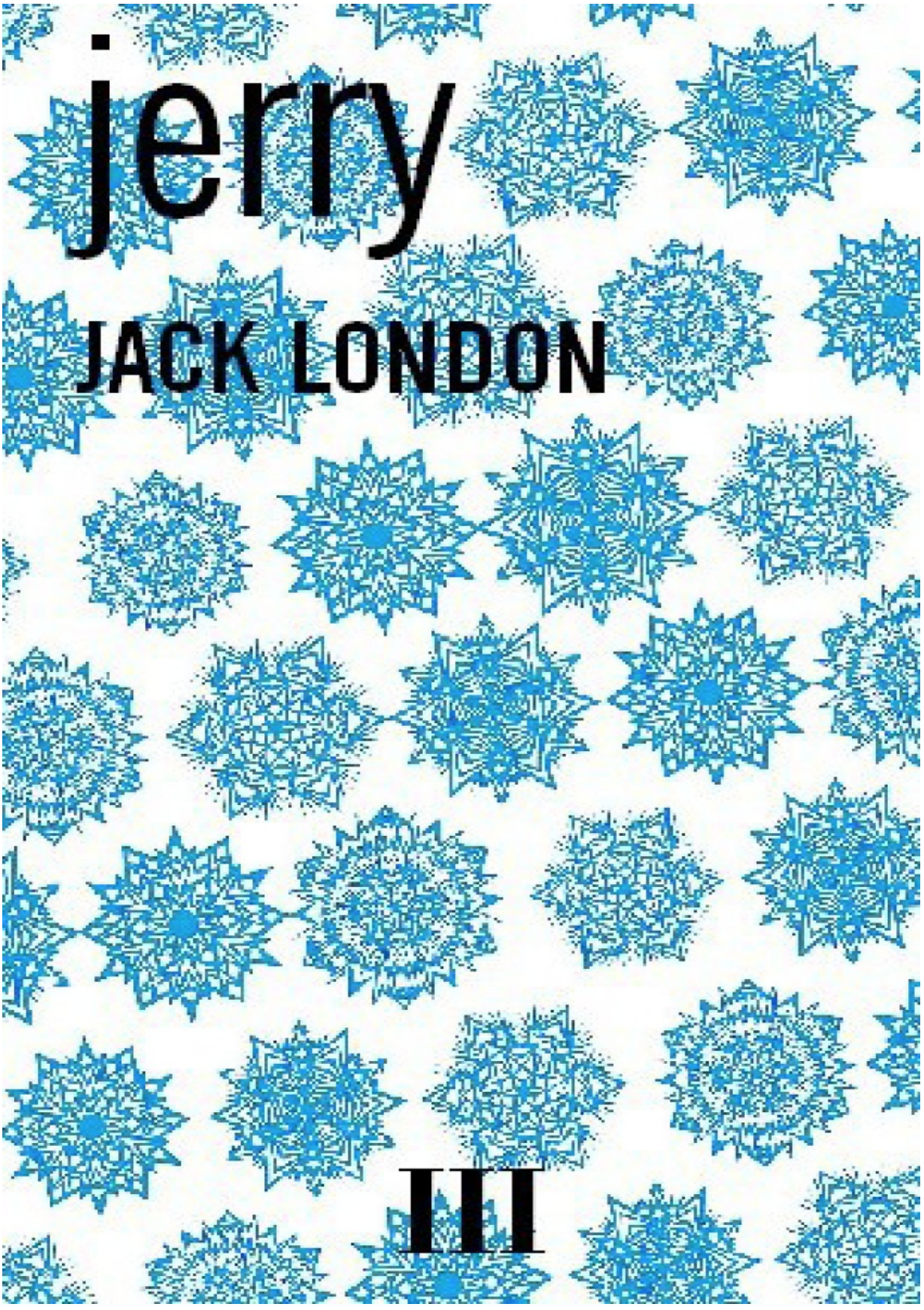

jerry
JACK LONDON
III

JACK LONDON

JERRY

JACK LONDON
JERRY
Türkçesi: Nuriye Yiğitler
KAFEKÜLTÜR Yayıncılık ® 2012
3 KLASİKLER

BİRİNCİ BÖLÜM-MİŞEL İLE KAMAROT DAGHARTİ'NİN ARKADAŞ OLMALARI

Buharlı gemi Makambo, çıktığı Avustralya seferinde Salomon Adaları'na ve Yeni Gine'ye de uğrar, her beş haftada bir olmak üzere Tulagi Limanı'na da uğrak verirdi. O geldiği zaman ada halkı bayram yapardı. Çünkü herkese iş çıkardı. Limandaki kayıkçılar bile gemiden adam taşıyarak, para kazanırlardı. Çocukları da bu kayıklarda olurdu. Çünkü babaları içki içecek kadar çok para kazandıkları için yavrularını da yanlarına alır, onlara da harçlık vermekten kaçınmazlardı.

İşte Makambo Gemisi'nin limandan demir alıp yola devam edeceği günün akşamı, Öjeni adlı zenci köle gemisinin kaptanı Kellar, adalar komiserini ziyaret için karaya çıkmış, dönüşünde gemisinde taşıdığı zencilere bekçilik eden köpeği Mişel'i kumsalda unutmuştu. Bu onun ilk unutkanlığıydı.Yoksa Kaptan Kellar, epeydir bu işi yapıyor ve asla böyle bir yanlışa düşmüyordu.

Gece yarısına doğru köpeğinin gemide bulunmadığını fark eden kaptan, onu aramak için bir kez daha karaya çıktı. Birkaç adamıyla birlikte kıyının ve limanın her köşesini bile arayıp tarayarak köpeği Mişel'i bulmaya çalıştı. Hatta küçük yelkenlilerin bulunduğu işlek kayıkhanelere bile tek tek baktı ama çabaları boşunaydı.

Gerçekten Mişel, Öjeni Gemisi'nden Makambo Gemisi'ne geçmişti. Ama nasıl olmuştu bu? Gelin öğrenelim:

Makambo Gemisi'nde Dagharti adında bir kamarot vardı. Gemilerdeki tüm kamarotlar gibi görevi, geminin yemek servisiyle ilgilenmek, diğer kamarotlara göz kulak olmaktı. Ama gerçekten bu adam çok daha iyi hizmetleri başaracak

yetenekte, akıllı bir insandı. Hain değildi hiç. Sağlıklıydı, çevresine neşe saçan, güçlü, iri yapılı bir adamdı; dediklerine göre yirmi yıldır tek bir gün boş durmamıştı. Ancak tek bir günü bile günde altı litre bira içmeden geçirmemişti. Bu günleri o övünç vesilesi olarak herkese göstermekten de büyük zevk duyar, kendisinin bu yönünün çok beğenilmesini isterdi.

Evet, komutasında çalıştığı bütün kaptanlar buna tanık olmuşlardı. Hatta yolcularına, denizcilik tarihinde hiç görülmemiş, bilinmemiş bir örnek diye kamarotu göstermekten geri kalmazlardı.

“Şu adama çok iyi bakınız,” derlerdi. “Tuhaf bir adı vardır ve biz ona ‘Fıçı adak’ deriz. Yirmi yıldan beri günde altı litre birasını gövdeye indirmeden bir tek gün bile geçirmemiştir Oysa pek o kadar akıllı biri olduğu söylenmese de, ona ayyaşın teki de denilemez. Çünkü onca birayı kafasına diktiği halde, bu kadar birayı sürekli içmeye kendince alışık olduğu halde, pek o kadar kendini sarhoş da etmezdi bu biralar.”

Ve Dagharti de kaptanının kendi hakkında neler söylediğini, hatta söyleyeceğini bilirdi. Ancak o, başarılarından büyük bir övünç payı çıkarır, bundan mutlu olurdu. Yaptığı her işte olanca gücüyle çaba gösterirdi. Canla başla sarıldığı bu işlere ise ne kadar sağlam bir vücut yapısına sahip olduğunu daha iyi kanıtlamak için içtiği altı şişeye bir yenisini, yani yedinci şişeyi eklemekten de hiç kaçınmazdı. Arkadaşımız Dagharti, bütün gücü ve görkemliliğiyle dünyaya sanki böyle kafa tutar, işine çok özen göstererek, yine yaşam savaşından öç alırdı.

Evet, işte bizim gemi işçisinin böyle garip bir ünü vardı. Dag, sanki bu evrende, dünyanın bazı küçük bölgelerinde yaşayıp giderken, yalnızca bira içebilmek amacıyla yaşadığını belirtmek, böylece tüm güzelliklere ulaşabileceğini kanıtlamak isterdi. Bu dünyada yalnızca bira içmek üzere yaşadığını ifade edebilmek için tüm düşüncesi, tüm eforu ve enerjisi bu şöhretini korumaya doğru dönmüştü, kayıp gitmişti diye konuşabiliriz pekâlâ. Onun tek tutkusu vardı: “Her gün hiç sektirmeden, altı şişe ya da litre birasını içen adam” olmak ya da olabilmek, tek göstergesi ve tutkusu buydu anlaşılan.

Fakat bu biraları rahat içebilmek ve cep doktorunu üzmemek için gerekli olan bu parayı bir araya getirmek için de boş vakitlerinde bulabildiği ek işler yapıyor, o yörede hemen alıcı bulan sedef taraklar ve başka süs eşyaları yaparak, kendine rahatça altı şişe bira almak için yeni işler yapıyordu. Bunlar Dag’a ufak bir ek kazanç sağlamaktaydı. Bunlar dışında bazen de çevrece hiç de hoş karşılanmayan yollara da başvuruyordu. Sözgelimi başkalarının köpeğini çalmak

gibi.

Belli bir şeydi bu. Her gün ara vermeden içtiği altı litre biranın parasını ödeyecek birinin olması gerekiyordu.O da Dagharti'den başkası olamazdı.

İşte o akşam Dag, o gece Mişel'i, bu yüzden iskele lombarlarının birinden, sessizce Makambo Gemisi'ne alıvermişti.

Mişel, Kaptan Kellar ile kendisini karaya çıkartıp bir yere bırakan kayığı kumsalda ararken, saçları manzarasına uygun düşecek hafiflikte kırlaşmaya başlayan, eti butu yerinde ve göbekli kamarotla karşılaşmıştı. Tıknaz kamarotla aralarından tez zamanda bir dostluk kuruldu, Mişel'in. Çünkü kendisi gibi kardeşi Jerry de bir İrlanda Teriyesi idi. Mişel kardeşine göre çok daha sıcak ve sokulgan yaradılıştaydı. Görünüşü daha çok köpeği andırıyordu, onun. Üstelik de çok daha sokulgandı. Gerçi o yaşa kadar pek fazla beyaz adam tanımamıştı. Ancak bu kadarı bile onları sevmesine ve onlara alışmasına yetmişti.

Artık her zaman olduğu gibi beyaz adamlara duyduğu yakınlığı kamarot Dagharti'ye de göstermekten çekinmeyince, Dagharti da ona sordu:

"Hey, beyaz adamların güzel köpeği, buralarda, Zencilerin ülkesinde ne işin var senin?"

Mişel, bu övgüyü minnetle karşılamış, biraz geri çekilerek, alçakgönüllü bir tavırla karşılık vermiş, bu arada kulaklarını dikmeyi, gözlerini ise sevinçle parlatmayı kesinlikle unutmamıştı.

Bu oyun o anda Dag'ın gözünden kaçmadı. Çünkü bir köpeğe daha ilk bakışta notunu vermekte, onu beğenmekte ya da ötelemekte oldukça becerikliydi. O halde buna da öyle bir rol kesip biletini öyle imzalamalıydı. Zencilerin Öjeni Gemisi'nin yükünü boşaltmakta olan kayıkları aydınlatmak üzere tutmuş oldukları fenerlerin ışığında, köpeği pür dikkat incelemeye aldı. Çok geçmeden de Mişel'in yalnızca sokulgan ve iyi huylu değil, aynı zamanda da çok değerli, akıllı bir köpek olduğunu anlayıverdi.

Bunun sonunda da çevresini "Acaba gören var mı?" gibilerden kaçamak bakışlarla taradı. Bakan eden yoktu. Herkes kendi işiyle gücüyle uğraşıyor, kendi işine bakıyordu. Zaten yakınlarda gemiden indirilen yüke fener tutan zenci işçilerden başka kimsecikler de yoktu.

Dag, köpeğe bir kez daha gözlerini dikti ve o anda kesin kararını aklına yerleştirdi. Bu köpeği kendi gemisine uçuracaktı. Yoksa büyük bir şey yitireceğinden emin olabilirdi. İlkin saf saf düşünerek, fenerlerin oluşturduğu ışık çemberinin kırılmayan dış kısmına çıkmak için adımlarını o yana doğru attı.

Kumsalda geziniyormuş gibi yaptı. Aşağı yukarı yüz metre uzaklaşınca, kuma oturup beklemeye başladı. Öte yandan da kendi kendine yorumlar yapıyor ve bir şeyler mırıldanıyordu. Karanlıkta kayıkların kıyıya yanaştığını belli eden kürek seslerine bir kez daha kulak verdi. Mırıldanması artık duyulur olmuştu:

“Bu köpek en azından yüz dolar eder. Eğer onu kibar ve güzel bir bayana yüz dolara sattıktan sonra, parayı cebe indirirken, sırıtarak kendisine bir ‘Uzun ömürler, Hanımefendi!’ diyemezsem, ben de bir Teriyeyi bir tazıdan ayırt edemeyecek, kalıbı beş para etmeyen ayyaş herifin tekiyim, demektir.”

Az sonda kumun üzerinde yürüyen hafif ayak sesleri onu kendine getirdi. İşte, her şey umduğu gibi gerçekleşiyordu. Köpek ona hemencecik bağlanmış ve arkasından yürüyüp gelmişti.

Gerçekten de kendini tüm hayvanlara olduğu gibi köpeklere de sevdirmesini bilen bir kişiydi. Bunu Mişel de kısa süre içinde anlayacaktı. Hayvanı yarı yanağından, yarı boynundan, hatta kulağının birazcık altından tuttu. Sımsıkı, dostça kavrardı onu. Güven veren bir davranıştı bu, hayvanlar için. Hele köpekler buna hiç dayanamazdı. Hiç acıtmazdı; yalnızca kendini kabul ettirirdi, açıkça, iki yüzlülükten hayli uzak. Mişel de bir yabancının kendisini böyle içtenlikle sevmesini son derece doğal karşılamıştı. Adam hem onu sarsarak okşuyor, hem de kendisiyle tatlı tatlı konuşuyordu:

“İyisin değil mi güzel, şirin köpek. Sen ne kadar sevimlisin böyle? Hoşuna gidiyor değil mi yaptıklarım? Eğer benim yanımdan ayrılmayacak olursan, seni çok ama çok mutlu ederim. Günün birinde şık bir manton, hatta elmas düğmelerin bile olabilir.”

Hayır! O güne kadar Mişel, gerçekten de kanının, böyle çok kısa zamanda sıcacık aktığını görmemişti. Hiç böyle biriyle karşılaşmamıştı. Kamarot Dagharti, bir köpeğe nasıl hitap edileceğini, onu gönlünün nasıl kazanılacağını herkesten çok daha iyi biliyordu; hiç kuşkusuz bu bir Tanrı vergisiydi. Köpeğin dostluğunu nasıl kazanacağını gerçekten çok iyi biliyordu. Bu sözlerden sonra Mişel’i salıverdi, artık kendisiyle ilgilenmiyormuş gibi davranmaya başladı. Böyle davranması işe yaramıştı. Köpek ona daha çok sokulmaya başladı.

Adam, çubuğunu yakmaya çalıştı; peş peşe birkaç kibrit çaktı. Ama bir yandan da kibritlerin alevinde hafifçe, göz ucuyla köpeği dikizlemekten geri durmadı. Kamarotun Mişel’i süzmesi köpeğin de çok hoşuna gitti. Dimdik, kır düşmüş kaşlarının alt kısmında gözleri pırıl pırıldı. Bu arada Mişel de kulaklarını dikmiş, bakışlarını bu yabancıdan bir türlü ayıramaz olmuştu gerçekten. Sanki karşısındaki adamı doğduğu günden bu yana tanıyordu. Şimdi ise bu iki ayaklı,

sevimli Tanrı'nın onunla ilgilenmemiş olması, zavallı hayvancıkta büyük bir düş kırıklığı yaratmıştı.

Bu kez dostluk elini uzatma sırasının kendisine geldiğini aklına getirmiş olmalıydı ki bu iki ayaklı Tanrı'nın önünde biraz oynamak istedi. Arka ayaklarının üstüne kalktı. Sonra ansızın ön ayaklarını öne doğru iyice uzattı. Kendini birden karın üstü yere bırakıverdi. Göğsü neredeyse serilip toprağa değiyordu. Ama gerisi yüksekteydi. Bu hareketlerinin sonunda, bir taraftan kuyruğunu sevinçle içerisinde sallarken, havlamaya başladı. Ama havlaması kesik kesikti. O da ilgi duyduğu insana böyle mesaj veriyordu.

Ancak adam, salt bu oyunla ilgilenmez görünüyor, üçüncü kibritin sönmesinden sonra oluşan karanlık ortamda çubuğunu ağır ağır içmeyi sürdürüyordu.

Adamın bu ısrarlı ve inatçı kayıtsızlığını görünce, Mişel dayanamadı. Önce çekip gidiyormuş gibi yaptı. Ancak Kamarot Dagharti, arkasından yüksek sesle seslendi.

"Buraya gel köpek! Buraya gel ve hemen şuracığa yat!"

Sonra Mişel'in hemen dönüp yanına gelerek, pantolonunun paçalarını ağır ağır koklamaya başladığını görünce; gülmemek için kendini zor tuttu.

Köpeğin yakınına gelmesinden yararlanarak, hayvanı dikkatle incelemeye başladı. Bir yandan da sesli düşünüyor, kendi kendine konuşuyordu..

"İyi bir köpek... Çok iyi bir cins bu. Biliyor musun ey köpek, hangi köpek sergisine girersen gir, hiç kuşkusuz birinci gelirsin. Tek kusurun, biraz kıvrık, eğri büğrü kulakların. Onları güzelce ütüleyip düzeltmek gerek. Bunu da herhangi bir veteriner çok rahat yapabilir."

Sözüm ona hiç umursamaz bir hareketle elini o ilginç kulaklardan birinin üzerinde gezdirirken, kulak diplerini usulca, şöyle bir yokladı... Bu okşama Mişel'in pek hoşuna gitmişti. Bu parmaklardan öylesine büyük bir zevk aldı ki, sevinç içinde olduğu yerde kıvranmaya başladı.

Parmaklar hareketini değiştirmiş, şimdi kulaklarını usulca çekiştiriyordu. Adam bir yandan da hiç durmadan bir şeyler mırıldanıyordu. Gerçi Mişel, bir şey anlamıyordu ama varsın olsun, yine de çok hoşuna gidiyordu işte. Bu onun sanki eşsiz bir yürek yangınıydı sanki. Büyülü bir yürek yangını.

Bu işin sonunda Dagharti ayağa kalktı. Çubuğunu son bir kez yeniden yaktı. Ve Mişel kendisini bulunmaz Hint kumaşı sanmasın diye, yine hayvanı unutmuş

gibi davrandı. Öyle ya, o Mişel'e değil Mişel ona yalvarıp yakarmalı, kendiliğinden, sanki zorla peşinden gelmeliydi. Şu işe bakın, Mişel de öyle geliyor, Dag'ın dizlerine sürtünüyordu. Başını eline dayıyor, yine kulaklarını, kuyruğunu okşasın diye yalvarıyordu sanki.

Kamarot Dagharti, parmaklarının ucuyla onu güzel ve etli yanağından yakaladı ve başını sallarken, ağzındaki lâfları gerektiği şekilde, sonuna değin hiç gevelemeden söyledi.

"Sen kimin köpeğisin acaba? Hiç kuşkusuz çalıntı bir Teriye'sin. Ah o seni çalıp sokaklarda böyle yapayalnız bırakanı bir elime geçirebilsem. Ve umarım ki bunun için size yalvarmam da gerekmeyecek! Bilirim ben ona yapacağımı, dünyanın kaç bucak olduğunu gösterirdim ona. Hayır, hayır sayın sevgili köpeğim, benimle geleceksiniz ve ben bu işin sırrını biliyorum. Sana bunu az sonra uygulayacağım."

Dag böyle böyle konuşarak, ayağa kalktı. Salına salına kumsalın ıssızlığında yürümeye başladı.

Mişel, onu büyülü bakışlarıyla izlediyse de yerinden hiç kımıldamaya niyeti yokmuş gibi davranmayı yeğledi. Bu onun için erişilmez bir oyunun başoyuncusuymuş gibi ayak direyerek kendini göstermeye çalıştı. Evet, yeni tanıdığı ve sevdiği bu adamın ardından gitmeye can atıyordu, ama adam onu kendisiyle gitmesi için çağırmamıştı ki. Bu yüzden ağırdan aldı.

Sonunda Kamarot Dag, onu öylesine alçak bir sesle, dudaklarını adeta güçlükle kımıldatıyormuş gibi çağırdı ki, bu uzaklıktan hiç kimse ne yapsa bu sesi işitemezdi. Ama Mişel, onu işitmiş ve adamın peşinden büyük bir sevinçle koşmaya başlamıştı.

İKİNCİ BÖLÜM-MİŞEL MAKAMBO'YA YOLCU OLUYOR

Kamarot, dudaklarından dökülen tuhaf sesleri dinleyerek, arkasında büyük bir sevinçle ayaklarına dolanmakta olan Mişel ile, uygun bir tempoda kumsalda ilerliyordu. Dag, fenerlerin aydınlık çemberinin dışında kalmaktaydı. Kayıklar artık yükü boşaltmaya başlamıştı. Mişel, biraz uzaklaşacak olsa, o belli belirsiz öpücüğün sesi, gizemli bir şekilde onu hemen kamarotun yanına çağırıyordu,

Usta kamarot, yeni bulduğu bir köpeği kaçırırken, sağa sola görünmeye hiç de niyetli değildi. Böyle bir şey yapması için onun ya deli ya divane olması gerekirdi. Amacı bu sevimli hayvanı kimseye görünmeden gemiye lombar deliklerinden alarak, birkaç gün kendi odasında konuk etmekti. Sonra duruma bakılırdı..

Böylece karanlıkta yerli köyüne kadar gitti. Tahmin edilebileceği gibi eli ayağı tutan insanların tümü, kadın erkek demeden yükleme işine yardımcı olabilmek için kumsala inmiş, orada ne varsa, buldukları bir işte çalışıyorlardı. Bütün kulübeler de boş gibiydi. Bununla birlikte bunlardan birinin kapısını çalınca, içeriden çatlak ve yaşlı bir adam sesi ona karşılık verdi: Aralarında şöyle bir konuşma geçti:

"Kimsin?" diye soruyordu içerdeki adam.

Kamarot Dag ise Pasifik Okyanusu'nun hemen her yerinde konuşulan o tuhaf ve bozuk İngilizce ile yanıt veriyordu:

"Ne önemi var dostum? Limandaki gemiden geliyorum. Beni kayığınla gemiye götürürsen sana iki çubuk tütün ikram ederim."

"On çubuk verirsen anlaşırız, gemici."

Altı litrelik biracı kamarot, adamla pazarlığa başladı:

“Beş verdim gitti.”

“On çubuk tütün vermek işine gelmiyorsa, cehennemin dibine dek yolun var ahbap.”

Arada kısa bir sessizlik oldu.

Dagharti, içerdekine üsteledi. Sonunda karanlıktaki ses, “Peki oldu” diyerek pazarlığı bir sonuca bağladı. Ve sesin sahibi, gecenin içinden çıktı geldi. Kamarot bir kibrit çaktı uluorta. Gözleri neredeyse çukuruna iyice kaçmış, yaşlı bir Zenci, bir koltuk değneği üzerinde sağa sola sallanarak, zorla ayakta durmaktaydı. Bir bacağı yoktu adamcağızın.

Dag parmağıyla adamın kesik bacağını işaret ederek sordu:

“Ya, demek öyle? Nerede bıraktın bu bacağı?”

Yaşlı adam gülmek zorunda kaldı. Acı bir anı, onun için nedense artık şeker şerbet oluyordu:

“Koskoca bir köpekbalığının ağzında.”

Sonra sözlerini art arda sıralamaya başladı:

“Ben, çok yaşlı bir adamım. Çoktandır tütün falan içtiğim yok. Sen eğer kocaman beyaz patron, vermek bana tütün çubuklarını, ben de seni gemine götürmek.”

“Peki ya vermezsem?”

Yaşlı adam, hiç ses etmeden geri döndü. Zıplaya atlaya tek ayak üzerinde kulübesine girecekmiş gibi yaptı. Dagharti, hemen ardından bağırdı:

“Tamam, ihtiyar, kabul ediyorum, tamam.! Tütünü vereceğim. Hem de şimdi vereceğim, endişen olmasın. Şaka yaptım sana.”

Elini hemen ceketinin yan cebine attı. Daldırdığı yerden okyanus adalarında bozuk para gibi kullanılan küçük tütün çubuklarından bir tomar çıkardı. İçinden çektiği bir çubuğu da yaşlı adama doğru uzattı.

Yaşlı adam kulak memesinin deliğine sokulmuş, kara kilden küçük bir çubuğu çekip aldı. Başparmağıyla çubuğunu doldurmak için kendini olduğu gibi yere bırakıverdi. Koltuk değneği de yanına düştü. Boynuna bir fiyonk gibi asılmış, fırlak kemikli göğsünün üzerinde sallanan hindistancevizi lifinden örülmüş bir keseden; bir çakmaktaşı, bir çelik çakmak, bir parçacık da kav çıkardı.

Sabırsızlanan ve ona kibrit kutusunu uzatan kamarota aldırış bile etmeden, çakmaktaşından sürterek çıkarttığı bir kıvılcımla kavı hemen yaktı. Sonra bu ateşi üfleyerek canlandırdı. O ateşten de çubuğunu yakarak tüttürmeye başladı.

Arka arkaya çektiği ilk derin nefeslerden sonra, yaşlı adamın ellerinin titremesi kesildi... Şimdi gözlerinin bebeğinde sonsuz bir mutluluk okunmaktaydı.

Çubuğunu büyük bir hazla tüttürüp bitirince, yaşlı zenci, şaşılacak bir çeviklikle koltuk değneğine yaslanarak, dimdik ayağa kalktı. Tek bacağının üzerinde sekerek kumsala doğru döndü. Dag, adamın ağaçtan oyulmuş kayığını kumsaldan denize dek iterken ona yardım etmek zorunda kaldı. Kayık da sahibi kadar eskimişti. Dag, bin bir zorlukla dizlerine kadar denize girdi, onu devirmemeye çabalayarak, kayığa bindi. İhtiyar adam da tam dalgalar kayığı kıyıdan geri çekerken, çevik bir hareketle kayığa atlayıverdi.

Mişel kıyıda kalmış, çağırılmayı bekliyordu. Henüz tanımadığı şu adamın ardından gitsin mi, gitmesin mi, kesin kararını vermiş değildi. Ancak belli ki gitmeye niyeti vardı. Yalnızca adamın dudaklarından çıkacak olan o tuhaf, yarı öpücük, yarı ıslık sesine kulak veriyordu.

Ve beklenen ses, gelmekte gecikmedi. Ancak o kadar usulca geldi ki, yaşlı zenci hiçbir şey duymadı. Ama sesi ancak Mişel işitmişti rahatça. Hemen kumsaldan pirog adı verilen kayığa atlayıverdi, Dag'ın sert ve kaslı omzuna basarak... Ayakları ıslanmamıştı bile. Islanmış olsaydı, Dag ona iyi not vermeyecekti. Mişel her geçen saniye Kamarottan iyi notlar alıyor ve yerini sağlamlaştırıyordu. Dag'ın omzuna basıp geçtikten sonra, sandalın dibine gidip orayı kendine mesken edindi. Dag yine o gizemli öpücük sesini çıkartınca, hayvan yerleştiği yerden kalkarak kamarota yaklaştı. Başını onun dizlerine yasladı, gözlerini de gözlerine dikerek orada öylece kaldı. Dag, sevgili köpeğinin kulağına doğru eğilerek:

"Sanırım elimi kutsal kitaba basarak bu hayvanı çalmadığıma rahatça yemin edebilirim. O benim ardımdan geldi... Kayığıma o sıçradı. Doğrusu vicdanım bu konuda çok rahat ve huzurlu. Haydi bakalım emektar kayıkçı, asıl bakalım küreğine... "

Yaşlı zenci bu sözün arkasından hemen küreğine saldırdı. Tek küreğini suya daldırıp çıkararak, karanlıkta Makambo gemisinin yerini belirten ışık demetine doğru pirogu sürüklemeye başladı. Onu götürürken gösterdiği çaba bir bakıma hoş görünüyordu. Ama zenci, öyle güçsüz ve soluk soluğaydı ki ikide bir durup biraz dinlenmek zorunda kalıyordu. Usta kamarot buna dayanamadı, zavallı

ihtiyarın elinden küreği alarak işe koyuldu.

Yarı yolda zenci, yitirdiği nefesine epeyce kavuşmuştu. Mişel'in üstüne eğilerek sordu:

"Bu köpek geminin o büyük beyaz efendisine ait değil mi?"

Kamarot yanıt vermedi. İşin sarpa saracağını anlamıştı. İhtiyar zenci, sözlerine biraz daha ağırlık vermek üzere bir süre sustuktan sonra ekledi:

"Sen var bana vermek, on çubuk tütün!"

Dag, adamı terslemek zorundaydı.Hemen bu düşüncesini uyguladı:

"Şimdi sana elimin tersiyle bir şey veririm moruk, o zaman görürsün gününü. Geminin beyaz efendisi benim çok yakın bir ahbabım... Şu anda bizim gemide, ben de köpeğini gemisinden aldım, ona götürüyorum. Sana ne bundan?"

Yaşlı kayıkçı azarı işitince, bir daha ağzını açmaya kalkışmadı.

"Sen var bana vermek on çubuk tütünmüş. Haraç mı kesiyorsun ulan benim gibi bir adamdan. Vallahi seni tuttuğum gibi denize fırlatırım şimdi. Aklını başına topla."

Bu ağır sözler de biraz daha baskı yaptı adamın ciğerlerinde. Zenci, soluk alamaz oldu. Kamarot, hemen adama kalp masaj yapmaya başladı. Ağzını o anda açmaya kalkışmadığı gibi yaşadığı sürece de daha uzun yıllar yaşadı; gece yarısı köpeğiyle birlikte kayığında taşıdığı bu gizemli yabancıdan hiç kimseye söz etmedi. Aynı gece daha sonra kaptan Kellar, kumsalı karış karış arar, Mişel'i bulmak için Tulagi'nin altını üstüne çevirirken de tek bacaklı yaşlanmış kayıkçıdan gık bile çıkmadı. Dalgaların rastlantıyla getirip götürdüğü şu beyazlarla, şu yabancılarla ne alıp veremediği vardı ki ihtiyar adamın? Neden başını hiç olmadık bir zamanda dertlere soksun ki durduk yerde?

Dag, Makambo'nun yanından sarkan küçük merdivene yanaşmadı... Geminin çevresinde dolandı. Bir ışığın parlamakta olduğu küçük bir lombarın altına yaklaşıp seslendi... Yanıt alamayınca birkaç kez daha seslendi "Hav! Hav!" diye.

İkinci seslenişinde ışık çemberi, daracık delikten uzanan bir kafayla karardı ve bu kafa, eğilerek karşılık verdi:

"Geldim! Geldim Efendi!"

Kamarot, sesinin fısıltı halinde çıkmasına dikkat ederek:

"Köpeği yanında alıkoyacaksın. Dikkat et, usulca al şu köpeği!"diye konuştu.

Mişel’i tutup kaldırdı ve karanlıkta, o demir duvarından uzanan iki el, köpeği usulca içeri aldı.

Bu iş tamamlanınca, kamarot içinde bulunduğu kayığı aceleyle bir yük merdivenine yanaştırdı. Tütünün bulunduğu cebine elini attı. Bu değerli çubuklardan bir avuç toplayarak yaşlı zencinin kucağına attı. Sonra merdivene yaklaşıp elleriyle sımsıkı yapıştı. Ayağıyla küçük kayığı, yani zencinin pirogunu iterek gemiden hızla uzaklaştırıverdi. Bu zenci on yedi yaşlarında ya var ya yoktu. Görünmeyen ellerin tuttuğu Mişel ise çok dar bir bakır çemberden sıyrılıp geçtikten sonra, kendisinin gemide, aydınlık bir yerde bulunduğunu anladı. Hemen çevresine göz attı, ister istemez Ceri’yi aramaya başladı.

Ne yazık ki tam o anda Ceri de Ariel Gemisi’nin güvertesinde, efendisinin ayakları dibinde sefa sürüyordu, rahatça uyuyordu. O gemi de Salomon adalarını epeyce gerilerde bırakmış,Yeni Zelanda’ya doğru yelkenlerini şişirerek yol almaktaydı. Bu yüzden bizim Mişel, Ceri yerine Kvake ile karşılaşmış oldu.

Kvake,yaşamın benzersiz seline başıboş koyuverilmiş, rastlanmadık bir yıkım ve yıkıntı örneğiydi. Yoksa Ariel Gemisi’nde ne işi vardı? Ne işi olsundu, Ariel Gemisi’nde? Tabii eğer yaşamış olduğu yıllar, diğer insanların yaşadığı yıllar gibi kabul edilecek olursa... Çünkü aslında kırışık alnının ayasında, çökmüş şakak kemiklerinde, en azından çukura kaçmış gözlerinin derinliklerinde, bir yüzyıl yazılmış durumdaydı. Her an çatlamaya hazır, kurumuş derisinin içinde kemikleri, sanki çırılçıplak görünen sıskacık bacakları, tıpkı saman çöpünü andırıyordu.

Kvake, tam o anda elbisesini giyiyordu. Yalnız kaba saba bir pantolonu ayağına ve pantolon kadar kirli ve buruşuk bir gömleği de sırtına giydi. Sol elinin iki parmağı hep kıvrıktı Kvake’ın... .Bu işe gözü özellikle alışık biri, Kvake’ın cüzam hastası olduğunu o anda anlayıverirdi. Ancak zenci, tıpkı tapusu üzerine yazılmış gibi her bakımdan kamarot Dag’ın malı olduğu halde, kamarot henüz sinirlerdeki bu iğrenç hastalığın şaşmaz bir belirtisi olduğunun farkında bile değildi.

Mişel, çevresine şöyle bir göz attı. Ranzayı, ranzanın altını kokladı ve Ceri’nin orada bulunmadığının anlayınca, bu kez tüm dikkatini Kvake’ye çevirdi. Kvake de Mişel’in gözüne hoş görünebilmek için çaba gösteriyordu.

Bu amaçla dostluğunu kanıtlamak üzere sözde ağzından tatlı bir ses çıkarmaya çalıştı. Ancak Mişel, küçük zenciye homurtulu bir sesle yanıt verdi. Kvake de uğramış olduğu başarısızlığı biraz olsun hafifletmek amacıyla aptalı oynayan bir tavırla gülmeye, kıkırdamaya başladı. Sonra efendisinin ayak seslerini işitir

işitmez, açmak için kapıya gitmek istedi. Ancak bacağı kıpırdar kıpırdamaz Mişel, üzerine atıldı. Kvake de hemen kaldırdığı ayağını yine yerine koydu. Bunun üzerine Mişel eski huzuruna kavuştu ve sanki Ceri'ye kavuşmuş gibi neşeli sesler çıkarmaya başladı. Ancak yine de gözünü genç zenciden ayırmamakta ısrarlıydı. Kvake, ayağını yerden ağır ağır kaldırmayı sınadı bir an. Ancak Mişel, bu numarayı biliyordu ve yutmayacaktı. Hemen homurtular çıkararak, parlak ve sivri dişlerini gösterdi. Onun kısa sürede bir zenci avcısı olacağı belliydi şimdiden. Zencilerin ondan çekeceği var gibiydi. O sırada Dag içeriye girdi. Ve elektrik ışığında Mişel'i alıcı gözüyle seyrederken olanları fark etti.

O da kısa sürede Mişel'in bir zenci avcısı olacağını anlamıştı. Hem de yaman bir avcı.

Bir denemede yapmak üzere uşağı Kvake'e emretti:

"Kvake, uzat bakalım ayağını!"

Zencinin Mişel'e çekingen bakışlarla bakması, her şeyi açıkça ortaya koymaktaydı. Kamarot yine de üsteledi uşağına. Kvake, usulca ayağını kımıldattı. O anda Mişel, yine yerinden sıçramıştı... Ayak da bacak da taş kesilmiş gibi olduğu yerde donakaldı. Mişel, dişlerini köküne dek gösteriyor, düşmanının çevresinde dört dönüyordu.

Dagharti,uzun bir kahkaha salıverdi:

"Hah!Hah!ha... Bakıyorum seni yere çoktan çivilemiş bu köpek Kvake... Sanırım çok usta bir zenci avcısı olmalı bu."

Köpeğin bu uyanık davranışını pek beğenmişti kamarot.

"Hey sen, Kvake!"dedi "Git, bana şu köşede buz içinde soğuyan biralardan birini getir bakalım."

Kvake, bakışlarıyla sanki yalvarmaktaydı. Yerinden kıpırdamadı. Komut bu kez daha da sert yinelendiyse de zenci, kıpırdamadı yerinden. Kamarot çok kızmıştı.

"Dinim imanım hakkı için hemen gidip biramı getirmeyecek olursan, ben yapacağımı biliyorum. Köpeği derhal üzerine salar, seni parçalaması için emir veririm ona."

Kvake, müthiş bir inleme koyuverdi:

"Ben yok yapmak... Köpek gözü var bana çok bakmak hem de... Ben, beni

parçalamak isteyen şu köpeği hayır sevmek yok.”

Sorular peş peşe gelmeye başladı:

“Bu köpekten mi korkuyorsun sen, Kvake?”

“Evet patron, evet! Ben korkmak çok, çok korkmak ben!”

Dag, bu oyunun yeteri kadar sürdüğü kanısına varmıştı. Üstelik kumsalda oraya buraya koşuşturmak dili damağı kurumuştu. Duruma bir son vermek istedi:

“Hey köpek! Bu çocuk çok iyidir. Anladın mı gebeş, iyidir bu çocuk! Sakın ona dokunayım deme!”

Mişel, kuyruğunu sallamaya başladı. Kulaklarını geriye doğru yatırdı, anlamaya çalıştığını göstermek istedi. Kamarot, zencinin omzunu okşadı. O zaman Mişel de Kvake’ın yanına gitti ve yere çivilemiş olduğu iki bacağı, biraz da tereddüt geçirerek koklamaya başladı.

Zencinin dikkatli olmasını istemişti ama buna gerek yoktu. Kvake, korkudan zil gibi titreyerek birkaç adım yürüdü. Mişel’in tüyleri dimdik oldu. Ancak zencinin ilk adımı atmasına sesini çıkarmadı. İkinci adımda başını dikip Dag’a baktı. Onun tepkisini o anda öğrenmek istiyordu.

Kamarot, Mişel’i sakinleştirmek için:

“Çok iyi. Bu çocuk benimdir. Çok, çok iyidir. Ondan buralarda ben sorumluyum. Bu hep böyle,” dedi.

Mişel’in köpeksi gözlerinde bir tebessüm belirdi. Artık ona inanmıştı. Kvake’yi bırakıp gitti. Köşede durmakta olan içi kaplumbağa kabuklarıyla, araç ve gereçle dolu bir kutuyu karıştırmaya başladı.

Dagharti, elinde birası, kamaradaki eski, yıpranmış koltuğa yığılıp kaldı.Ve Kvake, ayakkabılarını çözmek için önünde diz çökerken, o kendi kendine yüksek sesle konuşmayı sürdürdü:

“Bana bak sayın bay köpek! Size uygun ve güzelliğinize yakışır bir isim bulmamız gerekiyor şimdi. Bir süre düşüneyim bakayım... ”

“Şu İrlandalı soylu köpeğe, bir bilim adamı gibi düşüncelere dalarak isim bulmaya çalışıyorum. Ne çok da isim verebilirmişim ona. İsimler aklımdan geçtikçe, beynimin içine sıralanıyor. İsimlerin sıralandığı yerde tuhaf bir dalgalanma oluyor. Tıpkı haritalardaki denizler, okyanuslar gibi. Hatta bir yol haritası gibi .“

O böyle konuştukça, köpek de kamarotun yüzüne büyük bir dikkatle bakıyor, onun konuştuklarını anlamaya çalışıyordu.

Nice badireler atlatmış görünen Mişel, en büyük dayanağı olan bu adamı aslında hiç ama hiç kaybetmek istemiyordu. Onun böyle bir umarsızlığa düşmesi, köpeğin en büyük kadersizliği olurdu.

Bu da Mişel'in yarınlara dönük hayallerini karanlıklara atar, bu karanlıklar Mişel'in artık önünü arkasını, sağını solunu berbatlaştırır, onunla birlikte Bay Dagharti'yi de umutsuzluğa sürüklerdi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM-MİŞEL’İN YENİ İSMİ

İrlanda Teriyesi olan tüm köpekler, yetişkin çağa gelince, yalnızca cesaret yönünden değil aynı zamanda ağırbaşlılık ve soğukkanlılık yönünden de son derece ilgi çekici hayvanlardır. Bunlar foks-teriyeler benzeri, olur olmaz şeylere öfkelenip çığırından çıkan, kavgacı, gürültücü köpekler değildir. Hele birbirlerinin peşinden koşan, tren vagonları gibi art arda dizilip koşturan köpekler hiç değildir.

Mişel de böyle bir köpek değildi zaten. Yine de yaradılış gereği kardeşi Ceri’den daha coşkulu, daha ateşliydi. Ana babasına gelince, Mişel’in yanında ağırbaşlı iki ihtiyar gibi kalırdı onlar. En küçük bir coşkuya kapılınca, sevinçten yerinde duramaz olur, küçük bir yavru köpek gibi oynamak isterdi ortalıkta.

Üstelik bir insan gibi gözü kapalı sevmeyi, kendini tamamen sevdiğine vermeyi, onun yoluna her şeyi göze almayı bildiğinden bilirdi Mişel.

Mişel, Kaptan Kellar’ı kendi canından bile çok seviyordu. Onun uğruna yaşamını tehlikeye sokmak için bir an bile duraksamazdı. Şimdi günler geçtikçe, şu altı litrelik kamarotu sevmeye başlamıştı.

Ama Kvake’ye gelince, işte orada iş değişiyordu ne de olsa. Alt yanı Kvake, bir zenciydi. Mişel onu da Dag isimli efendisinin bir eşyası gibi efendisinin içerisinde yaşamış olduğu çevrenin bir süsü olarak kabul etmişti.

Bu efendiye, Kvake de efendi diyordu. Ama Mişel, başka kara derililerin de başka beyazlara bu şekilde seslendiğini çok duymuştu. Özellikle Kaptan Kellar’a da böyle derlerdi. Buna karşılık Makambo gemisinde.köpeğin çok geçmeden tanışacağı Kaptan Dunkan, Mişel’in efendisine yalnızca “kamarot” diyordu.

Gemide bulunan diğer subaylar ve yolcular da öyle: Bundan da Mişel, şöyle bir sonuca ulaştı: Beyaz Tanrı'sının adı "kamarot"tu. Ve artık efendisini hep bu isimle bilecek, böyle anımsayacaktı işte. Bunun böyle olması da Mişel'in hayli işine gelmişti. Kaptan Kellar'a da o günden sonra tüm görkemiyle "Deryalar Kaptanı Kellar" diyecek halleri yoktu ya.

Sonra Kaptan Kellar böyle pohpohlanmayı pek sevmezdi. Sevmediği için de hem kendisine hem de dostlarına böyle hoşa gitmeyecek şeyler yapılmasına asla izin vermezdi.

Kamarotun da aklında buna benzer bir sorun bulunduğunu az önce anlatmıştık. Mişel'e ne isim konmalıydı peki? Köpeğin gemiye binmesinden yirmi dört saat sonra kamarot, akşam kamarasında bu konuyu onunla tartışıyordu. Kvake de yine efendisinin kunduralarını çözmek için didinip duruyordu.

Mişel yere çökmüş, alt çenesini Dag'ın dizlerine dayamış, kaşlarını çatmış, gözlerini iri iri açarak, kulaklarını bir dikip bir başının yan taraflarına yatırarak, kuyruğuyla yerleri döverek dinliyordu. Efendisinin keyifli olması, Mişel'i de neşelendirdi. Tepeden tırnağa sevinçle titremeye başladı. Kuyruğuyla yere o anda daha hızla şekilde vuruyordu. Gerçi söylenenlerden hiçbir şey anladığı falan yoktu ama bu bilinmedik sözlerin, peş peşe sıralanan seslerin ardında Beyaz Tanrı'ların o gizemli hoşgörüsünün bulunduğunu da gerçekten biliyordu.

"Hayır, asla! Atalarını sakın ha unutayım deme. Utanmamalısın onlardan. Hem şunu da unutma ki Tanrı İrlandalıları sever. Kvake, git bana hemen bugün içmediğim iki biramı getir bakayım. Evet, ne diyordum bakayım? Burnunun biçimi kökenini, soyunu sopunu tamamen ortaya koyuyor işte."

Dagharti, şişeyi bitirip Kvake'ye attı ve kalan son şişeyi de açmasını eliyle işaret etti.

"Evet güzel oğlum, şu senin isim konma işin asla hafife almaya gelmez. Evet, sana bir İrlanda adı yaraşır ama hangisi? Dur bakalım... Ballimena'ya ne dersin aslan oğlum benim? Fena sayılmaz hani. Ama kadın adını andırıyor... Öyle ya, sen bir erkeksin. Dur bakalım, düşünelim hele!"

Kamarot, birden haykırdı:

"Tamam, buldum! Killeni pek güzel bir isim. Dublin'in hemen güneyinde... Senin türünden, İrlanda Teriyesi; köpeklerin yetiştirildiği bir küçük köyün adı. Sana Killeni –Boy diyeceğim artık. Kulağa da çok hoş geliyor."

Dagharti, ikinci şişesini de içip bitirdi. Sonra Mişel'i çenelerinden tuttuğu gibi

havaya kaldırdı, sonra yine öyle birden yere bırakıverdi. Köpek, kuyruğunu kaldırıp sallayarak, gözlerini yuvasından uğrayacakmışçasına koca koca açarak, Tanrı'sına bakıyor, sanki bu bakışla efendisinin ruhunun derinliklerine inmeye çalışıyordu. Dagharti, birden seslendi:

"Hey Kvake! Hey Kvake!"

Yere, tam topuklarının üzerine çökmüş, efendisinin çizip kesmiş olduğu sedef bir tarağı, cilalamakla uğraşan Kvake, o anda birden başını yukarı kaldırdı. Denilenleri yerine getirmeye hazır, beklemeye başladı.

"Kvake!, köpeğin yeni adını sen de öğren bakalım: Killeni-Boy! Bu ismi kafanın içine bir güzel yerleştirmeye çalış. Köpekle konuşurken Killeni-Boy ile konuşuyor olacaksın. Anladın mı şimdi beni? Yoksa ben var kafanı kırmak, gözünü çıkarmak. Kafanı kırdıktan sonra, bu adı kırılan yerden içine sokmak: Killeni-Boy! Killeni-Boy! Anlaşıldı sanırım! Killeni-Boy, Killeni-Boy!"

Kvake, büyük bir özenle ayakkabılarını çıkarırken, Dag da uyku akan gözlerini Mişel'den ayıramıyordu, bir türlü. Mişel, artık kamarotun dünyasını süsleyen bambaşka bir canlı yaratık olmuştu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mişel, günler boyu Makambo gemisinde, kamarotla zenci uşaktan başka hiç kimseyi görmeden yaşadı. Dag'ın kamarasında kapalı tutuluyordu. Varlığından hiç kimsenin haberi yoktu. Köpeği bir başka beyazdan çaldığına hiç kuşku bulunmayan Dag, Mişel'in tüm varlığını saklayabileceğini umuyor ve onu gemi Sidney Limanı'na yanaşınca, gizlice karaya çıkartıp öyle satmayı tasarlıyordu.

Kamarot Dag, Mişel'in çok az bulunan zekâsının kısa sürede farkına varmış ve bunu değerlendirmesi gerektiğini anlamıştı. Üstelik hayvan da her şeyi çok kolay öğrenmekteydi. Bu yüzden onu ne kadar eğitebilirse, o kadar yüksek bir fiyata pazarlayabileceğini düşünüyordu.

Bakalım evdeki hesap çarşıya uyacak mıydı?

Mişel'e arada sırada kemirmesi için kemik veriyordu. Bu daha çok tavuk kemiği oluyordu. Bunun için her biri yarımşar dakikalık iki ders yetti. Hem de yalnızca beş dakika arayla. Mişel, tavuk kemiklerinin yerde, kapının yanında, bu iş için ayrılmış bir köşede kemirip yemesi gerektiğini hemen öğreniverdi. Bir daha da sürekli orada kemirdi tavuk kemiklerini. Zaten onun da isteği her istediğini algılayıp yerine getirmek, uygulamak değil de neydi? Ona olan sevgisini sesiyle, dudaklarıyla ortaya koyan, onu sürekli okşayan, burnunu burnuna sürten, sevmek için kucaklayan bu iyi yürekli beyaz tanrıya gidip gelirken, atlarken, zıplarken boyun eğmek, zekâsının hemen tamamını onun ruhunun derinliklerinde kullanmak ve bundan büyük haz duymak, onu çok ama çok mutlu ediyordu.

Her çeşit korumanın, esirgemenin en içinde sevgi yatıyordu. Bunu Mişel biliyordu. Daha önceki Tanrı'sı olan Ariel Gemisi'nin kaptanı ona öğretmişti.

Kaptan Kellar, diğer kaptanlar gibi çok akıllı, kültürlü biriydi. Hele onun elinden düşürmediği bir kitabı vardı. Aslında üç kitaptı bunlar. Kamarasında sakladığı bu kitapların biri bitince diğerini eline alıyor ve bitirmeden de bırakmıyordu. Yardımcısının söylediğine göre en çok okuduğu kitaplar bunlardı. İçlerinde biri Kaptan Kellar'ı gerçekten çok ilgilendiriyor ve en çok bu kitabı okuyordu. Bu kitap çok ünlü deniz kaptanlarının yaşamını anlatan kitaptı. Diğeri de Cervantes'in Don Kişot'u. Bu kitabı okurken Kaptan Kellar, sık sık kahkahalar atar ve bazı yerlerini çevresindekilere de okuyarak onları da güldürürdü.

Mişel'in eğitimi başlamıştı.

Kamarotla tanıştığı zaman Mişel, evet, hayır, kalk, yat gibi çok kullanılan birkaç sözcüğü az buçuk biliyordu. Bunları yeniden üzerinden geçerek, köpeğine öğretti. Mişel de bu şekilde verilen buyrukları derhal yerine getiriyordu. Dag, onun bu ilk sığ bilgilerini derinleştirdi. Ona: "Ranzaya çık! Yat! Ranzanın altına gir... Bir kundura getir!" Sözlerinin sonuçlarını almak için bazı şeyler öğretti. Yine çok güçlük çekmeden ona bir fıçı gibi yerde yuvarlanmasını, dua ediyormuş gibi diz çökmesini, ölü taklidi yapmasını, oturup başında şapka, tütün çubuğu tüttürmesini öğretti, zeki köpeğe.

Sonra izin verilen ya da verilmeyen şeylere geldi sıra.

Lezzetli bir et ya da peyniri Mişel'e döşek görevi gören kutunun yanına, köpeğin burnunun dibine uzatan Dag, ona Kaptan Kellar'ı anımsatan birkaç buyruk verip sonucunu aldıktan sonra yalnızca "Olmaz," demekle yetiniyordu. Mişel, bu enfes yiyeceğe asla dokunmuyor, bekliyordu. Ancak "olur" dediği vakit yiyordu.

Köpeğin verilen emre o derece saygı gösteriyordu ki kamarot, o uğursuz "Olmaz" kelimesini bir kez söyleyip kamaradan çıkmış olsa, altı saat gelmese, dönüşünde yiyeceğe hiç dokunulmamış, Mişel'i de yanı başında uykuya dalmış görüyordu. Buna karşın kamarotun Mişel'i yasak yiyecekle burun buruna, ağzının bir santim ötesinde bırakıp çıkmış olduğu bir gün, Kvake, oyun diye yiyeceği kapmak istediği bir an, bu köpek onun elini ısırmış, bekçilik görevini de çok iyi bir şekilde yerine getirmişti,

Mişel, zencinin ancak sahibi yokken, yiyeceğini ve suyunu vermesine ses çıkarmıyordu. İçgüdüsü bu yiyeceğin ona Kvake'den değil, ortak efendiden geldiğini anlatıyordu.

Kvake de Mişel'in kendisini bu şekilde küçümsemesine gocunmuyor, hayvana da kesinlikle diş bilemediği gibi ona karşı kesinlikle kötü bir harekette

bulunmuyordu. Her şeyden önce mutluluğunu ve rahatını istediği efendisine olan sevgisi yüzünden, köpeği de seviyor ve onu hoş tutuyordu.

Daha sonra çok zor derslere başlama günleri geldi. Mişel pek çok şey öğrendi. Bunlar arasında beşe kadar sayması geliyordu.

Bu gerekli eğitimden, öğretimden sonra Kvake'nin Mişel'e üstün olduğu yalnız tek bir konu vardı. Zencinin tuhaf bir çalgısı bulunuyordu. Makambo'dan bıktığı ve adasına dönmek istediği zamanlarda, hayalinde dönmek üzere çaldığı bir ağız mızıkası, bu işini görüyordu. O çalgıdan çoğu zaman anlaşılmaz ezgiler çıkartabiliyordu. İşte Mişel, bunu yapamıyordu. Ama ilerde öğrenecek ve kardeşi Ceri ile birlikte "Şarkıcı Köpekler" olarak sirklerde boy göstereceklerdi.

Kvake, böyle garip çalgısını çalarken, kendisini bambaşka bir zamanda ve yerde hayal ediyordu. Kvake, köpeğin sesinin dışardan işitilmemesi gerektiğini çok ama çok iyi bilirdi. Yoksa gidip geminin kazan dairesinin havalandırma deliklerinin boğucu sıcağında, aramak zorunda kalıyordu.

Orada kimseler tedirgin etmiyordu Kvake'yi. Ancak kâh insan olalım, kah hayvan olalım; tümümüzün alnına yazılmış olan yazgıyla karşılaşacağımız gün de çok yakındı. O gün Mişel'in de Kvake'nin de yaşamlarında bir dönüm noktası olacaktı en azından.

Olayda hata Kvake'nindi. Kamaradan çıktığı zaman, kapıyı doğru düzgün kapatmamıştı. Tam o anda Makambo gemisi de dalgaların üstünde hafifçe yalpa vurmakta olduğundan, kapı açılıp kapanmaya başlamıştı.

Mişel,bir süre durakladıktan sonra dışarı attı kendini. Niyeti yalnızca çevreye şöyle bir göz attıktan sonra da kamaraya dönmekti. İşe bakın ki o çıkar çıkmaz, gemi biraz şiddetle yalpalanınca, kapı pat diye anında kapanıverdi.

Mişel, hemen geri dönmek istedi... Çünkü söz dinleme içgüdüsü oldukça güçlüydü. Kamarotun kamaradan çıkmasını istemediğini çok iyi bilmekteydi. Uzun zaman orada öylece, gözleri kapıya dikilmiş durumda kalakaldı.

Tam bir saat bu şekilde, kapının önünde, ne yapacağını şaşırmış bir durumda bekleyip durdu. Madem ki bu kapı açılmıyor, kamarot da zenci Kvake de bir türlü gelmiyorlardı; öyleyse gidip onları bulması gerekiyordu.

Bu karardan sonra önüne çıkan merdiveni tırmandı ve kendisini güvertede buldu. Birkaç yolcuyla karşılaştı. Kendisine seslenen o iki beyaz adamdan hiç çekinmeden yoluna devam etti. Güvertenin daha şanslı başka beyazlar için ayrılmış bölümüne ulaştı. Buradakiler, salıncaklı iskemlelerde keyif çatıyordu. Yaşamında hiç bu kadar beyaz adam görmemişti.

Daha sonra kaptan köprüsü ne giden merdivene ulaştı, merdiveni tırmandı ve işte yazgısıyla orada burun buruna geldi. Çünkü kaptan Dunkan, hayatında rastladığı tüm hayvanları severdi. Gemide iki foks-teriyeden başka, bir de koskoca Van Kedisi bulunuyordu. Bu dişi kedinin de yavruları olmuştu. Onları nöbet odasına koymuştu. Kaptan da onun bu şımarıklığına göz yummuş, yavrularını beslemesi için bir kutu vermiş, üstelik görevli dümencileri de uyarmıştı. Eğer içlerinden biri bu yavrulardan birinin üstüne basacak olursa, ona dünyayı dar edecekti.

Mişel'in, tüm bunlardan haberi yoktu. Ancak Van Kedisi onun varlığını fark etti. Güvertede her şeyden habersiz giderken, kedi birden üstüne atlayıverdi... Mişel, içgüdüsüyle yana sıçrayıp tehlikeyi savuşturdu. Mişel'in bu işte hiç hatası yoktu. Onların hiç birine zararı dokunmamıştı. Kedi öfkeyle tıslayarak, pençelerini çıkarmış, saldırısını tekrarlıyordu.

Onurlu bir teriye için bu kadarı fazlaydı doğrusu. Kedinin üstüne şimşek gibi atıldı ve hayvan henüz havadayken, çenesiyle kaptığı gibi yere serdi. Van Kedisi şimdi belkemiği kırılmış, boylu boyunca yerde yatmaktaydı.

Ne var ki Mişel henüz savaşın başındaymış. Keskin bir havlama sesiyle sırtını dönüp baktı. Fakat yeterince çevik davranamamıştı. İki foks-teriye, karın bölgesine yapıştıkları gibi göz açıp kapayasıya, derisini paramparça etti, etini kanattı ve onu güvertenin üzerine serdiler. Bu iki foks-teriye, Makambo'nun güvertesine, henüz yavru iken getirilmişlerdi. Nerede peki? Adeti üzere onlara, Sidney'e uğradıkları zaman el koymuş olan ve tanesi birer İngiliz Lirası'ndan kaptan Dunkan'a satmış olan Dag'ın paltosunun cebinde.

Mişel öfkesinden neredeyse çileden çıkmış, hemen toparlanarak fırlamıştı. Dört ayağının üstüne dimdik durdu. Düşman o anda üstüne şiddetli bir fırtına gibi yağmaktaydı. Oysa zavallı Mişel'in kimseyle bir alıp veremediği yoktu. Foks-teriyelerin yeni saldırısından kendini güçlükle kurtardı. Bu arada olay yerine yetişen Kaptan Dunkan'ın tekmeleri de girdi işin içine. Kaptanın tekmelerini yemeye başlayınca, Mişel düşmanlarından birinin ayağına yapıştığı gibi kemiğine kadar ısırdı. Sonra kalktı, ardında diğer köpek, fır fır ortalıkta dolanmaya başladı. Birden geriye döndü, bu kez ikinci köpeği omzundan ısırırken, kaptan Dunkan yetişerek tekmeyle köpeklerini kurtardı.

Mişel, bu kez de beyaz tanrının üstüne atıldı. Gözleri kararmıştı çünkü. Ne var ki açık açık saldırıya geçmedi. Sezdirmeden, yandan, tam tekme atmak üzereyken kalkan bacağı kaptı. Pantolon kumaşını dişleri öylesine şiddetle kaptı ki kaptan dengesini yitirdi, bir an için. Tepetakla yere çakıldı. Doğruldu,

saldırısını tekrarlamak için hazırlık yapan Mişel'e takılıp yeniden ayakları tökezledi ve kendisini güvertede, yerde oturur durumda buldu.

Kaptan belki de şaşkınlıktan orada öylece, bir süre oturup kalacaktı. Eğer Mişel, bir şeytandan da beter, gözü dönmüş bir halde gelip omzunu kapmış olmasaydı... Kocaman gövdesine uygun gelen çeviklikle kaptan Dunkan, yerinden doğrulup kalktı. Baldırlarından birine müthiş bir diş yiyince, bir tekme attı. Mişel de havada bir takla atarak, güverteye sıkıca bastı.

Ne var ki kaptanın düşmesi üzerine Mişel'in öfkesi gittikçe artıyor, soluğu sıklaşıyordu. Kalbi ise durmadan daha hızlı atmaya başlıyordu.

Müthiş bir şekilde sıçradı, kaptanın gırtlağına yapışmayı denedi bir an. Böylece adamı yere yuvarlamayı başardı. Kaptan Duncan, köpekten korkmaya başlamıştı. Çünkü Mişel'in öfkesi sesli bir öfke değildi. Havlamıyor, bağırtı çağırtı yapmıyor, hatta homurdanmıyordu. O yüzden ağır ağır geri çekilmeye başladı. Neyse ki tam o anda elinde saplı süpürgeyle gelen bir gemici, tam vaktinde kaptanın yardımına koştu. Süpürge sapını köpeğin açık ağzına soktu. Köpek büyük bir şiddetle sapı ısırdı. Sonra hiçbir şey yapmayacağını bildiği bu cansız şeyi tiksintiyle yere tükürdü.

Kaptan bu duraklamadan yararlanarak, kendini toparlamaya çabaladı. Suratından oluk gibi akan terleri sildi, kolunun yeniyle. Zorla soluk alabiliyordu. Bu arada birçok yolcu ve kamarot Dag, gürültüyü duyup şaşkın bir halde kaptan köprüsü dolaylarına koşuşmuşlardı.

Mişel, bir süpürgenin karşısında, öfkeden köpürüyor, yerde de Van Kedisi, kocaman gövdesiyle belkemiği kırılmış, acıdan kıvranıp duruyordu. Ne demeye geliyordu tüm bunlar?

Kamarot, sert bir sesle köpeğe, "Killeni-boy!" diye seslendi. Mişel, o çılgın öfkesinin arasında, efendisinin sesinin bilincine yayıldığını hissetti. Birden sakinleşmeye başladı. Kulaklarını geriye yatırdı. Kabarmış tüyleri yavaş yavaş indi. Başını Dag'a doğru çevirip ona anladığını belirten sesler çıkardı.

Kamarot Dag, emretti:

"Buraya gel bakayım Killeni!"

Mişel, hemen söz dinledi ve neşeyle Dag' ın yanına doğru gitti.

"Yat bakayım oğlum!"

Ve köpek kendi çevresinde yarım daire çizerek, hiçbir şey olmamışçasına efendisinin ayaklarının dibine çöktü. Pembe dilini çıkardı ve kunduralarını

yaladı.

Öfkesinden boğulacakmış gibi olan Kaptan Duncan, soluk soluğa sordu:

“Bu şeytan dölü, senin köpeğin mi, kamarot?”

“Evet, benim köpeğim kaptan. Ne yaptı ki?”

“Bir de soruyor... Ne yaptı ki, diye..”

Kaptanın sesi öfkeden çıkmaz olmuştu. Ancak elini kolunu sallayabildi, bir can çekişen kediyi, bir yırtık üstünü başını, bir kanayan yaralarını, sonra da ayaklarının dibinde vızıldayarak yaralarını yalamakta olan foks-teriyelerini gösterebildi.

Köpek az sonra kamarotun yanına gelince, “Çok yazık olmuş kaptan, çok yazık!” diye söze girişti.

“Çok yazık da ne demek, Tanrı’nın belâsı!” Sonra ilerdeki bir adama seslendi: “Tayfa başı bu köpeği hemen denize atın! Hemen şimdi, emrediyorum!”

Tayfa başı, aynı anda duraklar gibi oldu... Sonra anlamamışçasına sordu:

“Bu köpeği denize mi atayım kaptan? Emredersiniz kaptan!”

Kamarotun yüzü inatla kasıldı. Hayır, buna asla izin veremezdi.Yine de alttan almanın daha uygun olacağını görerek,yarı saygılı, yarı iyimser bir sesle sorarak söze başladı:

“Çok iyi bir köpektir bu, kaptan. Ayrıca tamamen de zararsızdır. Anlayamıyorum, açıkçası. Onu böylesine çileden çıkartan şey ne olabilir? Hiç kuşkusuz kaptan, kışkırtıp üstüne saldırmışlar. Öyle olmuştur, öyle!”

Yolculardan biri, hindistancevizi çiftliği olan bir adam araya girerek:
“Evet ya, bu köpek korkunç derecede kışkırtıldı.”

Kamarot Dag,ona bakışlarıyla teşekkür ettikten sonra, yine kaptana döndü:

“Hiçbir kabahati, kusuru olmayan bir köpektir bu, kaptan. Üstelik de öyle söz dinler ki, gözlerinizle görmezseniz asla inanmazsınız. Az önce gördünüz ya, benim sözlerimi nasıl da dinledi. Kavgayı bırakıp hemen yanıma geldi, ayaklarımın dibine oturdu. Bir maymun kadar akıllıdır, ona ne söylesem yapar.Bakın, gözlerinizle görün!”

Ve Dagharti, acınacak durumdaki iki foks-teriyeye doğru adım atarak yanlarına geldi. Mişel’i de oraya çağırdı. Elini hayvanlardan birinin üzerine koyduktan sonra dedi ki:

“Bak Killeni-boy! Ne iyi köpek değil mi?”

Zavallı foks-teriye , büsbütün inlemeye, ağzından hüzünlü sesler çıkarmaya başladı.

“Yat bakayım, oğlum!”

Bu emir de uymuştu Mişel’e. Hemen buyruğunu yerine getirerek, Kaptan Duncan’ın ayaklarının dibine iyice sokuldu. Mişel’se, kuyruğunu ağır ağır sallayarak, kulaklarını asla dikmeden, düşmanına yaklaştı. Kaptan bu barışa şaşırmıştı. Böyle şey olamazdı.

Kendine ve köpeğine olan güveni tamamen yerine gelen kamarot Dagharti, sordu:

“Ne dersiniz şimdi siz bu işe kaptan? Bakın aralarında müthiş bir barış oldu. Az önce birbirlerini öldüresiye harcıyorlardı. Bahse girerim ki yarına kalmaz, sizinle de canciğer olacaktır bu köpek, kaptan.”

Kaptan Duncan, oralı bile değildi.

“Beş dakikaya kalmaz kendini denizde bulacaktır o şeytan soyu köpek!” diye kükredi.Tayfa başına yeniden buyurdu:

“Tayfa başı! Dediğimi derhal yap!Yoksa karışmam!”

Bu arada başta kamarot olmak üzere oraya biriken yolculardan da itiraz sesleri yükselmeye başladı. Kaptan Duncan, kendini savunmak için hemen plânlar yapmaya başladı:

“Efendiler rica ederim, bir şu Van Kedimin haline, bir de benim halime.”

Tayfa başı köpeğe doğru birkaç adım daha atacak oldu. Bu arada kamarot da adama bakışlarıyla şimşekler yağdırıyordu. Kaptan komut verdi:

“Haydi, tayfa başı !”

İçlerinde hindistancevizi yetiştiren biri vardı.O çiftçi birden bağırmaya başladı:

“Durun bakalım, beyler! O zavallı hiç kimseye bir şey yapmadı. Bu köpeğe haksızlık ediliyor resmen. Ben bu işi başından beri takip ettim... İlkin kedi, köpeğe saldırarak,onu hacamat etmeye çalıştı. Bunda kısmen da başarılı oldu. Köpekse ancak ondan sonra kendini savunmak zorunda kaldı. Kedi, hayvanın gözlerini tırmaladı. Sonra da iki köpek üstüne saldırdılar. Köpek ancak ondan sonra da kendini savunmak zorunda kaldı... Siz de kaptan siz de ilk önce ona siz saldırdınız. Sizi kışkırtmamıştı bile. Sonra gemici, süpürgesiyle geldi. Size

yağcılık olsun diye köpeğe girişti. Şimdi de tutmuş, tayfa başından bu köpeği denize atmasını istiyor ,bunun için emirler veriyorsunuz. Bu adalet midir peki? Siz de ona birkaç sağlam ve amansız tekme yapıştırdınız. Hem de çizmeli ayaklarınızla. Bu hayvan başka türlü davranabilir miydi?

Sanırım, yere sıkıca yapışarak kedinin de köpeklerin de canına okumalarını beklemesini ümit etmezdiniz. Sizin tekmelerinizle zaten hurdahaş oldu zavallı. Oysa yaptığı bir şey var; bu köpek kendini savundu sadece.”

Kaptan Duncan, elini kanayan omzundan sıyırarak geçirdi. Yırtılmış pantolonuna bir göz attıktan sonra homurdandı:

“Kendini savunmuşmuş! Öyle ya, savundu. Pekâlâ öyle olsun bakalım.”

Sonra kamarota dönerek:

“Kamarot, beş dakika içinde bu hayvanın benimle dost olmasını sağlarsan, onu bu gemide alıkoyarım. Şerefim, namusum üzerine söz veriyorum. Ama bana yeni bir pantolon almak koşuluyla!”

Kamarot, kaptana iltifatlar yağdırarak:

“Seve seve kaptan! Baş üstüne!” diyerek söz verdi. “Sağ olun, varolun kaptan. Kedinizin yerine de mutlaka bir başkasını alırım, üzmeyin kendinizi!”

Hemen Mişel’e dönerek:

“Bana bak, Killeni-boy,” dedi. “Şu kocaman adam var ya, şu patron! Çok iyi biridir... Şimdi gel bakayım buraya! Ona günaydın de, hemen şimdi.”

Mişel kulaklarını dikti... Can kulağıyla dinledi. O unutulmaz kavgayı,foks-teriyelerin dişlerinin bedeninde açtığı yaraları, canının en derin yerine işlemiş tekmeleri, göğsündeki bitmez tükenmez sancıyı, her şeyi unutmuş gibiydi. Birkaç adım attı. Ancak pantolonunun karşısında tüyleri dikilmeye başladı.

“Ne olur kaptan, dokunun ona!” diye yakardı kamarot.

Kaptan, bu sözü ikiletmedi, köpeğe dokundu.

Eğildi, elini Mişel’in başına koydu. Köpek de ondan geri kalmadı... Az önce aslan gibi savaşmış, yediği tekmeleri unutmuştu. Her şeyi bağışladı. Kaptan, bir yandan da Mişel’in başını ve kulaklarını okşuyor, kulak kenarlarını sıvazlıyordu. Bulduğu birkaç keneyi alıp hayvanın ağzına verdi. Mişel’se kuyruğunu sallayarak, ona tüm duyu organlarıyla gülümsedi. Ağzı, gözleri ve kulaklarıyla bu işleri yapmayı pek beceriyordu.Mişel de Duncan’ın elini az önce düşman olmasına karşın yalamaya başladı.

Mişel artık rahatça güverteye çıkabildiğine göre Kvake de ona kamarada bekçilik yapmak zorunda değildi. Ayrıca kazan dairesinin üstüne gitmesi de gerekmiyor, şarkı derslerini

gönlünün dilediğince açık havada verebiliyor, bu işi böylece başarmış olmanın huzuruyla zenci, mızıkasını alıp da tuhaf sesler çıkarmaya başlar başlamaz Mişel de ağzını açıyor, âdeta istenci dışında ulumaya koyuluyordu. Ancak bu, kardeşi Ceri'nin yaptığı gibi şekilsiz, biçimsiz, uluorta bir uluma değildi. Bir yükselip bir alçalarak uyumlu sesler çıkartıyordu. Kvake de kısa sürede bu seslere bir tür mızıka olan çalgısıyla kısa zamanda eşlik etmesini öğrenmişti.

Nedense şarkı dersleri Mişel'in hiç ama hiç hoşuna gitmiyordu. Çünkü dersler hiç de onun istediği gibi verilmiyordu.

Ayrıca Kvake'yi hor görüyor, onun emri altında bulunmaktan hiç hoşlanmıyordu. Ama Dagharti, bu dersleri haber alıp da Mişel'i destekleyince, işler tamamen değişti. Bu kez kamarot, sandığının derinliklerinden armonikasını çıkardı. Karaya çıktıkları anlarda, içki içmek üzere uğradığı meyhanelerde armonika çalmayı pek severdi.

Kamarot, armonika çalmaya başlayınca, Mişel de sesinin tüm gücüyle bağırmaya

başlıyor, pes seslerden giderken çalgı durmadıkça o da susmak bilmiyordu.

Aradan çok geçmedi. Kamarot ona çalgı olmadan da şarkı söylemesini öğretti. Sonra eski bir şarkıya başlıyor, Mişel de ona eşlik ediyordu. Köpek, zenciyle birlikte şarkı söylerken ne ölçüde isteksiz idiyse, Dagharti ile de bu dersler o denli çok hoşuna gidiyor, bu ikili yolcuları kahkahadan kırıp geçiriyordu.

Yolculuk sona ererken kamarot Dagharti Mişel'e aşağı yukarı şunları söyledi:

"Köpek şimdi dur, dinle beni! Seni bir akşam kumsalda çaldım ama neden? Seni satıp para kazanmak, bu parayla da bira alabilmek için. İlk bakışta bana aşağı yukarı elli dolar getireceğini tahmin etmiştim. Az para değildi bu. Ancak sen elliden daha fazla edersin, öyle değil mi? Elli dolarla içinde boğulabileceğim kadar bira alabilirdim. Bütün bu yeteneklerinle seni elliye satıvermek enayilik olurdu vallahi. Hayır hayır! Olacak şey değil bu!"

Mişel, başını tanrısının dizlerine dayamış, âdeta ona tapıyor, ancak söylediklerinden tek bir sözcüğünü bile anlayamıyordu.

Ama yine de tüm sözleri can kulağıyla dinliyordu. Kuyruğuyla yeri döverek, havlayarak onaylıyordu.

Kamarot Dag, konuşmasını sürdürdü:

“Şimdi bakalım, pazarlığı yükseltelim de yüz dolar diyelim. Ha, bak köpek, burada iş değişir işte. Seni yüz dolara da vermem. Verir miyim hiç? Hayır efendim hayır! Ya iki yüz elli dolara ne dersin? Eh, bu kötü sayılmaz hani. Ancak beş yüz dolar olursa, bak o zaman yakından ilgilenirim. Beş yüz dolarlık bira. Düşün bir kez Killeni-boy! Makambo’ya beş yüz dolarlık bira dolduracak olsak, gemi batar yahu! İyi ama Sam Amca’nın ülkesinde seni benden beş yüze kim alır ki? Hele biri çıksın karşıma... Ona ne diyeceğimi bilirim ben. Dosdoğru kendisine sağ işaret parmağımla kapıyı gösteririm, yemin olsun!”

Mişel ile bu konuşmasını tamamlayınca, kamarot Dag, biraz sonra da Kaptan Duncan’ın karşısında soluğu aldı. Aralarında şöyle bir konuşma geçti:

“Elbette, Kaptan elbette! Bu köpek kendi isteğiyle peşimden geldi. Gemiye bindi. Bir gün önce kumsalda rastlamıştım ona. Ertesi gün bir de ne göreyim? Kamarama girmiş, yatağımda mışıl mışıl uyuyor... Nasıl mı gelmiş? Nereden bileyim ben? Bilirsiniz köpekler üzerinde gizemli bir etkim vardır.Ama şaşılacak şey, değil mi ha? Gerçekten şaşılacak bir şey... Bu... Yine de öyle. Gizemli etki falan işte.”

Kaptan Duncan. birden küplere bindi. Kükreyerek konuşmaya başladı

“Sen benimle dalga mı geçiyorsun, kamarot?

“Ne dalgası?”

“Bu köpeği açıkça çaldın sen. İtiraf et bakayım. Şaşılacak ne var bunda? Bu köpek Makambo’ya bir lombardan gizlice alındı içeriye. Üstelik kendi kendine de gelmedi. Sanırım senin o zencinin bu işte parmağı olması gerekiyor. Kvake’i konuşturacak olursam sonuca ulaşırız. Neyse sözü daha çok uzatmayalım. Sen bana bu köpeği ver, bir daha benim kediden falan söz etmeyelim, iş tamamdır.”

Kamarot Dagharti’nin kaşları bir hilâl gibi çatıldı. Sesini sertleştirmeye çalışarak şöyle konuştu:

“Ne yani kaptan? Hem bu köpeği çaldığımı sanıyorsunuz, hem de işlediğim suça katılmak, ortak olmak istiyorsunuz. Öyle mi yani?Hele şu işe bakın! Ama ben zavallı bir kamarotum. Köpeği çaldıysam ve bu öğrenilirse, kime ne bundan? Sizse kaptan bu güzel geminin kaptanısınız. Eğer böyle bir terslik sizin başınıza gelecek olsa, varın düşünün artık sonuçlarını... Hayır kaptan, sizin böyle bir maceraya atılmanıza göz yumamam.”

Sonra köpeğin kendini tanıyıp tanımadığını anlamak için bir deney yapmış ve

Mişel’in kendisini tanımazlığa getirip yanından bir yabancıymış gibi geçip gitmesini, gemideki bazı yolcularla kaptana seyrettirmişti.

Daha sonra, kamarottan işareti alan Mişel, onun yanına koşmuş ve hasretle üzerine atılmıştı. Sonra Dag, şu açıklamayı yaptı:

“İşte, bu oyun İngiltere’de oynanırmış. Orada hırsızlar, haydutlar köpeklerini böyle eğitirmiş. Ki bekçiler, polisler onları tutup sahiplerini tanıtlamakta kullanmasın diye. Hırsızı yakalayınca, köpeği karşısına çıkarıp adamı gösterirlermiş. Ancak köpek hiç oralı olmaz, sahibini tanımazdan gelirmiş. Bunun için de köpeğe daha önce özel bir parola öğretilirmiş. Bakın, Killeni-boy bu oyunu ne güzel öğrendi, değil mi?”

Köpeğinin her şeyin adını bildiğini söyleyen Dag, ona kamaradan iki tane terlik getirmesini buyurmuş.”Git bana iki terlik getir,”demiş.

Mişel, kulaklarını dikmiş. Hızla koşmuş, bir dakika sonra ağzında iki terlikle dönüp gelmiş.Terlikleri kamarotun ayaklarının dibine bırakmış.

“Dag, size söylememiş miydim ben? Bir konuşması noksan bu hayvanın. Böyle köpekleri artık günümüzde yetiştirmez oldular.”

“Evet, çok haklısınız. Onu çaldım ama yine çalmak gerekmiş olsaydı, değerini bildiğimden, bu uğurda kolumu vermeyi bile göze alırdım.Yine de çalardım onu.”

BEŞİNCİ BÖLÜM

Makambo yolcu gemisi Sydney limanına girdiği sabah, Kaptan Duncan, Mişel'i alabilmek için son bir girişimde daha bulunmak istedi. Sağlık muayenesi için hekimi getiren kayık gemiye yanaşırken, kaptan yanı başından geçmekte olan kamarotu çağırdı ve ona:

"Kamarot, köpeğe yüz dolar veriyorum!" dedi.

"Hayır kaptan, oslmaz! Teşekkürler... Ama köpekten ayrılamam ben."

"O halde yüz elli dolar olsun! Fazlasını veremem ve sen de kabul edersin ki dünyada pek çok İrlanda Teriye'si var."

"Ben de aynı fikirdeyim, kaptan ve eğer isterseniz size hemen bir tane bulabilirim. Hem de seve seve. Burada Sydney'de. Üstelik beş paranızı da almam sizden."

Kaptan Duncan, ağır basarak üsteledi:

"Ama ben, Killeni-boy'a sahip olmak istiyorum."

"Ben de öyle kaptan! İşte sorun da burada ya... Üstüne üstlük hayvanı ben ilk bulup ele geçirdiğimden, gerçek sahibi de benim."

"Yüz elli dolar da hiç yabana atılır cinsten bir para değil, hani... Üstelik bir teriye karşılığında."

"Ama kaptan, Killeni-boy tek başına üç beş köpeğe bedeldir. Elinizi vicdanınıza koyun da söyleyin, kaptan. Bu köpek bildiği oyunlarla şu anda çok daha fazla etmez mi? Sadece beni tanımaması, tanımazdan gelmesi oyunu, en az iki yüz elli dolar eder bence. Üstelik saymasını, şarkı söylemesini de biliyor.

Daha pek çok şey de biliyor. Onu nasıl ele geçirdimse geçirmiş olayım, hiç önemi yok bunun. Gerçek olan bir şey varsa, tüm bildiklerini ona ben öğrettim. Yani kısacası oyunlarıyla benim malım demektir, bu köpek. Onları tamamen bana borçlu. Çünkü gemiye bindiği zamanki köpek değil artık. Benim yarım sayılır. Onu satmak, kendimi satmak demek olur başkasına... ”

Kaptan son bir çabayla konuşup kamarotu ikna etmeye çalıştı:

“Son sözüm yüz yetmiş beş dolar!”

“Hayır kaptan, kabul edemem. Satmayacağım.”

Bu olumsuz yanıt üzerine kaptan çaresiz kaldı, oradan uzaklaştı. Gitti liman hekimini karşıladı.

Karantina süresi dolunca, Makambo rıhtıma yaklaşıyordu ki bir savaş gemisi sandalı gelip telaş içinde gemiye rampa etti. İçindeki teğmen hızla yukarı çıktı. Son süratle ziyaretinin nedenini açıkladı. Dördüncü kaptanı olduğu İngiliz Kruvazörü Albatros, Tulagi’den gelmekteymiş. Orada kaptan Kellar, Albatros’un komutanına Mişel adındaki bir İrlanda teriyesinin bu gemide bulunduğundan kuşkulanıyormuş. Acaba bu doğru muymuş? Bunu öğrenirlerse denizcilik yasalarına ilişkin büyük yararları olacağından söz etmiş.

Kaptan Duncan, ne diyeceğini şaşırdı ilkin. Sonra kendini toparladı. Gerçeği örtbas edemezdi. Diğer yandan kamarotun da başının derde girmesini hiç mi hiç istemiyordu.Yeni Zelanda’ya gitmekte olan Albatros, Tulagi’ye dönmeyeceğine göre, sorunu şöyle çözümlemeye çalıştı:

“Evet, köpek gemide, ama kendiliğinden binmiş. İki ay sonra Makambo,Tulagi’ye dönmüş olacak. Ben de köpeğin sahibine geri verilmesi için elimden gelen tüm gayreti göstererek, sorunu çözümlerim. Tasalanmayın siz!.. Kamarotumuz onu çok benimsedi. Köpeğe iyi bakıyor. Killeni-boy’un durumu çok iyi.Yani sizin Mişel dediğiniz köpeğin.”

Kaptan Duncan,durumu sonradan kamarota anlattı. Dagharti, hüzünlü bir şekilde içini çekti:

“Anlaşılan kaptan, köpek ikimizin de olamayacak. Bu gidişle, tabii!”

Her gün içmiş olduğu altı litre biraya ve köpek yürütme alanında vicdanının duyumsadığı sonsuz erince karşın kamarot Dagharti,.yaşamını alnının teriyle kazanmayacak olursa, çok, hem de çok utanırdı. Mişel konusunda çok üzülmesine, kaygı duymasına karşın yine de son yolcu indikten sonra, geminin tüm temizliğiyle dipten doruğa ilgilendi. Yeni yolcular gemiye binmeden önce

gereken bütün işlerin yerine getirilmesine yakından göz kulak oldu. Gemi buradan uzaktaki Mercan denizlerine ve yamyamların yaşadığı adalara gidecek, oraya yolcu alacaktı.

Her şeye karşın bir gece gemiden ayrıldı. Bu ayrılık gece boyu sürdü. O geceyi kurt kamarot Sydney barlarını dolaşıp turlamakla geçirdi. Bu barlara, meyhanelere deneyimli gemiciler gelir ve bütün liman dedikoduları, gelen giden gemilerden yayılan haberler hep buralarda konuşulurdu. Sayısız bira şişesini oburca yudumlarken, doyumsuz kamarot da aradığı bütün yararlı bilgileri topladı. Ertesi gün öğleden sonra, on beş şiline kiraladığı küçük bir kayıkla üç direkli, ince yapılı Mari - Turner adındaki güzel bir Amerikan guletinin demirli olduğu Jakson Körfezi'ne doğru kürek çekmeye başladı.

Gemiye yanaşınca, önce kendini tanıttı ve doğruca ana salona götürüldü. Orada bulunan herkesle hemen tanıştırıldı. Burada ipten kazıktan kurtulmuşa benzeyen tuhaf bir dörtlüyle karşılaştı. Gemiden o günden sonra ayrılmış olan ve bir gün önce uzun boylu konuştuğu eski kamarottan, bu dört kişinin kim olduklarını aşağı yukarı öğrenmişti. O nedenle her birini çok rahat bir şekilde anlatabilirdi.

Diğerlerinden biraz uzağa, koskoca bir koltuğa kurulmuş olan şu solgun, âdeta kirli beyaza çalan mavi gözlü, altın çerçeveli gözlükleri olan adam, hiç kuşkusuz "Yaşlı Deniz Kurdu" dedikleri adam olmalıydı,

Sağ elinin iskelete benzeyen zayıf parmaklarına, her biri birbirinden görkemli, soylu görünüşlü, göz alıcı beş adet yüzük takmıştı. Dagharti, bu yüzüklerin oldukça pahalı olduğunu düşündü. Sol elinde yüzük falan yoktu. Çünkü başparmağı dışında, yüzük takacak parmağı kalmamıştı.

Yaşlı denizcinin soluk gözleri kamarota öylesine çelik gibi dikilmişti ki bu dört kişinin karşısında ayakta durmakta olan Dag, kendisini yargıç önüne çıkmış bir suçlu gibi hissederek birkaç adım attı geriye doğru gitti. Ama aradan çok geçmeden bu tuhaf ve gizemli bakışlar bir düş âlemine dalıp gitti. O andan sonra çevresini artık görmez, algılamaz olmuştu.

Büyük bir mağazanın şefi gibi tiril tiril, şık giyinmiş, ufak tefek adam kaptandı. Ama amatör bir kaptan. Besbelli pek deneyimi yoktu zavallının. Bu Dag'ın işine daha çok yarardı. Kaptan Dag'a sordu:

."Kaç para kazanmak istiyorsunuz dostum?"

Konuşması da görünüşü kadar kibardı. Dört kişiden üçüncüsü, orta yaşlı, uzun boylu, kupkuru biri, Grimşov adında Kaliforniyalı bir çiftçi araya girdi:

“Paylaşmaya, yani ortaklığa katılacak değilsiniz herhalde.Yoksa öyle mi düşünüyorsunuz?”

Yaşlı denizci, kamarotu yerinden sıçratan tiz bir sesle bağırmaya başladı:

“Herkese yetecek kadar olacak. Evet baylar, cimriliğin sırası değil! O kadar çok şey var ki sandıklar dolusu, fıçılar dolusu, tam bir hazine, bir servet! Söylüyorum size, kumun altında hemen bir kulaç derinlikte.”

Dag, işin iç yüzünü az çok biliyordu. Ama yine de şaşırmış gibi yaptı:

“Hangi paylaşmaya katılmayacak mışım?” diye sordu salondakilere. Sonra da sürdürdü konuşmasını:

“Yok canım, işin burası beni pek ilgilendirmez... Benim istediğim yalnızca sınırlı bir ücret... Bir defasında balına gemisine binmiştim, üç yıl için. Ama önceden ücret konuşmadığımız için, döndüğümüz zaman elime yalnızca bir dolar vermişlerdi. Ayda tam tamına altmış dolar isterim sizden.Hem de çil altın olarak.”

Burada dördüncü adam, koskocaman, iri yarı bir yağ tulumu gibiydi. San Francisco’da tefecilik yani faizcilik yapan pislik bir Ermeni, dönek, iki yüzlü, üç kâğıtçı tipli adam söze karışarak:

“Kimliğiniz, bonservisiniz var mı azizim?” diye sordu.

Dag küstah, aşağılayıcı bir tavırla yanıt verdi:

“Bayım, bendeniz de sizden kimlik sorabilirim. Oysaki hepinizin sahte kimlikli olduğunuzu biliyorum.”

Ermeni’nin birden sinirlendiğini fark ederek denizlerde kırk beş yılda kazanmış olduğu onurlu belgeleri çıkarıp önüne fırlattıktan sonra ekledi:

“İstediğim tek şey var. Her ay sonu bana ya da ayın birinci günü, altmış altın dolarımın çil çil avuçlarıma sayılmasını isterim, o kadar. Çünkü ben sizden kimlik istemiyorum.”

Yaşlı adam kıkırdamaya başladı:

“Hem altın, hem de başka şeyler, birçok şey, sandıklar dolusu, kumun bir kulaç altında... Herkese bol bol yetecek kadar. Asalarmış,taçlarmış! Dünyadaki büyük güçlermiş. Bütün bunlar, bulacağımız zenginliklerin yanında hiç kalır, evet hiç! Ancak yerini yalnızca ben biliyorum. Hem de enlemiyle, boylamıyla... Tam yerini... Hah,hah,ha!”

Dag, sözlerini sürdürdü:

“Bağışlayın ama üzerinde anlaşmamız gereken bir iki küçük koşul daha var. Her şeyden önce her gün altı litremi isterim.Artık bu alışkanlıktan vazgeçemem.”

İri yarı Ermeni alaycı bir tonla sordu:
“Sanırım altı litre viski demek istiyorsunuz, galiba.”

“Hayır ama doğru dürüst İngiliz birası. Bunları önceden konuşup aramızda anlaşmamız gerek. Üstelik denizde de olsak, yolculuğumuz kaç gün sürerse sürsün, biramı kesinlikle isterim. Bunun için gerekli önlemleri almak da size düşer.”

Kaptan sordu:

“Hepsi bu kadar mı kamarot?”

“Bir de köpeğim var yanımda. Çok değerlidir benim gözümde. O da birlikte gelecek.”

California’lı çiftçi homurdandı:

“Başka, daha başka? Bir eşiniz de var mı yanınızda bari? Ya da aileniz falan?”

“Hayır efendim, ne eşim var, ne ailem. Yalnız bir zenci uşağım var. İyi kalpli bir gençtir. Onun da benimle gelmesini istiyorum. Gemlide çalışacak olursa, ayda on dolar da ona verirsiniz.Yok yalnız bana bakacaksa, bir dolara alırsınız gemiye.”

Yaşlı denizci yine fıttırdı, bağırmaya başladı:

“Gemi battıktan sonra tam on sekiz gün sandalda kaldık. Fırtınanın yarattığı cehennem ortasında, dalgaların üzerinde tam on sekiz gün... ”

Dag, içinden:

“Aman yandık,” dedi.”Bu beyefendi ikide bir böyle fıttırıyorsa, ona dayanabilmek için çok bira içmem gerekecek... Evet, evet öyle olacak demektir.”

İri yarı Ermeni Yahudi karışımı herif sordu:

“Pekalâ, ya şu pek alışılmadık kamarotun şartlarını kabul etmek istemezsek ne olacak?”

Çiftçi:

“Bana göre hava hoş!” dedi. “Bu yolculuğun giderlerini kim ödüyor? Ben ödüyorum... Sanırım öyle, değil mi?”

Ermeni,Yahudi karışımı adam yapmacık, kaypak bir sesle:

“Rica ederim Grimşov, böyle hak yemek, sonra da haktan hukuktan dem vurmaya kalkışmak olmuyor ama... Bu yolculuğa benim de kendi cebimden sizin kadar katkıda bulunduğumu insanlık adına unutmazsanız, beni ne çok sevindirmiş olursunuz doğrusu... ” dedi.

Bu kez kaptanın homurtulu sesi duyuldu:

“Peki ya ben? Deniz konusunda bunca derin bilgimle ben olmasaydım, haliniz ne olurdu? Duman olurdunuz, duman. Ne yapardınız gerçekten, bunu hiç düşündünüz mü?”

Çiftçi hemen yerinden kalktı. İskemlesinde öne doğru eğildi, ellerini dizlerine dayamış, uzun parmakları bacaklarından aşağılara sarkmıştı.

“Yine de şuracıkta ve şu dakikada yolculuğumuzu devam ettirebilmek için benim buğday tarlalarımdan gelecek parayı bekliyoruz. Geri kalanı bugüne değin harcandı, tükendi. Ben de kamarotun ayda altmış dolara tutulmasını ve öne sürdüğü koşulların tümünün kabulünü istiyorum, o kadar anladınız mı? Yoksa ayıp falan dinlemem, ilk gemiye atladığım gibi San Francisco’ya tüyerim.”

Adı Nişikanta olan Ermeni Yahudi’nin hemen yelkenleri suya indirdiği görüldü:

“Haklısınız sayın Grimşov!”dedi. “Bu yolculuk hepimizi çok sinirli ve gergin yaptı. Beni bağışlayın lütfen... Kamarot konusunda anlaştık demektir.”

Sonra Dagharti’ye dönerek ekledi:

“Ancak karaya çıktığımız zaman ne kadar az konuşursanız, kadar iyi olur. Bunu biliyorsunuz değil mi dostum?”

“Elbette bayım. Şimdi daha iyi anlaşıldı tarafımızdan. Susmasını çok iyi bilirim ben. Üstelik konuşmak istemiş olsaydım, bugünlerde hakkınızda söylenenleri birer birer anlatarak kafanızı şişirirdim.”

Ermeni Yahudi, bu konuyla yakından ilgilenmişti. Merak içinde sordu:

“Sanırım yolculuğumuzun amacı konusunda değil mi kamarot?”

Kamarot, başıyla onayladı:

“Demek siz de bizim amacımızı biliyorsunuz... Yoksa bunun için mi bu gemiye binmek

istediniz?”

Dagharti,başını salladı. Ona, yaşlı denizcinin soluk gözlerinde bir anda kaygı şimşekleri çakıp geçer gibi gelmişti. Bunu gidermek için hemen konuşmak zorunda kaldı:

“Sayın baylar, bana her gün biramı verin, karışmayın ötesine. İster hazine peşinde koşun, ne yaparsanız yapın, beni hiç ilgilendirmez. Hem bu masalları çok dinledim ben. Bin bir Gece Masallarında bile hazineler, gizemli altınlar vardır... Gizli hazineler derseniz kum gibi kaynıyor ve milyonlarca dolar, hâlâ üstlerine dümen kırıp yelken tutacak o talihli adamı bekliyor.”

Yaşlı denizci rahatlar gibi olmuştu bu konuşma üzerine. Gözleri yine boşluğa kayıp gitti. Dag, konuşmayı kapatmak için şöyle dedi:

“O halde anlaştık, yola ne zaman çıkıyorsunuz?”

“Öbür gün, güneş doğarken.”

“Peki, yarın akşam mutlaka gemide olurum!”

Ve kayığına binmek için merdivenden inerken, kamarot hâlâ yaşlı denizcinin sesini işitiyordu. “Yıllarca önce yaşadığım gibi on sekiz gün!”

Mişel, Makambo’ya girdiği gibi bir lombardan çıktı.Yine karanlıkta çıktı ve yine bu kez kayıkta bekleyen Kvake’in ellerine teslim edildi. Bütün bunlar, karanlık basarken çarçabuk olup bitti.

Gemiye dönüşte, kaptan ona Mişel’i Tulagi’ye götürmeleri gerektiğini belirtti.

Kamarot da kaptana Mişel’in kamarasında olduğunu söyledi. Ve onu götürerek, köpeği gösterdi. Ancak eğer kapalı kapının arkasından birkaç saniye sonra olup bitecekleri görseydi, herhalde çok şaşırırdı. Dag, lombarlardan kamarasında ne var, ne yoksa boşaltıyor, kaplumbağa kabuklarını da, duvara asılı takvimleri de, fotoğrafları da beraberinde alıp götürüyordu.

Zaten adamcağızın bütün malı mülkü bu kadardı. Susma buyruğu almış bulunan Mişel, en son çıktı. Dag, Mişel’i okşarken Kvake de mızıkasını unutmadığından emin olmak için ceplerini kontrol ediyordu.

Ertesi sabah, tam şafak sökerken Mari-Turner adlı fok gemisi bir römorkörün yedeğinde, Sydney Limanı’ndan çıkmak üzereydi. Kamarot,yaşlı denizcinin

arkadaşlarıyla konuştuğunu duyuyordu. California’lı çiftçi ile Ermeni-Yahudi de yanı başına dikilmiş, can kulağıyla onu dinliyorlardı.

“Arkadaşlar hiç unutmam, 52 yıllarındaydı,1852’de tıpkı bunun gibi açık bir havada, Uyanık gemisiyle Sydney’den ayrılıyorduk. Ah, çok güzel bir tekneydi

bu Uyanık. Baylar, çok sevimliydi. Herkes neşe içindeydi,bu arada şarkı bile söylemekteydiler... Tümümüz gençtik, kırk yaşımıza gelmemiş, hiçbir şeyden yılmayan delikanlılardık... Kaptan, o zamanlar yirmi sekiz yaşındaydı. İkincisi ise on sekiz... O da hayatını kaybetti o sandalda... Kaptan, son soluğunu bilinmedik adanın palmiyeleri dibinde verdi. Ve o ölürken

genç zenci kızlar onun için göz yaşı döktüler sicim gibi. Bir yandan da tepesine dikilmiş, yüzünü serinletmek için ellerindeki geniş ağaç yapraklarından yapılmış yelpazelerle yelliyorlardı.”

Kamarot, gerisini dinlemek için beklemedi. Aşağıya işinin başına koştu. Yataklara temiz çarşaflar yayılacak, Kvake’ye de yerler temizletilip sildirilecekti. Çünkü ortalık çok pisti gerçekten. Bir yandan da içinden: “Şu yaşlı kurnaz tilkinin, sanırım göründüğü kadar kafadan çatlak olmaması gerekir. Galiba bir oyun çeviriyor ama ne oyunu bu? Onu çözemedim,” demekteydi.

İnce ve çevik bir gemi olan Mari-Turner, fok avı için yapılmış bir gemiydi aslında... İçi de çok iyi düzenlenmişti. Bugünkü yolcularına fazlasıyla yetecek kadar genişti içi. Baş kasarasında on iki yatak vardı. Bunlar, sekiz gemiciye fazla bile geliyordu.Gemicilerin tümü de İskandinav’dı. Büyük salona açılan baş kamarada hazine avcıları dörtlüsüyle bir de ikinci kaptan kalıyordu. İkinci kaptan, geniş omuzlu, yumuşak başlı bir Finlandiyalı Rus’tu. Adı pek zor söylendiği için gemide herkes ona “Bay Cakson” diyordu.

Üst güverteden bir merdivenle kıç kasarasına inilmekteydi. Kıç kasarasında mutfak ve baş kasarasındakilerden çok daha geniş,tümü de perdelerle ayrılmış,altı yatak tertemiz halde bulunmaktaydı.Burası da konuklarına hayli geniş geliyor ve orada yaşayanları erinç içerisinde bulunmaktan uzak tutmuyordu.

Ah Moy adlı yaşlı,ufak tefek bir Çinli olan aşçıbaşı, kamarotu büyük bir saygıyla karşıladı. Dagharti, buna hiç şaşırmamıştı çünkü böyle uzun yol seferlerinde görev yapan gemilerin pek çoğunun aşçıbaşları Çinli olurdu. Saygın adamcağız, ranzaların en iyisini, kendi ranzasını göstererek sordu:

“Bunu beğendiniz mi acaba?”

Dagharti, başıyla beğendiğini belirtti.

“Öyleyse buyurun efendi, bu ranza sizin olsun. Benimdir, bizzat size veriyorum.”

Dag, öteden beri gemide aşçı başlarını öfkelendirmenin hiç de doğru olmayacağını, ocak başında çalışmaktan, onların çabuk alevlenen bir hale

geldiklerine, üstelik en küçük bir aksilikte derhal mutfak bıçağına sarılıvereceklerini ya da satırı kaldırıp indireceklerini çok iyi bilirdi.

Bunun için Çinli'ye hiç ses çıkarmaya kalkmadı. Verdiği ranzayı hemen kabul etti. Kvake'ye bir ranza, Mişel'e bir üçüncü ranza bulup verdi adamcağız. Köpeğe iyi bakılmasını Çinli'ye sıkıca öğütledi. Her şeyden önce bunu unutmadığına sonradan sevinmişti..

Ah Moy, gizli cüzamlı olduğunu hemen anladığı bir zenci ve bir de köpekle bir arada olmaktan hiç de sevinmiş görünmüyordu. Eşyalarını hemen kıç kasaranın diğer ucuna taşıdı. Sonunda kendisine iplerden bir hamak ördü ve tavana astı. Bu istenmeyen konuklarının tepesinde ağır ağır sallanmayı, ranzalardan birine gidip yatmaya yeğ tuttu.

Sydney'den ayrıldıkları günü izleyen günlerde kamarot, geminin hangi yöne gitmekte olduğunu öğrenmeye kalktı. Ama Kaptan Doan, her günkü gözlemlerini, kimseye bir şey demeden, hatta ikinci kaptana bile danışmadan yapıyor, sonra haritalarını da para kesesini de hemen kilit altına alıyordu.

Ama bir gün Dag, yaşlı adamı konuşturmayı başardı.

"Burada," dedi, "çok güzel bir oyun sergileniyor doğrusu. Gittikçe hayranlığım artıyor bu oyuna."

Adam, hülyalı gözlerini kamarota dikerek ona doğru eğildi. Kamarot da onu dinlemeye can kulağıyla hazırdı:

"Size bir şey söyleyeyim mi bayım, saat neredeyse beşe geliyor.Yemekten önce o nefis kokteylinizden bana bir bardak hazırlar, getirirseniz çok sevinirim."

Dag, yaşlı denizciye ne yazık ki yenik düştüğünü kabul etmek zorunda kalmıştı. Adam ona bazen herkesle dalga geçen kurnaz bir dolandırıcı, bazen Güney Denizlerine gömülmüş olan ve kendilerini bekleyen bir hazinenin varlığına içten inanmış bir bunak bir yaşlı gibi görünüyordu.

İhtiyar Kurt, onlara parmaklarının sandalda nasıl tayfa başı tarafından kesildiğini anlatmıştı. O da onun canına okumuş, ikinci kaptanla birlikte tayfa başını kaptıkları gibi salla sırt denize postalamışlardı. Onların sohbetini gizlice dinleyen Dag, işittiği ayak sesleri üzerine hemen yine işine koyuldu. Merdivenlerin bakırlarını parlatıyormuş gibi yapmaya başladı. Sonra da kendi kendine:

"Bu herif bu anlattıklarını mutlaka yaşamış olmalı.Yoksa bunların hiçbiri uydurularak anlatılamaz. Bunları kesinlikle yaşamıştır... Öyle uydurulacak şeyler

değil anlattıkları..” diyordu.

ALTINCI BÖLÜM

Kamarot, düşüne düşüne sonunda bindikleri gemiye bir ad bularak ona Çılgınlar Gemisi demeyi uygun görmüştü. Böyle isimlendirdiği tekne, aheste aheste yoluna devam ederken, görevlerini elinden geldiğince eksiksiz yerine getirmeye çabalıyordu.

Kvake, efendisini daha da sevmeye başlamıştı. Ona âdeta tapıyordu. Onun bulunduğu yer cennetti cennet.

Şarkıcılığı iyice ilerletmiş olan Mişel için de böyleydi. Şimdi gerek efendisiyle birlikte gerekse yalnız olarak,Yuvam, Tatlı Yuvam, Tanrı Kralı Korusun, Tatlı Sevgilim ve Rio'dan Aşağı İnelim gibi bilinen pek çok ezgiyi söylemeyi başarıyordu.

Mişel, gemide üçüncü bir dost edinmişti. Adı Koki idi... Üstüne parçalamak için atıldığı bir papağandı Koki. Ona Koki diye seslendiği için bu adı kullanıyorlardı. Papağan ondan kaçmamıştı. Ve Mişel de Koki diyen bu insan sesini, bu Tanrı sesini duyduğu anda olduğu yerde çakılmış, kulaklarını dikmiş, burun deliklerini açıp beklemişti.

Sonra onunla böyle konuşan, görünmeyen adamı bulabilmek için kıç kasaranın her tarafını köşe bucak aramıştı.

Teriye, papağanla yeniden karşılaşınca, tüylü hayvan yine "Koki!" demişti.

Mişel, küçüklüğünden beri tavuklara dokunmamasını öğrenmişti.Yoksa şu vahşi görünüşlü çengel kuşu, Tanrı sesiyle konuşan yaratık, tavuktan da öte bir şey miydi acaba?

Koki sözlerine devam etti:

“Kaldır ayağını!”

Bu komut sert ve kesin bir sesle verilmişti, üstelik ses insan sesine öylesine benziyordu ki Mişel dondu kaldı. Bu sesin çıktığı o görünmeyen boğazı her tarafta aramaya başladı.

Kuş, bu durumu görünce papağanlığının bütün gücünü kullanarak, kahkahayı bastı. Ve bu kahkaha peş peşe uzayıp giden tiz iniş çıkışlarıyla tıpkı bir insan kahkahasını andırıyordu. Bu benzeyiş, Mişel’in canına yetti. Beyaz papağan şimdi de:

“Kaldır ayağını.Hem de derhal! Yoksa tekmeyi yersin ha!” diyordu. Ve işte bu küçücük yaratık, Mari-Turner’de kimseden geri kalmayacak, korkusuz bir yüreğe sahip olduğunu kanıtlamış, Mişel’den saygı görmeyi başarmıştı.

Köpek de kısa sürede, her an canını alıvereceği bu kuşla dost olma yolunu yeğlemişti. Dost olunca kuşu korumuş, kuşun bazı içli dışlı davranışlarına ses çıkarmaz olmuştu.

Mişel’in eti önüne konulunca artık hiç kimse o ete el süremezdi. Ya da yiyecekten pay alma gibi bir şey çıkaramazdı. Tüm köpekler için bu böyleydi. Eti hayvanın önünden ancak kamarot alabilirdi. Aksi halde başkalarına hırlar, diş gösterir ya da onları ısırırdı. Eğer Kvake, böyle bir şeye kalkışmış ya da kalkışacak olsa, hiç kuşkusuz en azından parmağını köpeğe kaptırırdı bir anda. Ancak gelin görün ki Koki karanlıklardan ortaya çıkıvermiş, şu küçücük yaşam ışığı, şu doğanın atomu, pembecik ibiğini sallayarak iri, kara incileri andıran gözbebeklerini açarak, gırtlağından kısık ama buyurgan, tıpkı insan tanrıların çıkarmış olduğu sese benzer bir ses çıkararak, Mişel’in tabağına eğildiği anda Mişel teslim bayrağını çekiyor ve kuşun en iyi parçaları atıştırmasına hiç ses çıkarmıyordu. Bu da onun yaşam kıvılcımı oluyordu kendine.

Küçük papağanı gemiye yaşlı Çinli getirmişti. Koki,Yeni Hebritler’den Santo Adası’nda geniş cangıl gökyüzünün damı altında dünyaya gelmişti.

Ama bir gün Ah Moy, papağanı Kvake’ın eline konmuş, onunla söyleşir cilveleşirken gördü. Bu ilişki hayvancağızı Çinli’nin gözünden tamamen düşürmeye yetti de arttı bile.

Onu zenciden hiçbir şey almadan kendisine armağan etti. Çünkü hayvana o anda cüzam bulaştığına inanmıştı. Çinli de cüzamdan çok korkuyordu.

İşte Çılgınlar Gemisi, böylece yoluna devam ediyordu. Mişel, Koki ile

oynuyor, kamarot her gün altı litre birasını içiyor, Çinli Kvake ile her türlü ilişkiden kaçınıyor ve Kaptan Doan

da geminin rotasıyla ilgileniyor, böylece geçinip gidiyorlardı.

Yaşlı denizcinin ortakları coşkuyla direklere tırmanıyor, hedefleri olan adayı araştırıyorlardı ufukta. Ancak nedense adaya bir türlü ulaşmayı başaramıyorlardı.

Kaptana sık sık soruyordu, ortakları:

“Daha çok var mı kaptan?”

Kaptan kendinden emin bir tavırla yanıt veriyordu arkadaşlarına:

“Çok az kaldı arkadaşlar. Doğrusu ya ben de şaştım bu işe... Koskoca ada denizin dibine girecek değil ya! Batmadı ya denizin dibine mübarek. Şimdiye dek çoktan ortaya çıkıp görünmesi gerekirdi aslında. Ama ona ulaşmamız, koylardan birine demir atmamızın günü yakındır.”

“Yakın mıdır gerçekten?”

“Yakındır gerçekten.”

“Ben pek sanmıyorum”.

“Bana inandığınız anda işlerimiz daha rahat yürüyecektir. Ben hesaplarımı her zaman yanlışsız yaparım arkadaşlar.”

Zavallı ortaklar yepyeni umutlarla direklere tırmanıyor, gözlerini ufka dikiyorlardı. Oysa ufukta ne ada vardı, ne bir kaya parçası. Böyle her zaman mahzun kalakalıyorlardı. O vakit de içlerinden içki içmekten başka bir şey gelmiyordu.

Bu arada Dag, biralarını başkaları da ortak olup içiyor mu diye denetlemek istedi. Ambara inince, orada pek az bira bulunduğunu gördü. Bu duruma hem çok üzüldü, hem de kızdı. Var olan biralar da ancak on gün kadar yeterdi kendisine. Birasız yapamayacağına göre hemen bir çaresine bakmak zorunda olduğunu hissetti. Kaptanı ve ortaklarını o anda eleştirmenin, onlara öfkelenip bağırıp çağırmanın hiçbir işe yaramayacağını çok iyi biliyordu.

Kaptanın bir ara biraz dinlenmek için odasına çekildiği, ortaklarının ise yine ufku gözlemek için direklere tırmandığı bir anda, kamarot gizlice ambara indi.

Cebinden bir delgi aygıtı çıkararak, loş aydınlıkta su fıçılarını hızla delmeye koyuldu. Sular,ince ince fışkırmaya başladı ama az sonra fışkıran bu sular kalınlaştı. Sular ne yazık ki boşa akıyor, gemidekilerin hayatını tehlikeye

sokuyordu. Artık bu sular hiçbir işe yaramazdı. Bu yüzden de ertesi gün gemideki tüm mürettebat susuz kalarak büyük bir tehlikenin içine düşeceklerdi.

Kamarot Dagharti, bir ara yan bölmede hafif bir gürültü işitti. Saklanarak, kim olduğuna bakmak istedi. Çok geçmeden yaşlı denizciyle burun buruna gelmişti. Onunla göz göze gelmek istemezdi tabii. Bir an için pancar gibi kızardığını hissetti. Suçüstü yakalandığını düşünüyordu. Ama biraz dikkat edince, kaptanın da kendisi gibi aynı suçu işlediğini fark etti. Çünkü kaptanın deldiği fıçılardan da sürekli su akıyordu ambar katına.

Kaptan birden telaşla:

“Lütfen beni ele vermeyin Bay Dag,” dedi.

Kamarot, gevrek gevrek gülmeye başlamıştı:

“Ben de aynı suçu işlemiş bulunuyorum efendim. Bu durumda sizi nasıl ele verebilirim ki? Anlaşılıyor ki sizin çıkarlarınız da bir an önce geri dönmekten yana. Gemidekiler susuz kalacağına göre, denizde kimse daha fazla barınamaz.”

Kaptan az sonra kendini biraz toparladı:

“Size bazı açıklamalarda bulunmak zorundayım bayım,” dedi. “Başka çarem yok. Yoksa bu kaygı beni öldürecek.”

“Sizi dinlemekten onur duyacağımı bilmenizi isterim efendim,” dedi kamarot. “Ancak sanırım bulunduğumuz yer konuşmak için hiç uygun değil.”

Kaptan:

“Haklısınız, “diye onayladı Dagharti’yi... ”O halde buyurun birlikte benim kamarama çıkalım.”

Başkalarına görünmemeye çalışarak, ambardan yukarıya çıktılar. Kaptan kamarasına gittiler. Kapıyı kapattıktan sonra kaptan:

“Doğruyu söylemek gerekirse ben ortaklarıma büyük bir oyun oynadım, kamarot,” dedi. “Hayali bir hazine uğruna dördüncü yolculuğumu yapmaktayım. Aslına bakılacak olursa, ortada hazine falan da yok.”

Dag, gerçekten duyduğu bu haber karşısında çok şaşırmıştı. Merakla sordu:

“Hazine yok mu kaptan? Sizin uyanık olduğunuzu anlamıştım ama bu kadarını da beklemezdim sizden doğrusu. Kendimi çok kurnaz sanırdım, ancak bu hazine masalına ben de tam olarak inanmıştım gerçekten.”

Kaptan, sonunda karşısına güvenebileceği birinin çıktığına inanarak, gerçeği

açıklamaya başladı:

“Ben aslında bir beyefendi olarak yetiştim kamarot bey. Ünlü, şanlı üniversitelerin birinde öğrenim gördüm. Çok varlıklı bir ailem ve yakınlarım vardı. Ne yazık ki ailemin başından geçen çeşitli felâketler sonunda hem yalnız, hem de kimsesiz kalıverdim. Bir tren kazasında vücudumda büyük hasarlar oluştu. Kaburgalarım kırıldı, parmaklarım koptu. Normal bir insan gibi çalışamaz duruma geldim. Kendimi yoksullara yemek dağıtan aşevlerinin kapısında buldum, bir gün. Birazcık yemek uğruna saatlerce kuyruklarda bekleyip durdum. Bu durum gururumu kırdı; anlıyorsunuz beni değil mi bayım? Lütfen anlamaya çalışın, ne olur.”

Dag,karşısındaki adamı huzura kavuşturan bir ses tonuyla konuşarak:

“Anlıyorum sizi,” dedi, “lütfen anlatmanıza devam edin siz.”

İçi biraz daha huzurlu olan Kaptan öyküsünü sürdürmeye çalıştı:

“Haftada bir buçuk dolara çamaşırhanenin birinde iş buldum. Orada işçi olarak çalışmaya başladım. Oysa ben saygı görmek, hayatımın geri kalan bölümünde erinç içinde yaşamak istiyordum. Yalnız gerçek şuydu ki normal yollardan ne yaparsam yapayım, böyle bir yaşantıyı başaramayacağım açıkça görülüyordu. Bunun üzerine insanları en çok cezbeden şeyin hazineler olduğunu kitaplardan öğrendiğim için bu yitik hazine söylencesini uydurup ortaya attım.”

Dagharti, her nedense bu öyküye oldukça büyük bir ilgi duymuş, adamın yüzüne donuk bir şekilde bakarak onu dinliyordu. Bu da kaptanın pek hoşuna gitmiş olmalı ki öyküsünü anlatmayı ballandırarak sürdürdü:

“Yüz elli dolar kadar para toparlayınca, çamaşırhaneden ayrılmaya karar verdim. Giysilerimi yeniledim, hemen. Artık yepyeni ve saygın görünüşlü biri olarak çıkmıştım ortaya. Temiz bir otelde temiz bir oda tuttum. Kişisel masraflarımı sınırlandırarak, az yiyip az harcayarak paramı elimde tuttum. Çevreme içki ikram etmekte hep eli açık davranarak, kişiliğime karşı büyük bir sempati toplamaya başladım. Bulunduğum her yerde, bir adanın yakınında altın yüküyle birlikte batmış olan Uyanık adlı geminin söylencesini yaymaya başladım. Kendini uyanık sanan birkaç aç gözlü insan, hayali adayı aramak üzere benim anlattığım yerlere seferler düzenleyerek, altınları bulmaya çalıştılar. Tabii elleri bomboş olarak geri dönmek zorunda kaldılar.”

Kamarot, sus pus olmuştu ama bazı noktaları da sormadan edemiyordu:

“Peki, sizi de yanlarına almak istemediler mi? Rehber olarak demek istedim. Seferde belirli bir pay vererek... ”

“Ne gezer? Altınları benimle paylaşmaya hiç niyetleri olmadığından, bu seferleri çoğu zaman benden gizlediler bile... O yüzden tek bir öneri bile getirmediler bana. Hoş getirseler ben de gitmezdim ya... Günün birinde bir gazeteci Uyanık Gemisi hakkında benimle röportaj yapmaya geldi. Ben hemen reddettim gazeteciyi. Tek bir kelime bile konuşmadım onunla... Bu ünümün daha çok yayılmasına yol açtı, inan ki.. Bu kez gazeteler kendiliklerinden hakkımda yazılar yazmaya başladılar. Bir gün,oldukça varsıl bir adam yanıma geldi. Servetini ortaya koyarak, Uyanık adlı gemiyi bulabilmek için benden yardım istedi. Hemen kabul ettim.”

Bu kez Dag dayanamadı:

“Peki sefer sonunda Uyanık Gemisi’ni bulamayınca adam ne yaptı?”

Yaşlı denizci güldü:

“Ne yapacak? Elini omzuma koyup zeki bir yalancı olduğumu söyledi, yüzüme karşı. Hazine arama yolculuğunun henüz ilk günlerinde yalan söylediğimi anlamış. Ama yolculuktan ve benden öyle hoşlanmış ki gerçeği anladığını bana açıklamamış. Zaten ben de kendisini gençliğimde üç arkadaşla birlikte tanıdığım Mercan Adası’na götürmüştüm. Oradaki bir yerli adasında yaşayan ve kendisiyle evlenebilmek için hayatını yitiren sevgilisi için hâlâ bakire bir hayat süren Avatea isimli çok güzel bir yerli kızını tanıştırmıştım. Daha önce bir trafik kazasında karısını kaybeden macera düşkünü bu adam, Avatea’yı o kadar beğenmiş ve taktir etmişti ki, onun çektiği çilenin kendisininki yanında dağlar kadar kocaman olduğunu söylemişti. Avatea o günden sonra gelen tüm evlilik önerilerini reddediyor ve hiç kimseyle evlenmeyi kabul etmiyordu. Gelelim o seferin sonuna:Kaptan, bana kızmak bir yana, hoş bir anı oluşturduğum için yaşamı süresince bana minnettarlık duyacak ve bunu bana aylık olarak bağladığı 250 dolarlık parayla göstermeye çalışacakmış.”

“Peki, daha sonra neler yaptınız bu konuda? Hazır konuyu açmışken anlatınız artık.”

Yaşlı denizci içtenlik dolu bir sesle sürdürdü konuşmasını:

“Numaram hep aynı yerde sökmezdi tabii... ’Ver elini New York deyip’ oraya gittim. Yalan hazine söylencelerini orada da yaydım.Yeni avlar buluyordum orada kolayca... Her defasında gemilerde oluşturduğum ufak tefek kazalar nedeniyle geri dönmek, yolculuğu bitirmek zorunda kalmış oluyordum ama... ”

“Peki, şimdiki ortaklarınız size kolayca kandı mı?”

“Ne gezer dostum, ne gezer! Onları da bin bir güçlükle ikna edebildim.

Bildiğin gibi şimdi de nasıl ve ne şekilde olduğu bilinmeyecek bir kaza nedeniyle içecek suyundan yoksun kalacağız. İçme suyu alabilmek için Markiz Adalarına gitmek zorundayız şimdi.”

“Ya sonra kaptan, ya sonra?”

“Sonra aramaya yeniden başlanacak sanırım. Her halde öyle olacak. Çünkü bu ortaklarım işin peşini öyle kolayca bırakacak cinsten adam değildirler. Ama sonunda onlar da aramaktan bıkıp pes edeceklerdir. Çünkü denizin bir kulaç dibinde böyle bir hazine yok ki... O benim kafamın içinde, o kadar.”

Deneyimli kamarot Dag, kahkaha atmamak için kendini güç zaptederek:

“Siz bir çılgınsınız Kaptan!”diye haykırdı. “Ben de zaten bu gemiye “Çılgınlar Gemisi” adını vermekte ne kadar haklı olduğumu gördünüz.”

O gece karanlıkta bir olay çıkmaması için yaşlı kaptan çok dua etti. Sabahı bulduklarında çoktan güneş doğmuş, onlar da kamaranın güneş almayan yerindeki yataklara uzanarak, “hiç olmazsa kuşluk vakti uyuyalım,” diyerek gözlerinden akan uyku selini bir yana bırakarak, uykunun gözlerinden gidip geldiği saatleri anımsayarak, uykuya dalmaya çabalıyorlardı.

Ama buna da olanak bulamadılar. Çünkü tayfalardan birisi, bir tarafı burulmuş gibi haykırmaya başlamıştı. Adam dana gibi böğürerek bir yandan da “Kaptan! Yandık Kaptan!”diye haykırıyordu.

Çığlığı duyanlar hemen güverteye toplanıyordu. Zorunlu olarak yaşlı kaptan da bu bağırtıya uyarak güvertede aldı soluğu. Bakalım altından ne çıkacaktı?

YEDİNCİ BÖLÜM

Gemide suyun dağıtımından ve her türlü şeyinden sorumlu görevli tayfa, su almak için ambara indiğinde, fıçıların bilinmez eller tarafından delinmiş olduğunu görüverdi, ilk anda şaşkınlıktan apışıp kaldı. Bu nasıl olabilirdi?

Kaptan az önce çağrıldığı için ortaklarıyla sabah görüşmesi yapıyordu. Onları sepetledikten sonra, gece kamarasında kalan kamarotu da yuvasına gönderecekti. Yoksa yaptıkları iş derhal ortaya çıkar, su fıçılarını delme işinin kamarotla yaşlı kaptan arasında tezgâhlandığı dedikodusu yayılmaya başlardı.

Gelelim olayın patlak vermesine... Suyun dağıtımından sorumluydu ya, o tayfa su demekti, su da o tayfa. Bunu bildiği için avazının yettiği kadar bağıra çağıra hemen kaptana koştu Büyük bir telaş içinde:

“Kaptan! Kaptan! Benim hiçbir suçum yok Tanrı aşkına, dinleyin beni. Birisi bu işin sonuçlanmasını istemediği için fıçıları delmiş alt kamarada. Sular, seller gibi akıp gitmiş bir anda. Ne yazık ki hiç suyumuz kalmamış fıçılarımızda.”

Kaptan tam o anda ortaklarıyla birlikte güvertede bulunuyordu. Kaptan sanki hiçbir şeyden haberi yokmuşçasına şaşkın gözlerle tayfanın yüzüne bakarak bağırmaya başladı:

“Ne diyorsun sen evlât? Böyle bir şey nasıl olur peki?”

Sözünün birazı da ortaklarınaydı. Onlar da duysun, hatta aşağıya inerek olanları da görsün istiyordu.

Ortakları pek şaşkındı. İçlerinden biri:

“Fıçıları kim delmiş olabilir?” diye sordu.

Tayfa:

“Bilsem, hemen bıçağımla canını alırdım efendim. Koca denizlerde seyreden bir geminin suyunu boşaltmak ne demek? İyice araştırdım. Ambarda ne yazık ki hiç kimseyi göremedim.”

Ortaklardan bir diğeri:

“Bunu yapan vicdansızın tekidir bence.Ne demek bu kadar insanı okyanusta susuz bırakmak? Eğer böyle bir teşebbüste gemidekilerden biri bulunduysa, geminin en yüksek direğine assak yeridir.”

Hiddetle söylenen bu sözde açıkça bir gerçeklik payı vardı.

Kaptan yeniden tayfaya:

“Tayfa sence kim delmiş olabilir fıçıları, peki?” diye sordu.

Bu kez tayfa susmuştu. Hemen araştırmalar yapılmaya başlandı.Gemide olan herkes, kaptan tarafından sorguya çekildi. Gerçekten de ne yazık ki suçlular ele geçirilemedi.

Son koşullara göre Markiz Adaları’na doğru rota değiştirip dümen kırdılar. Bu işe en çok kamarot sevinmişti. Ancak bakalım gittikleri adada iyi kalitede bira bulabilecek miydi? O akşam kamarasında tıraş olurken.iki kaşının arasındaki lekeyi gördü ama bunu kötüye yormadı.”Yakında geçer,” diye düşündü. Onun cüzam belirtisi olabileceğini hiç aklından geçirmemişti.

Oysa aşçı Ah- Moy’un gözleri hep bu esmer lekedeydi. Adam lekenin günden güne büyümesini korku içinde izliyordu.

Ertesi gün gemi durgun, dalgasız denizde normal bir seyirde yol alıyordu. Bir ara büyük bir balinayla yavrusu önlerine çıktı. Ortaklardan Nişikanta, Ermeni Yahudi karışımı olarak hemen tüfeğine sarıldı, yavruyu bir kurşunda vurup devreden çıkardı.

Bu ortağın böyle konularda ne kadar acımasız olduğunu kamarota yaşlı denizci anlatmıştı. Yavrusunun denizin üzerinde hareketsiz yatmakta olduğunu gören balinanın annesi, büyük bir öfkeye kapılarak gemiye saldırdı, sancak tarafına bütün gücüyle bindirdi.

Gemi o an korkunç bir şekilde sallandı. İçindekiler dehşete kapılarak sağa sola tutunmaya çalışıyorlardı. Balinanın gazabından çok korkmuşlardı. Bunu fark eden kamarot, hemen kaptanın yanına koşarak, onu suya indirmelerini istedi; eline alacağı iki deniz yıldızını birbirine sürterek, balinayı sakinleştirmeye

çalışacaktı.

Buna karşın balina ikinci kez saldırıya geçerek, geminin kuyruk bölümüne müthiş bir darbe daha indirdi. Vurduğu yer paramparça olmuştu. O andan sonra Kamarot Dagharti, iki deniz yıldızını alarak dalgaların arasına indi, onları birbirine sürtmeye başladı. Bundan sonra sakinleşen balina, gemiden ve gemidekilerden hızla uzaklaşmaya başladı.

O anda balinanın öfkesinden çok korkanlar, günde altı litre bira içmek gibi bir alışkanlığın kurbanı olan kamarotu bol bol alkışladılar. Eğer karşılarına bir daha böyle öfkeli bir balina çıkarsa, onu sakinleştirecek bir adamları olduğundan emindiler; yine gemi direklerine tırmanmaya başladılar. Böyle tırmanmak onlara hiç zor gelmiyordu. Çünkü hepsi de çekirdekten yetişmiş gemiciler olduklarından, direklere tırmanmak en büyük zevkleriydi.

Kaptan hemen tayfaları başına toplayıp onlara buyruk verdi:

“Çocuklar çabuk iş başına.! Kamarotun da sizlerin de paylarınıza düşeni artırıyorum. Kamarot bundan böyle yüz dolar alacak. Siz de payınızın yarısını zam olarak alacaksınız. Evet, hemen iş başına! Parçalanan yerler derhal onarılacak!”

Tayfalar tam işe koyulacakları sırada, balina yön değiştirerek geri döndü. Bu arada Mişel de bu olaya kafayı takmış, balinaya doğru sürekli havlıyordu.

Balina olanca hızıyla bu kez geminin tam ortasına, bir koç gibi tos vurdu. Mişel de tayfalar da bir anda yerleri öperek, temizlik yapmaya başladılar.

Kaptan büyük bir telaş içinde bağırdı:

“Herkes bir yerlere tutunsun!”

Ancak iş işten geçmiş, ne yazık ki gemi çoktan su almaya başlamıştı. Kaptan, büyük bir direnişle bağırdı::

“Bize hemen can kurtaran sandalını hazırlayın! Tek umudumuz o! Kamarot Dagharti ne yazık ki balinanın ilâcını az verdiniz. O da dönüp geldi tekrar. Siz de çocuklar, cankurtaran sandalının içine yeterli besin ve diğer araç gereçlerden yerleştirin, lütfen!”

Herkes, telaş ve aceleyle kısa sürede hazırlandı. Herkes can derdindeydi. Bunun için uğraşıp didiniyorlardı. En gerekli malzemeler ve pek çok yiyecek yedeklere alındı...

Bu arada yaşlı kaptan, denizcilikle ilgili gerekli aygıtlarını da yanına almayı

unutmadı.

Cankurtaran, bir anda ağzına değin dolmuştu. Tek kişilik bir yer bile yoktu. Kamarot Dogarti, gerekli aygıtlarını yanına almıştı ama Mişel'i almak için zaman kaybettiğinden, cankurtarana binememişti ne yazık ki. Kaptan cankurtaranın içinden kamarota seslendi:

"Bay Dagharti, size ve gerideki üç kişiye ne yazık ki sandalda yer kalmadı. Artık başınızın çaresine bakmanız gerekecek... "

Kamarot, sitem edercesine:

"Ben de sizinle gelmek için havada üç perende atıyordum sanki," dedi. Hemen yardımcısına seslenerek:

"Hey dostum! Sakın korkmayasın! Eşyalarımızı güzelce şuradaki küçük sandala istifle bakayım. Sen bu işi güzel yaparsın."

Biraz sonra cankurtaran ve küçük sandal denize açılmıştı. Balina da insansız gemiyle teke tek kalmıştı. Bütün gücüyle bir kez daha gemiye saldırdı. Böylece fok gemisinin, böyle bir emektarın idam fermanını imzalamış oluyordu. Mari Turner daha fazla dayanamadı, burun üstü batmaya başlayarak, ağır ağır denizin derinliklerine gömülüp gitti.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

O akşam hazine sohbeti aralarında başlamıştı yine. Adanın bilinmezlere karışmasının yanı sıra bir de bu sandallarla kurtulmaya çalışmak, onlar için büyük güçlüklerle dolu bir hayatın başlangıcıydı sanki. Onlar cankurtarana binmiş giderken, yine bu sohbeti sürdürmenin büyük coşkusuyla çok mutluydular.

Kamarot ise küçük sandalın içinde dalgalarla boğuşuyor ve alabora olmamak için büyük çaba harcıyordu. İki gün sonraydı... Açık denizde Tahiti Adası'ndan San Francisco yönüne doğru bir gemi hızla yol alıyordu. Mariposa idi bu geminin adı. Mariposa'nın güvertesinde bulunanlar, rüzgârın kendilerine doğru getirmekte olduğu küçük bir tekne gördüler. Bu tekne her nedense garip bir biçimde yalpalıyor ve bir türlü onlara kadar gelmek istemiyordu. Tekne iyice yaklaştığında, içindekileri görenler kendilerini tutamayıp kahkaha atmaya başladılar. Teknede neler yoktu ki!..Bir zenci, yaşlı bir Çinli, kır saçlı bir adam, bir köpek ve bir papağan... Denizciliğin değişmez kuralı ve şanındandı. Onların durumuna gülseler de teknedekileri yukarı çekerek kurtardılar.

Mariposa Gemisi bir hafta sonra San Francisco kıyılarına ulaştı. Kamarot Dagharti, kölesi zenciyi ve papağanı alarak bir pansiyonda küçük bir oda kiralayıp oraya yerleşti. Kamarotun yeterli parası yoktu ne yazık ki... Hemen bir yolunu bulup para kazanmazsa, pansiyondan hemen atılırdı. Çinli ise daha karaya ayak basar basmaz.ortadan kaybolmuştu. Çünkü bu cüzamlılardan bir an önce kurtulmak istiyordu. Kamarot Dagharti de onu peşinden giderek aramamıştı. Çünkü Çinli aşçının kendilerini pek sevmediğini biliyordu. Kısa sürede para kazanmak için bir çare bulamayacak olursa, hapı yutardı. Çünkü pansiyon sahibi acımasızın tekiydi ve onları çok rahatlıkla dışarı atabilirdi.

Ama kamarot yüce aklını kullanmış, bir yolunu buluvermişti. Dagharti bir gece “Kazık Çakanların Yeri” adlı bir barda oturmuş, yasal yollardan para kazanma çarelerini düşünüyordu.

Aradan çok geçmedi. Hemen bitişik masadaki biriyle ahbaplığı ilerletti. Adam bir geminin kaptanıydı.Adı da Jorgenson’du.

Dagharti’nin aklına birden bir şey geldi:

“Kaptan,” dedi, “şu köpeğimin adı Killeni-Boy’dur. Killeni –Boy bir insan gibi hesaptan kitaptan anlar.”

Kaptan, gülmeye başladı:

“Hiç öyle şey olur mu ahbap?” diye sordu. “Bir köpek hesaptan nasıl anlar?”

Dagharti, ciddi bir tavırla:

“Bunu size hemen kanıtlayabilirim,” dedi. “Benimle bahse tutuşmaya var mısınız?”

“Tamam varım,” dedi adam. “Peki ama nesine?”

“İki biraya, var mısın?”

“Varım, oldu,” dedi kaptan.

Dagharti:

“Şimdi garsondan iki bira isteyeceğim. O, bir bira getirecek. Bunu görüp anlayan köpek havlamak suretiyle itiraz edecek... ”

Garsonu çağırarak, durumu anlattılar. Bunun üzerine garson kabul ederek yerine gitti. Dagharti ona yüksek sesle:

“Hey garson! İki bira getir,” dedi.”

Garson bir bira getirdi. Bunu anlayan Mişel, havlayarak karşı çıktı. Kaptan Jorgenson heyecanla bağırdı:

“Vay canına doğruymuş, hesaptan anlıyormuş bu köpek.”

Aynı denemeyi bir daha yaptılar. Her defasında aynı başarıyı gösterdi Mişel. Barda bulunan pek çok insan da bu olaya tanık olmuş ve büyük ilgi göstermişti. Daha birçok insan aynı şekilde bahse tutuşarak para kazanıp kaybettiler.

Kaptan Jorgenson, sonunda dayanamadı:

“Bayım,” dedi, “köpeğini bana verirsen sana gemimde garantili bir iş veririm.

Ne dersin ha?”

Kamarot, hiç duraksamadan bu öneriye karşı çıktı:

“Bunu yapamam, Bay Jorgenson.,” dedi. “Killeni Boy, sıradan bir köpek değil. Bunu anladınız sanırım. Her şeyden önce benim dostumdur Killeni Boy... İnsan dostunu satar mı? Kusura bakma!”

Bir ara bar sahibi kamarotun yanına yaklaşıp kulağına eğilerek:

“Bayım,” dedi, “her akşam buraya gelir de aynı gösterileri yaparsanız, dilediğiniz kadar bira içebilirsiniz. Ayrıca size de elli sent veririm.”

Dagharti; küt boynunu adama doğru uzatarak, büyük bir içtenlikle:

“Bunu niçin istiyorsunuz bayım?” diye sordu.

Bar sahibi candan, içten biriydi: İri kıyım, yüzü bıçak yarasından geçilmeyen bir adamdı ama hiç de öyle kavgacı ve sert birine benzemiyordu. O yaralı yüzünden sevecenlik akıyordu adeta. Gözleri de cıvıl cıvıl sevgi seli taşıyordu. Üstelik çok da saftı. Öyle olduğu halde bu kadar kavgadan nasıl olup ta sağ çıkabilmişti? Bunu ilk bakışta fark eden kamarot Dagharti, ilk fırsatta bar sahibine bunu sormaya karar verdi.

“Neden mi dostum? Görmüyor musun senin gösterin başlayalı ortalık müşteriyle dolup taşmaya başladı. Sen gösterilerini sürdürecek olursan, burası müşteri kaynar.”

İşte müthiş saflığı da buradan kaynaklanıyordu. Oysa Bay Dagharti de bu saflıktan yararlanacak insanlardan değildi.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Kamarotun hayatı büyük zorluklar içinde geçmişti. Tanrı ona Mişel ile son gürlüğü veriyordu sanki. Onlar için para kazanma yolları da açılmıştı. Bazen barlarda, bazen de sokaklarda gösteriler yapıyorlar, paraya para demiyorlardı. Dagharti, en kalitelisinden biralar içiyor, köpeğine, papağanına ve kölesine en güzel yiyecekleri ısmarlıyordu.

Her yerde, hatta evlerde bile büyük ilgi görmekteydiler. Sosyetik aileler, onları evlerine davet ediyorlar, yanlarındaki köpekle papağanın gösterilerine mest oluyorlardı.

Artık para oluk oluk akmaya başlamıştı. Hepsinin de yaşantısı bir anda değişmiş, krallar gibi yaşamaya başlamışlardı. Zenci Kvake inci rengi takım elbisesi içinde çok şık görünmekteydi. Jilet gibi ütülüydü pantolonu. Ayakkabıları da en üstün markalardan seçilmiş olup pırıl pırıldı. Ya başındaki fötr şapkaya ne demeli? Onu şunla bunla kıyaslamaya kalkışacak olursak, sonucun olanaksızlığı bal gibi ortaya çıkıverirdi. Ama Kvake'de değişmeyen bir şey vardı. Elindeki mızıkayla her gün adalarının ezgilerini çalması. Bu ezgiler onu dünyanın neresinde olursa olsun, alıp götürüyordu. Hem de çok uzaklara.

Bu arada Kvake, çok rahata ermiş, günlük hayatında geniş bir halkanın içinde her gün gemilere binerek, adalara çıkarak, dağları tepeleri dolaşarak büyük bir direnç kazanmaya başlamıştı. Bu da ona yetiyordu. Yine bu arada Zenci Kvake, olanaklar çerçevesinde kendini huzurlu hissediyordu. Çünkü artık efendisi Dagharti lüks lokantalarda yemek yemeye başladığından, kölenin üzerinden büyük bir yük kalkmıştı. Ama Kvake'ye bu kesinlikle yük gelmiyor, omuzlarındaki ağırlığın kendisini pek o kadar yıprattığını asla düşünmüyordu.

Çünkü beyaz adamı çok ama çok seviyordu. O da onu sevdiğinden, bu karşılıklı büyük sevgi onları daha çok birbirlerine bağlıyordu. Dagharti lokantalarda yemeye başlayalı, artık zenci Kvake, ne kamarada ne güvertede yemek yapmak zorunda değildi.

Açılan bu para yollarını çarçabuk aşabilmek için herkes üzerine düşeni yapıyor, köpekleri Mişel bile seyircilere daha şirin görünebilmek için sık sık onlara dişlerini gösterircesine gülüyor, sesini ürkütücü değil sempatik çıkarmak için çaba harcıyordu.

Ama ne yazık ki insanoğluna ansızın gelen bazı mutluluklar, her zaman aynı ve tam olmuyor, sürüp gitmiyordu. Kvake'in sağlığı kötüye gitmeye başlamıştı. Sağ koltuğunun altı iyice şişmiş, tamamen duyarsızlaşmıştı. Üstelik köle orasının zonkladığını da söylüyordu... Artık geceleri rahatça uyuyamaz olmuştu. Sık sık sancıyla uyandığı için bir daha da gözüne uyku girmiyordu.

Dagharti'nin alnındaki leke biraz daha büyümüştü. Ancak o daha hiçbir şeyden kuşkulanmıyordu. Lekeyi daha sıradan bir şeymiş gibi yorumluyordu. San Francisco'nun nemli havası ve rüzgârından dolayı lekenin bir türlü geçmediği kanısındaydı. Bu nedenle sıcak ülkelere gitmesi gerektiğine inanıyor, bulunduğu yerden ayrılacak olursa, alnındaki lekenin çabucak geçeceğini sanıyordu.

Şimdilik eline geçen fırsatları değerlendirmeye çalışıyor, gösterileri daha sık yaparak, burada bir an önce yükünü tutmaya çalışıyordu. Daha sonra buradan hızla ayrılıp giderlerdi.

Kamarotluk yaptığı günlerde sayısız zenginle tanışmış, onlarla düşüp kalkmıştı. Ama o zamanlar hiç kimse onunla yakınlık kurmamış, hatta yüzüne bile bakmamıştı. Oysa şimdi durum hiç de öyle değildi. Peşinden koşuyorlar, hatta evlerinde gösteri yapması için ona yığınla para vermeyi öneriyorlardı.

Dagharti işte böyle günlerin birinde bir doktorla ahbaplık kurdu. Doktorun adı Valter Merritt Emori'ydi. Doktor Valter, Mişel'e hayrandı. Bir gün gösterisini seyrettikten sonra kamarota kartını sunarak şöyle dedi:

"Ne zaman hasta olursanız bana rahatça gelebilirsiniz. Hem sizi, hem de köpeğinizi seve seve kontrol eder, muayeneden geçiririm."

Aynı günlerde Dagharti, Harri Del Mar adında bir adamla tanıştı. Bay Harri Del Mar, bir zamanlar hayvanlarıyla gösteriler yaparak para kazanırdı. Ama şu anda işsizdi Dagharti'ye bir öneride bulundu:

"Köpeğinizi tam beş yüz dolara satın alabilirim. Fazla verememem. Çünkü iflâsın

eşiğindeyim. Eğer bana bu yardımı yaparsanız beni çok minnettar bırakmış olursunuz.”

Hiç kuşkusuz Dagharti hemen karşı çıktı, yanıtını adamın yüzüne bir tokat gibi yapıştırdı:

“Hayır, bizde satılık köpek yok beyefendi.”

Harri Del Mar, bir anda verdiği fiyatı iki kata çıkararak:

“Bin dolara ne dersin bayım?” diye sordu. “Sanırım yine itiraz etmeye kalkışmazsınız.”

Dagharti, büyük bir içtenlikle:

“Paranın ne kadar olduğu benim için hiç önemli değil,” diye bir açıklama yaptı. “Dedim ya, benim satılık köpeğim yok. Killeni Boy, yalnızca benimdir, her zaman da benim olarak kalacak beyefendi.”

Adam bütün çabalarına karşın isteğine kavuşamadan oradan ayrılmak zorunda kaldı. Ama Mişel’e sahip olmayı kafasına koymuştu. Eski adıyla Mişel, yeni adıyla Killeni Boy ne olursa olsun onun olacaktı. Başka çaresi yoktu bunun. Bunun aksini düşünmek, Harri Del Mar için intihar demekti.

Kvake, çok hastalanmıştı. Derdinin çaresi hemen hemen yok gibiydi artık. Sonunda Dagharti kölesini daha önce kartını aldığı doktora götürmeye karar verdi. Nedense hep böyle olur. İnsanlar dertlerine en son günde çare ararlar. Bu yüzdende tıbbın işi hayli zorlaşır. Neyse, cebindeki tumturaklı ve gösterişli kartı çıkarıp üzerinde yazılı olan adrese gittiler. Oraya vardıklarında nasıl karşılanacaklarını henüz bilmiyorlardı. Çünkü bu konuda suç işlemişler, hastalığa önlem almakta gecikmişlerdi.

Doktor Valter, onları büyük bir ilgiyle karşılayınca, başta Dagharti ile Kvake’i şaşırttı. Onlara muayenehanesinde oturacak yer gösterdi. Hemşiresini koşturarak, soğuk bir şeyler getirtti:

“Hoş geldiniz Bay Dagharti... Bir rahatsızlığınız mı var acaba?”

Doktorun soruları çok kibardı. Dagharti yanında bulunan yardımcısını göstererek:

“Ben iyiyim ama yardımcım çok rahatsız,” dedi. “Bir muayene ederseniz, çok iyi olur.”

Doktorun melânet ve üç kâğıtçılık dolu gözleri Dagharti’nin alnındaki lekeye takılmıştı. Kalkıp gerçeği söylemiyordu o anda, işleri sol kulağını sağ elini

başının üzerinden aşırarak göstermeye çalışıyordu. Bu onun yaşam zincirindeki halkalarından biriydi.

Adam, içten içe çocuk gibi sevinerek: “Tamam, köpek benim olacak artık,” diye düşünmekteydi... Onun gerçek amacı, Mişel’i ele geçirmekti.

Yoksa yer yerinden oynasa, başta Bay Dagharti olmak üzere hiç kimse onun umurunda değildi. Çünkü bu ikilinin bir an önce yok olup gitmesi kendi işine yarayacak ve bir an önce amacına ulaşacaktı.

Doktor cüzam hastalığı konusunda tek uzmandı. Zenci köleyi muayene eder etmez durumu hemen anladı, tanısını koydu. Evet, hem Dagharti hem de yardımcısı bu hastalığa çoktan yakalanmış ve hastalık onlarda derin izler bırakmıştı. Üstelik hastalık da oldukça ilerlemişti.

Ancak doktor, yine de gerçeği sakladı. O yüzden Bay Dagharti’ye yalan bir haber verdi:

“Dostum, yardımcınız yalnızca kansız kalmış. Kendisini kontrolüm altına alıp, yeni bir beslenme biçimi uygulayacak olursam, kısa sürede iyileşeceğinden eminim. Ya siz nasılsınız Bay Dagharti?”

“İyiyim ama romatizmalarım bugünlerde biraz huzursuzluk veriyor. Ağrılarım arttı ne yazık ki... Ne yapacağımı bilemiyorum.”

“Öyleyse izniniz olursa, sizi de bir muayeneden geçirmek isterim. Lütfen şuraya uzanır mısınız? Rahatça uzanın da kemikleriniz ağrımasın.”

Dagharti, hiç nazlanmadan onun gösterdiği yere yattı. Bu muayeneden kaçamayacağını anlamıştı çünkü. Sağa sola baktı, içerden tıkırtılar geliyor ama kim olduğu belli olmuyordu. Büyük bir olasılıkla içerdeki tıkırtıların doktorun hemşiresinden kaynaklandığını anlamıştı. Zaten az sonra etli butlu ve güzelce kadının yüzü göründü ara yerden. Kadınlara fazla bir düşkünlüğü olmayan kamarot, hemen yüzünü onu göremeyeceği tarafa çevirdi.

Doktor, içerdeki etli butlu hemşireye seslendi. Onunla oldukça senli benli olduğu anlaşılıyordu:

“Bayan Jadson, güzel yüzünüzü biraz bize gösterip, buraya gelerek muayenemi

yakından izler misiniz?”dedi.

Güzel hemşire, kırıta kırıta doktorun yanına geldi. Doktor da onu saçlarından okşadıktan sonra, kadını birazcık kamarotun uzağında tutmaya çalışarak, gerekli

işlemleri yapmaya başladı.Elini mikrop öldürücü sıvıya daldırıp kendisini garantiye aldıktan sonra kadına da aynı şeyi yapmasını söyledi. Sonra Dagharti'yi incelemeye koyuldu. Önce bütün vücudunu gelişigüzel gözden geçirdi. Sonra asıl amacına doğru yönelerek:

"Bay Dagharti," dedi, "galiba romatizmanız alnınıza da bulaşmış. Kendinizi rahat bırakın bakayım. Alnınıza dokunduğum zaman acı duyacak olursanız, lütfen söyleyin!"

Doktor bütün şiddetiyle parmağıyla lekeye bastırdı. Hiçbir rahatsızlık tepkisi almadı. Oraya bir iğne batırdı, bu kez... Yine bir tepki göremedi.Gözleri fıldır fıldır dönen hemşireye bakarak, şöyle dedi:

"Bayan Jadson, gördünüz işte, Bay Dagharti, alnındaki lekeye bastırdığım anda hiçbir ağrı, sizi duymuyor."

Doktor, muayenesini biraz daha özenle sürdürdükten sonra, birden aklına gelmiş gibi hemşireye şunları söyledi:

"Bayan Jadson, siz muayeneyi sürdürün. Ben bir yere kadar gidip hemen döneceğim. Nasıl da unuttum. Komşumuz Doktor Hadley'in bir hastasını görecektim. Söz vermiştim adama.Üç beş dakika gecikmişim ne yazık ki... Şimdi gidiyorum. Kısa sürede dönerim. Sanırım on dakika ya sürer ya sürmez. Bay Dagharti, lütfen siz kendinizi Hemşire Jadson'un emin ellerine bırakın şimdi. Gerisini merak etmeyin sakın!"

Bay Dagharti, ne yazık ki hiçbir şeyden kuşkulanmamıştı. Doktor, dediği gibi arkadaşı Bay Hadley'in yanına kadar gitti. Amacı onun telefonunu kullanmaktı. Derhal San Francisco

Sağlık Komitesi başkanını ve polis müdürünü aradı. Muayenehanesinde cüzamlı hastaların olduğunu bildirdi. Daha fazla oyalanmadan hastalarının yanına dönerek oradaki işini bitirmeye çalıştı.

Ama işi kısa sürdü. Bay Dagharti'den özür dileyerek, "Beni bağışlayın Bay Dagharti," dedi.

Dagharti bir şeyden haberi olmadığı için gülümsedi doktora... .Sonra da gayet yumuşak bir sesle:

"Önemli değil Doktor Valter," dedi.

Doktorun fitne fesat saçarak bakan çipil gözleri sürekli kapıdaydı. Bu durum Bay Dagharti'yi biraz şaşırtmıştı. Ama çok geçmeden durumu anladı. O anda içeri iki polis, bir çavuş ve sivil biri girdi... Doktor onları görünce neşeli bir

şekilde gülümseyerek:

“Hoş geldiniz Doktor Masters,” dedi, “Siz de hoş geldiniz polis ve çavuş arkadaşlar!”

Gelenler büyük bir merak ve ciddiyetle Dagharti’yi ve Kvake’yi bakışlarıyla incelemeye başladılar. Bu onları âdeta mutlu ediyordu. Sanki görevlerini bu şekilde yaparak vatan kurtaran aslan rolünü oynamanın, ruhlarını tanrıya satmadan önce büyük işler başarmanın önceliğiyle dünyayı kurtaracak ve en yakın olasılıkla zavallı bir iki yoksulu durumuna hiç bakmadan ezmenin sarhoşluğunu bir kez daha yaşayıp o yerde kendilerine saygın bir makam elde edeceklerdi.

Doktor Valter, sırıtarak:

“En olgun ve kusursuz cüzam örneğini sağlık komitesine sunmaktan büyük onur duyarım.”

Bay Dagharti’nin gözleri birden fal taşı gibi açıldı, boğazı adeta parçalanırcasına bağırdı:

“Bu da ne demek oluyor doktor, Tanrı aşkına? Neler karıştırıyorsunuz siz? Bize ne yapmak istiyorsunuz? Kim bu arkadaşlar?”

Bütün bu sorular ne yazık ki yanıtsız kaldı.

Doktor, bu paparaya hiç aldırmadan, sakin sakin bir sigara yakıp dudaklarına iliştirdi. Sonra da Dagharti’ye yaklaştı.

“Beni bağışlayın dostum... ” dedi. “Rica etsem deminki deneyimi tekrar edebilir miyim? Korkma, canın hiç ama hiç yanmayacak... Yalnızca meslektaşlarımın da aynı şeyi görmelerini istiyorum.”

Elindeki sigaranın kıpkızıl olmuş ucunu Dagharti’nin iki kaşının arasındaki lekenin üzerine büyük bir cesaretle bastırdı. Kamarot yine hiçbir acı duymamıştı. Ancak yanık yüzünden odayı keskin ve acı bir koku sarmıştı. Bundan bile etkilenmemişti, Bay Dagharti.

Doktor Walter, zafer kazanmış bir komutan edasıyla göğsünü kabartarak:
“İşte gördünüz baylar,” demişti. “Karşınızda görülmemiş iki cüzamlı bulunuyor... Zenci bu hastalığa tamamen tutulmuş. Efendisinin cüzamı da iyice ilerlemiş durumda. Şimdi alın, ikisini de götürün cüzamlılar koğuşuna. Ama mikrop öldürücü sıvı ve ilâçları da kullanmayı sakın unutmayın! Yoksa yandığınız gündür.”

Dagharti, doktorun bu sözlerini işitince, beyninden vurulmuşa dönmüştü. Tam anlamıyla büyük bir korkuya kapılmıştı. Bu korku onu iflâh etmeyip kesinlikle öldürecek, mahvedecekti. İrileşmiş korku dolu gözleriyle, açık kalmış ağzıyla bulunduğu yerde öylece kalakalmıştı...

Yakınlardan taş atılsa bir kuş gibi vurulup olduğu yerden düşecek durumdaydı. Bu durum onu gerçekten iflâh etmeyecekti. Büyük bir işkenceye sokacak gibi görünüyordu...

Doktor Masters, çavuşa işaret etti. O da polislere bir şeyler söyleyerek onları harekete geçirdi. Ne var ki polisler, coplarını yerlerinden çekmelerine karşın, hastaların üzerine atılmakta bir an tereddüt geçirdiler. Hatta iki adım geri çekildiler. Onlar da cüzam kendilerine bulaşır diye müthiş korkuyorlardı. Bu da onları bir süre kamarotla yardımcısından uzak tutmaya yetmişti.

Çünkü adamların gözlerine ve yüzlerine korkunun parmakları sinmiş, adeta yerleşip orada kalmıştı. Artık onlar da biraz hareket etse, kesinlikle yanlarına yaklaşamazlardı.

Bay Dagharti, polislerin yüzlerine yerleşen korkunun izlerinden, hastalığının önemini o anda anlamıştı. Birden bütün umutları yok oldu. Bacakları titremeye başlayınca da kendisini aşırı şekilde güçsüz hissetti. Güçlükle konuşmaya çabaladı:

“Rica ederim baylar, bizi bırakın. Hemen bırakırsanız iki saate varmadan burayı terk edip uzak diyarlara gideceğimize namusum, onurum üzerine söz veriyorum.”

Oysa doktor Valter’in başka niyetleri, düşünceleri vardı... O, bu kentteki cüzam hastalığını yenen doktor olarak, göklere çıkartılmayı, adının bu şekilde duyulmasını istiyordu. Bu arzusu da ancak Bay Dagharti ile yardımcısının isimlerinin duyulmasıyla mümkün olabilirdi.

O, düşüncelerini açıklamadan önce Doktor Masters, Doktor Valter’i destekleyen sözler söyledi:

“Dışarıda kaldığınız süre içerisinde, halk sağlığı için her zaman bir tehlike, gizli bir tehlike oluşturacaksınız. Abuk sabuk itirazları bırakın da düşün önümüze. Bir an önce gideceğimiz yere varalım.”

İki polis, çavuştan aldıkları buyruk üzerine coplarını sallaya sallaya onlara yaklaştı. Bir yandan copla göz dağı veriyor, bir yandan da kendilerini cüzamlılardan ellerinden geldiğince uzak tutmaya çabalıyorlardı.

Bu arada Bay Dagharti ve Kvake'ye, buyurucu bir tavırla konuştular:

"Eğer söz dinlemeyecek olursanız, bu coplar hiç acımadan beyninizin ortasına iner. Bunu şimdiden bilmiş olun. Bizim hiç şakamız yoktur."

"Bakın hele, bir de şakaları yokmuş!"

Bay Dagharti baktı ki bu çıkmazdan kurtuluş yok, yalvarırcasına konuştu:

"Doktor Valter, sizden büyük bir ricam var... Ben nerede olursam olayım, lütfen köpeğimi bana göndermek lûtufunda bulunun... Bu iyiliği bana yapacak olursanız, size minnettar kalırım. Bunu bana yaparsınız değil mi doktor?"

Doktor Valter, sevincini belli etmemeye çalışarak sahte bir gülüşle:

"Elbette getiririm, Bay Dagharti," dedi. "Köpeğinizi size getiririm... Bir de papağanınız vardı sanırım, değil mi? Onu da gönderirim size, merak etmeyin hiç."

Dagharti bu sözlere pek sevinmişti. Hemen doktorun ellerine sarılmak istedi ama adam ondan kaçtı. Doktor sürekli, "Ellerime sarılmanıza gerek yok, Bay Dagharti" diye onu uyarıyor ve ondan kurtulmaya çabalıyordu.

O zaman kamarot, sözlerini sürdürdü

"Çok sağ olun Doktor Valter... Köpeğim şu anda Bovhed Pansiyonu'nda bulunuyor. Papağanımız Koki de orada. Lütfen bana ulaştırın onları. Çünkü onlar benim ekmek param. Onlar olmadan bir sent bile kazanamam... "

Sonra polislerin cop gözdağı altında Dagharti ve Kvake, oradan alınıp götürüldüler. Doktor ikisine de çok kötü bir oyun oynamıştı. Sırf Mişel'i ele geçirmek için... Bu arada Valter'in gözlerinin bebeğinde anlatımı olanaksız parıltılar uçuşup duruyordu.. Kimse bu parıltıların o gözlerde oynaşma nedenini kolayca açıklayamazdı. Çünkü doktor bu konuda ser verip sır vermeyenlerdendi.

O ser verip sır vermeyince de Doktor Valter'in gözlerine bakarak hiçbir şey öğrenilmiyordu. Bunu kendisi de bildiği için bazen bu konuda övündüğü oluyordu.

Doktor, onlar gittikten sonra hiç zaman kaybetmeden hemen Bovhed Pansiyonu'na gitti. Kendisini önceden tanıyan otel görevlileri hiç itiraz falan etmeksizin Mişel'i ona teslim ettiler. Hatta onun arkasından büyük bir coşkuyla seslenerek:

"Doktor Valter, Bay Dagharti'ye ait bir de papağan vardı burada. İsterseniz onu da götürün sahibine de içiniz rahat etsin."

“Hayır!” dedi, Valter,uzaklaşırken. “ilkin köpeği götüreyim, gerekirse onu da aldırırız. Çözümlenmedik sorunumuz papağan olsun.”

Geride yalnız kalan Koki, bir an kapının açık olduğunu görüverdi. Hayli ürkekçe dışarı adım attı. Ama çıkmasıyla birlikte av bekleyen canavar bir kedi üstüne atlayıp onu parçaladı.Bu papağanın büyük hatası olmuştu.

Mişel’in peşinde olan yalnızca doktor muydu yani? Ne yazık ki hayır! Harri Del Mar, gazetede okumuş olduğu bir haber üzerine heyecanlanarak dosdoğru Bovhed pansiyonunda aldı soluğu. Mişel’in oradan götürülmüş olduğunu öğrenince, doktorun adresini alarak bir taksiye atladı.Ve oraya gitti, işin ardına düşerek. Köpeğin bir avlunun içinde küçük bir kulübeye kapatılmış olduğunu gördü. Bu durumda onu oradan yürütmek çok kolay olacaktı. Hemen bir plân yapmaya başladı.

Peki ya Dagharti ve zenci Kvake ne olmuştu? Onların durumları acaba nasıldı şu anda? Kimse hiçbir şey bilmiyordu.

Oysa iki cüzamlı da doğruca cüzamlılar hastanesine götürülmüştü. Bu hastane kent merkezinden epey uzakta, ıssız, sapa bir yerdeydi. Pasifik Okyanusu’nun tam kıyısında yapılmış olan hastane yüksek duvarlarla çevrilmişti. Dört bir yandaki silâhlı nöbetçiler, izinsiz giriş ve çıkışlara kesinlikle izin vermiyorlardı. Kaçmaya kalkışanlar hemen oracıkta kurşunlanarak öldürülüyorlardı.

Bu durum Bay Dagharti ve uşağı için büyük bir açmazdı. Buradan kurtulmaları söz konusu olamazdı. Ancak ölüleri çıkardı bu hastaneden. Ama kamarotun yine de umut ettiği şeyler vardı. Bir gün doğan güneşin dünyalarını aydınlatacağına yürekten inanıyordu.

Yiyecekleri hastaların yanına dek götürülmüyor, görevliler yiyecekleri boş yerlerdeki bir çizginin üzerine koyuyor, hastalar daha sonra gelerek oradan yiyeceklerini alıyordu. Çizgiyi yanılıp da geçmek isteyenler, hemen oracıkta kurşunlanıyorlardı. Cüzamlılar, isteklerini yine aynı çizgi üzerindeki bir tahtanın üstüne yazıyorlardı. Bay Dagharti, bu tahtaya pansiyonda kalan köpeğinin kendisine ulaştırılmasını yazıp durdu. Çok sevdiği ve hiç terk edemediği biralarını unutmuş ancak sevgili köpeğini unutamamıştı.

Bay Dagharti, buradan kurtulabilme umudunu içinden silmişti. Yüreğini artık başka umutlarla doldurmaya çalışıyordu.

Böylece aradan aylar geçti. Bir güz günü, kendisine bir sepet meyve armağan edildi. Elmaların birinin içinde saklanmış kısa bir not buldu. Notta şunlar yazmaktaydı:

“BU CUMA GÜNÜ SABAHA KARŞI SAAT DÖRTTE YARDIMCINIZLA BİRLİKTE HASTANENİN DUVARI DİBİNDE BEKLEYİNİZ... SİZİ KURTARACAĞIM... BİR DOST!”

Bay Dagharti ve Kvake için yepyeni bir umut ışığı doğmuştu. Kendilerine yardım edecek olan ve kendisini gizleyen bu dost kimdi acaba? Kim olabilirdi?

Kâğıtta yazılanları aynen uyguladılar. Sabaha karşı saat dörtte, hastanenin duvarındaki ağır kapı yavaşçacık aralandı. Bir karaltı onları eliyle çağırdı. Dagharti ve uşağı bir gölge gibi süzülerek, onun yanına vardılar hemen. Kendilerine yardım eden adamı öyle merak ediyorlardı ki? Bu yüzden gözleri karanlığı delercesine tarıyordu.

Dagharti, karşısında yaşlı denizciyi görünce çok şaşardı. İlkin dili dolaştı, bir şey söyleyemedi. Sonra da adama:

“Bu gizli dost demek sendin ha?” diye sordu... ”Özgürlükten tam umudumu kesmek üzereyken, bir anda Hızır gibi yetiştin dostum. Çok teşekkür ederiz sana.”

Yaşlı denizci, büyük bir heyecanla:

“Dostlar böyle günlerde belli olur, Bay Dagharti,” dedi ... ”Tam zamanında ortaya çıkıp yardım eli uzatmayana dost demem ben.”

Dagharti gülerek:

“Peki, hazine avı nasıl gidiyor acaba?” diye sordu.

“Birkaç gün önce bana inanan ve paralarını cömertçe ortaya koyan bir av buldum. Denize açılmadan önce sizi kurtarıp yanıma almak istedim. Nasıl, iyi etmiş miyim?”

“Bize göre iyi etmişsiniz ama dostum... ” Burada sesi kuşkulu bir tona dönüşmüştü. “Dostum, benim de uşağımın da cüzamlı olduğumuzu bilmiyor musunuz? Yoksa biliyorsunuz da bu işi bizim eski kaptan gibi şakaya mı alıyorsunuz? Lütfen bu konuyu aydınlatırsanız çok sevinirim.”

Yaşlı denizci elini şöyle bir, ”Boş ver” dercesine salladıktan sonra:

“Hiç önemli değil,” dedi. “Zaten haddinden fazla yaşlıyım.Yeteri kadar yaşadım sayılır. Denize açıldıktan sonra paralı ortağımızı şöyle incitmeden eker, bir adaya yerleşir, birlikte yaşar gideriz... Ne dersin Bay Dagharti? Ha, bu arada köpeğini de çok aradım. Hem de deliler gibi. Bilirsin, ben de severdim o köpeği... Sözüm ona sana sürpriz yapacaktım. Ancak ne yazık ki bulamadım...

Haydi gidelim artık... Ortalık aydınlanırsa, yakalanabiliriz... Haydi bakalım, haydi!”

Gerçekten fazla kalmış ve konuşarak vakit harcamışlardı. Yaşlı denizcinin son sözlerini dinleyerek harekete geçtiler. Karanlıkta sürünerek, oradan ellerinden geldiğince hızla uzaklaştılar.

Onlar için bu gece, denizde fırtınanın ve kabaran dalgaların sesi sayesinde, çıkardıkları gürültünün nöbetçilerin kulaklarına gitmemişti; bu da büyük şanstı gerçekten de. Sonunda hapishane nöbetçilerine yakalanmadan kısa sürede oradan ayrıldılar.

Dag ve Kvake için yeniden doğan bu umut ışığının sonunun gelmesini, Kvake’ den çok Bay Dagharti istemekteydi.

ONUNCU BÖLÜM

Geniş çaplı bir araştırmanın sonunda Harri Del Mar, Mişel'in bulunduğu yeri öğrenince çok sevinmişti. Çünkü o da büyük bir özlemle köpeği ele geçirmeyi istiyordu. Bu yüzden de yerini öğrenmesi çok önemliydi.

Harri Del Mar, Mişel'in Doktor Emori'nin avlusunda sıkıca kapalı kulübede olduğunu öğrenince, hemen bir taksiye atlayıp oraya gitmişti. Adam, taksiyi bir köşede durdurup bekletti. Taksi sürücüsüne:

"Beni burada bekle," diyerek uzaklaştı. O saatte sokaklarda hiç kimse yoktu. Ortalık öyle sessizdi ki in cin top oynuyordu sanki. Doktor Emori'nin avlusuna vardığı zaman, çevreyi güzelce araştırdı. Ses çıkarmamaya dikkat ederek, kulübenin kapısını açtı. Bir tıkırtı duyan Mişel, safi kulak kesilmişti. Kapıyı açanın sahibinin yanında gördüğü bir arkadaşı olduğunu fark edince, sesini çıkarmamayı yeğledi. Harri Del Mar'ın kendisini sahibine götüreceğini aklından geçirdi. Böylece ipini çözen adamı takip ederek, kulübeden dışarıya çıktı. Bu onun yine her zamanki gibi cesurca yaptığı bir iş oldu.

Issız sokağı karanlıkta geçerek taksinin yanına geldiler. Mişel, Del Mar'ın işaretine uyarak taksiye bindi. Ona hâlâ güveniyordu çünkü. Gidip arka koltuğun önüne kıvrılıp yattı. Taksi hareket ettiği zaman, sevinçle kuyruğunu sallamaya başlamıştı.

Mişel, ara sokaklardan geçtikleri sırada, denizin tuzlu kokusunu almaya başlamıştı. Bay Dagharti'yi görebilmek için çok sabırsızlanıyordu. Durmadan Del Mar'ın yüzüne bakıyor, ondan kesin bir açıklama yapmasını bekliyordu.

Nedense Harri Del Mar da hiç konuşmuyordu. Belki o andan itibaren suçluluk

duygusu kaplamıştı içini. Gerçekten hiç konuşmuyor ve böcek gibi donuk gözleriyle taksinin penceresinden dışarıyı seyrediyordu.

Sonunda iskeleye vardılar. Açılan kapıdan gülle gibi dışarıya atlayan Mişel, insanın yüreğini dağlayacak iniltiler çıkararak, çevreyi araştırmaya ve Bay Dagharti'yi görebilmek için çırpınmaya başladı... Bu onun için yeni bir deneyim oluyordu.

Sonra Mişel, orada dolaşan insanların arasına dalarak dostlarını aramaya başladı. Kalabalık arasında dostlarını bulamayınca, Harri Del Mar'ın yanına döndü. Ona iyice sokularak gözbebeklerinin içine bakmaya başladı. Adam sonunda dayanamadı, kendisini izlemesini işaret ederek, bir gemiye doğru yürüdü. Gemi Bay Dagharti ile yolculuk yapmış olduğu gemileri andırıyordu. "Bay Dagharti kesinlikle bu gemilerde olmalı," diye düşündü zavallı köpek.Yoksa bütün umudunu yitirecek ve geleceği kararacaktı. Kümes gibi yerde kalmaya başladığı günden beri yaşadıkları aklına geldi; süreceği yeni yaşamda hiçbir şey bulamazsa, her şey eskisi gibi olurdu elbette.

O Harri Del Mar'ın yanına döndükten sonra bunları düşünürken, adam da bir gemiye dönmüş ve ona o gemiye binmesini işaret etmişti. Akıllı Mişel, bu işaret üzerine hemen gemiye bindi.

Geminin güvertesinde önce dikilip sağa sola bakmaya başlayan Mişel, aradıklarını bulmak için çok çırpındı. Ama ne yazık ki onları burada da göremedi. İstemeye istemeye

Harri Del Mar'ın kendisini bir kamarota teslim etmesine razı geldi. Kamarot, köpeğin tasmasına el atıp onu tutmaya çalıştı. Kamarotu durduran Harri Del Mar:

"Tasmayı tutmana gerek yok," dedi... "Mişel çok akıllı bir köpektir. Ona ne istediğinizi söylemeniz yeter. Öyle değil mi Mişel?"

Harri Del Mar'a sertçe bakan Mişel, hiçbir hareket yapmadı. Adamın davranışlarından artık ortada bir gariplik olduğunu algılamaya başlamıştı. Bunları daha önce sezebilseydi, belki de hiç böyle durumlara düşmeyecekti. Kamarotu izleyerek sonuca göre yeni bir tavır takınacaktı. Takınacağı bu yeni tavır da belki hem kendisini belki de Harri Del Mar'ı kesin bir sonuca götürecekti.

Şimdiki niyeti kamarotu izlemek, göreceği ve öğreneceği sonuca göre yeni bir tavır almaktı. Bu da onun umarı oluyordu.

Mişel'i kamaraların bulunduğu bölmeye indiren kamarot, bir kapıyı açarak

seslendi:

“Hemen içeriye gir, Mişel!”

Kafasındaki tek düşüncesi eski sahibine kavuşmak olan Mişel, coşku içinde kamaraya atladı. O anda birden kilitte dönen anahtar sesini işittiği zaman, bu dönüşün hayırlı bir dönüş olmadığını anladı; bu kamaraya o an için tutsak olarak konulduğunu sezdi. Kendisi, o uğursuz adam Harri Del Mar tarafından sahibine getirilmemiş, bir kamaraya acemice kapatılmıştı, işte

Yüksek sesle havlamaya başladı. Bu arada da kapıyı tırmalıyordu. Bunun karşılığında yan kamarada bulunan yolcunun hem acıklı, hem de isyankâr sesi duyuldu:

“Hemen kapa çeneni, bayağı köpek. Köpek oğlu köpek! Yoksa ben bilirim çeneni kapatmasını. Rahatça uyuyamayacak mıyız yahu?”

Ancak hâlâ sahibini arayan, gelmesini bekleyen Mişel’in o anda susmaya hiç ama hiç niyeti yoktu. Bir süre sonra kapı açılıp da içeriye dalan Harri Del Mar, o anda gerçek yüzünü gösterip yüzündeki maskeyi kaldırarak:

“Boşuna uğraşma!” diyerek haykırmaya, bu arada da sırıtmaya başladı. “Bundan böyle gerçek sahibin benim... Akıllı ve uslu bir köpek olacak, söylediklerimi aynen yapacaksın. O zaman seninle çok iyi geçiniriz. Yoksa sürekli sopa yersin benden.”

Bu arada köpeğin feryadından rahatsız olan yolcu da oraya gelmiş ve Mişel’e bağırıp çağırmaya başlamıştı.

Harri Del Mar, saygılı bir sesle:

“Köpeğim adına özür dilerim sizden!” dedi. “Bundan sonra böyle yaramazlıklar yapıp sizi rahatsız etmeyecektir, emin olun!”.

Henüz sinirleri yatışmayan adam, hemen buna karşı çıktı:

“Köpeğin bu kamarada barınmasına asla izin verememe,” dedi. “Köpeği buradan derhal götürmeyecek olursanız, ben de yetkililere şikayet ederim sizi.”

“Kızmanıza gerek yok efendim. Köpek kesinlikle burada kalmayacak... Yolculuğunu artık ambarda tamamlayacak.”

Her şey tatlıya bağlanmış, öfkeli yolcu kamarasına tıpış tıpış dönmüştü. .Aldatılmaya dayanamayan Mişel, Harri Del Mar’ın üstüne gülle gibi atıldı. Pek usta bir köpek eğiticisi olan adam, o anda harekete geçerek, Mişel’in boğazından yakaladı ve şöyle dedi:

“Bana karşı geliyorsun ha, hain köpek?”

Bir yandan da Mişel’in boğazını sıkıyordu. Adam, Mişel’in boğazını gevşettiği zaman, hayvan kendini toparlar toparlamaz yeni bir saldırıya geçti. Harri Del Mar ise yana çekildi. Mişel’in üzerine bastı.

“Boş yere uğraştırıyorsun beni,” dedi. “Benimle iyi geçinmelisin ki sana iyi davranayım. Şimdi seni ambara götüreceğim.Yarından başlamak üzere gösterilerimizi gemideki yolculara sunabiliriz. Ninatilla’daki bütün yolcuların senden hoşlanacağına inanıyorum.”

Mişel zorla ambara kapatıldığı anda, Ninatilla adlı Pasifik gemisi sefere çıkmıştı. Kendini sağa sola Harri Del Mar olarak tanıtan sahtekârın asıl adı Perseval Grunski idi. Çocukluğu ıslahevinde geçmişti. Bir hayvan eğiticisinin ödediği kefaletle ıslahevinden kurtulmuş, özgürlüğüne kavuşmuştu. Grunski, Harris Collins adındaki hayvan eğiticinin deneyimlerinden çok ama çok yararlanmış, kendisi de bu işe yatkın olduğu için her şeyi çok çabuk kavramıştı. Zamanla ustası gibi yaman bir hayvan terbiyecisi olmuştu. Bu başarı ona yetmemiş, dünyanın dört bucağını gezerek, büyük cambazhaneler kurmayı başarmıştı. Ama ortaklarının ihanetleri yüzünden tam üç kez bu cambazhaneler batmış ve Grunsky, ortada çırçıplak kalmıştı. Sonuncu batışından sonra ustası Harry Collins, imdadına yetişerek, onu bu badireden kurtarmıştı. Yeni kurduğu marifetli hayvanlar topluluğuna, çok hünerli hayvanlar bulmak üzere yola çıkmıştı. Mişel’i görür görmez de onun çok değerli bir köpek olduğunu hemen anlamıştı.

İşte bu yüzden Mişel’in peşindeydi. Onunla kuracağı ilişkiler sırasında köpeğe birçok yeni şeyler öğretirken aynı zamanda da onun kendisiyle dost olmasını sağlayacaktı. Eğer bunu başaramazsa, Marifetli Hayvanlar Cambazhanesi’ne götürdüğü zaman, köpeğin canı gönülden çalışmayacağını ve köpeğin böylece ıskartaya çıkacağını biliyordu.

Ertesi sabah ilk denemeyi yapacaklardı. Bir görevlinin getirmiş olduğu yiyecekleri iştahsız iştahsız yiyen Mişel, ilk tepkisini vermiş ve Harri’nin moralinin bozulmasına neden olmuştu.

Ama bu arada hayvancağız da işinin ustası Harri Del Mar’a karşı çıkamayacağını anlamıştı. Ambara gelen Harri, alaycı bir sesle:

“Nasılsın Mişel?” diye sormuştu. “Seni istediğim gibi eğiteceğim... Sana öğreteceğim tüm numaraları, çabuk öğreneceğini biliyorum. İşe şarkı söyleyerek başlayacaksın. Sanırım şarkı söylemeyi seviyorsundur,” dedikten sonra elini onun başına götürdü. Mişel ilkin birkaç kez hırlardıysa da sonradan ses

çıkarmadı. Onunla dost olmanın bir zararı yoktu. Buna inanmaya başlamıştı.

Harri Del Mar, küçük armonikasını dudaklarının arasına kıstırarak, biraz da dişlerinin yardımıyla oldukça neşeli bir hava çalmaya başlamıştı. Bir süre sonra da Mişel'e:

"Sıra sende, hadi bakalım!" dedi.

Adama karşı müthiş bir nefret duyan Mişel, yiyeceği dayağı umursamadan, hiç oralı bile olmadı. Harri Del Mar'ın emrini dinlemedi. Birkaç neşeli hava daha çalan Harri, dayanamayıp öfkelenmeye başlamıştı:

"Eğer canından olmak istemiyorsan, bana eşlik edersin!" diye haykırdı. "Senden tek başına söylemeni istemiyorum. Sadece eşlik etsen bile yeterli olur. Canın isterse bunu yapacağını çok iyi biliyorum."

Olduğu yerde durmayıp geri geri giden Mişel, adamın gözlerinin içine şimşek gibi bakıyor, âdeta ona meydan okuyordu. Harri armonikasını tekrar ağzına aldı. Şimdi de "Yuvam" parçasını çalmaya başlamıştı. Bu parçayı duyunca hiç dayanamaz, hemen katılırdı. Bu yüzden o anda hemen direnci kırılmıştı. Bu parçayı Bay Dagharti ile günlerce ve defalarca birlikte söylemişti. Harri'ye eşlik ederek ulumaya koyuldu. Mişel'in uluması, sıradan bir köpek uluması değildi. Bir şarkının ezgisini ortaya çıkaran ve köpeğin ulumasına ayrı bir hoşluk veren ulumaydı bu.

Mişel, kendisine katılınca, köpek eğiticisi Harri'nin de neşesi yerine gelmiş, morali düzelmişti. Mişel'i yanına alarak güvertede aldı soluğu. Harri, burada iki yüzlü davranıyordu. Bu yüzden de hemen Mişel'in başını okşamaya başlamıştı.

Deniz yolculuğu sırasında, geceleri ambara kapatılan Mişel, gündüzleri Harri ile şarkı söylemeyi ve yeni numaralar öğrenmeyi sürdürdü. Mişel'in yeteneğine hayran olmuştu Harri. Büyük hayaller kuruyor, Mişel'in sayesinde kazanacağı paraları çuvalların, bavulların içinde görür gibi oluyordu.

Seattle'e birkaç saatlik yolları kalmış sayılırdı. Orada gemiden aheste inecekler, yolculuğu trenle sürdüreceklerdi. Harri Del Mar, New York'taki menajerine ve Harrins Collins'e göndermek üzere iki mektup yazmaya başladı. Mektuplarda şunları yazmıştı:

"Yanımda olağanüstü yetenekleri bulunan bir köpek getiriyorum. Hangi cambazhanede çıkarsa çıksın, en ilgi çekecek olan program bizimki olacaktır, dostum.. Şimdiden reklâmlarını yapmaya başlayabilirsiniz. Bana ait olan diğer köpekleri satınız. Elinize geçen paradan köpeklerime harcadığınız tüm bakım giderlerini düşüp, kalanı adıma bankaya yatırınız. Ağırlığınca altın edecek olan

bu yeni köpeğimi görmeniz için öyle sabırsızlanıyorum ki anlatamam... Görüşmek üzere dostum!

Harri Del Mar”

Seattle’de karaya çıkan Harri Del Mar, doğuya sefer yapacak trenin iki gün sonra yola çıkacağını öğrendiği zaman, kentte bulunan New Washington Oteli’ne yerleşti. Mişel, otelin elektrikle aydınlatılmış bodrumuna bağlandı. Oradaki eşya taşıyıcılarının hepsi Mişel’i görünce sevmiş, onunla hemen yakından ilgilenmeye başlamışlardı.

Mişel, iki gün bulunduğu yerde bağlı kaldı.

Hamalların getirdiği yiyecekleri yiyor, onların yakın ilgileriyle sıkıntısı ve bunalımı biraz olsun azalıyordu. İkinci günün akşamı Mişel’in yanına gelen Harri, kapısı açılır bir sandığı göstererek:

“İçeri gir Mişel,” dedi. “Artık seni güvende görmek istiyorum.”

Hamallardan birisi:

“Bu sandık çok küçük efendim,” diyerek Harri’ye engel olmaya çalıştı. “Daha büyük bir sandık bulsaydınız... ”

Adamın karşılığında da bir küfür işitmediği kaldı. Harri bağıra bağıra köpeğin kendisine ait olduğunu, ona istediği gibi davranabileceğini belirtti. Zavallı iyi yürekli işçi, köpeğin bu durumunu görmemek için hemen oradan ayrıldı. Mişel, sandığa girmeye pek niyetli değildi İki ön ayağını gererek, direnmeye kalkıştı. Eline geçirdiği kalınca bir sopayı, Mişel’in ayaklarına indirerek, onun direnişini kırmak isteyen Harri, acı acı ulumasına hiç ama hiç aldırmadan Mişel’i küçük sandığın içine soktu. Demir parmaklıklı kapıya kilitleyen Harri:

“Ceza olarak New York’a kadar bu kafesten çıkarılmayacaksın,” dedi. “O zaman gör gününü.”

Mişel’in kapatılmış olduğu sandık diğer eşyalarla birlikte gara götürülürken, Bay Harri, eşyalarını toparlamak için odasına çıktı. Geri dönüşte asansörle aşağı inerken, cezasını buldu. Asansörü çelik halatlar taşıyordu. Bir an için asansör, çelik halattan kopuverdi. O anda büyük bir hızla aşağıya düşen asansörün içende yalnızca Bay Harri bulunuyordu. Bay Harri, cezasını bularak, asansörün içinde anında can verdi. Onun ölümünü, yakınları uzun süre duymadı.

İstasyonlarda dura kalka, sonunda tren yolculuğu bitmiş, New York kentine ulaşılmıştı. Harri Del Mar, Mişel’i kapattığı sandığın üzerine, köpeğin gideceği yerin adresini yazmıştı.

Zavallı köpek, New York’ta trenden indirildiğinde çok perişandı. Onu bir kamyonete bindiren bir görevli:

“Şu dünyada ne acımasız insanlar var, ne yapsan kökü kazınmıyor,” dedi

Bir başkası:

“Çok haklısın dostum,” diye yanıt verdi.

Her ikisi de zavallı Mişel’e çok acımıştı. Köpek, başına geleceklerden habersiz yol alıyor, Harri Del Mar’a olan öfke ve kini gün geçtikçe fazlalaşıyordu.

Aynı saatlerde Harris Collins, Harri Del Mar’ın köpeklerini satmış, eve henüz dönmüştü. Elli iki yaşlarında yumuşak başlı olan adam, bir süpürge sapıyla en yabanıl hayvanlarla bile baş edebilecek derecede usta bir hayvan eğiticisiydi. Sık sık gelip çalışma masasının başındaki mektubu okuyordu. O mektubu son kez okurken, Harri’nin getirmek üzere olduğu köpeği aklından geçiriyordu. Çok değerli ve yetenekli bir köpek olması gerekiyordu. Yanına yaklaşan on sekiz yaşlarındaki bir gencin seslenmesi üzerine tüm düşüncelerinden sıyrılıp bu tarafa geldi.

“Beklediğiniz köpek geldi efendim!”

“Çok iyi! Harri de geldi mi peki?”

“Hayır gelmedi efendim.!”

“Anlaşıldı, siz köpeği hemen yıkayıp temizleyin. Ben şimdi geliyorum.”

Harris Collins, Harri Del Mar’ın köpekle gelmemesine oldukça şaşırmıştı... Kimseye ama hiç kimseye güvenmeyen çırağı Harri, çok methettiği bu köpeği yalnız bırakmazdı. Başına bir şey mi gelmişti acaba ? Olur olur..Yoksa Harri’nin de çoktan gelmiş olması gerekir

Delikanlı, eline aldığı muşamba önlüğü önüne taktı. Kafesin yanına gitti. Mişel, getirildiği odayı hiç beğenmemişti nedense. Pis bir koku vardı burada. Bu da köpeği rahatsız ediyordu. Tanımadığı gencin kafesin kapısını açtığını görür görmez, kendini hemen dışarıya attı. Özgürce çıktığı yerde durup bir süre gerindi. Arkadan kendisine yaklaşan genç, ense kökünden yakalayıp bir hortumun yanına kadar götürdü. Mişel, kurtulmak için büyük çaba harcıyordu. İşini yapmaya kesin olarak kararlı görünen delikanlı, hortumu Mişel’in üstüne çevirerek, su sıkmaya başladı. Basınçla akan suyun altında neye uğradığını şaşıran Mişel, ne yazık ki o anda büyük güçlükle soluk alıp verebiliyordu.

Bu arada başka bir delikanlı gelmiş, arapsabunu ve koskoca fırçayla Mişel'i yıkayıp temizlemeye başlamıştı. Yıkama işi bittiği zaman, köpek kirlerinden arınmıştı. Gençler onu bir parmaklığın arkasındaki güzel bir köpek parkına götürmüşlerdi. O sırada Harris Collins de oraya gelmişti... Mişel'i tepeden tırnağa inceleyerek:

"Çok yorgun görünüyor zavallı," dedi. "Bırakın dinlensin. Harri Del Mar gelince, ondan bu köpeğin hangi yeteneklere sahip olduğunu pekâlâ öğrenebiliriz."

"Nasıl isterseniz efendim! Hay hay efendim!"

Tek başına kaldığında rahat bir soluk alan Mişel derin bir uykuya daldı. Yaşadığı kötü yolculuk, tüm dengesini altüst etmişti. Uyandığı zaman elinde yiyecek olan bir delikanlının kendisine baktığını gördü. Bu, kendisini kafesten çıkaran gençti, hemen tanımıştı onu. Gencin dost olmak ister gibi bir hali olduğunu gören köpek, getirilen yiyecekleri hiç burun kıvırmadan yemeye başladı. Mişel yemek yerken, parkın kapısı genç tarafından sıkıca kapatılmıştı.

Mişel karnını iyice doyurduktan sonra, çevresine bakındı. Görünürde hiç kimse yoktu. Bir hafta boyunca bu parkta tutuldu. İyi besleniyor, tertemiz su içiyordu. Dış dünyayla ilişkisinin kesilmesi dışında ortada hiçbir sorunu kalmamıştı.

Bir hafta kadar sonra, Harris Collins, Harri Del Mar'ın öldüğünü haber aldığı zaman, Mişel'in nasıl bir köpek olduğunu öğrenmeye karar verdi. Çevresine şöyle bir göz attıktan sonra, yanında çalışan çivi gibi gence:

"Yeni getirilen köpeği piste götür bakalım. Şimdilik neler yapabildiğini öğrenmenin vakti geldi," diye konuştu.

Verilen buyruğu yerine getirmek için Mişel'in kapatıldığı yere giden delikanlı, köpeğin tasmasından sıkıca tutarak:

"Efendinin yanına gidiyoruz, Bay Köpek. Onun söylediklerini yerine getirsen çok iyi olur... Eğitim pistinde, göründüğü gibi yumuşak davranmaz, Bay Harris Collins".

Bir hafta aynı yerde kapalı kalmaktan bunalan Mişel, büyük haz duyarak yürümeye başladı.Yolda giderken ayılarla karşılaştılar. Ayılar zincirlenmişlerdi. Hayatında hiç ayı görmeyen Mişel, yaradılışı gereği onlardan çekinmesi gerektiğini anladı. Tavanı camdan yapılmış, dikdörtgen şeklindeki eğitim pisti, daha çok bir cambazhane pistini andırıyordu. Cambazhane pistinden tek farkı, oturacak seyirci ve taktir eden insanların yerlerinin bulunmayışıydı. Bunu daha

önceden fark etmeyen Mişel, artık oradan kopmak istediği zaman da diğer bir cambazhaneye çekip gidebilirdi. Ancak bu cambazhane onun dilediği gibi bir cambazhane olmayabilirdi. Bu da ona yeterli gücü sağlar, eline ayağına düşkün, diğer köpeklere hiç benzemeyen bir köpek olarak onun yetenek ve güçlerini gün ışığına çıkarırdı.

İşte bu gün ışığına çıkarma, acımasız eğiticisi Harri Del Mar'ın asansör içinde hayatını kaybetmesinden sonra, bir bakıma kendisine ettiği eza cefa sonucunda, kutlu adaletin yerini bulması üzerine aslında hiç ayırdına varmadan, Mişel'in de tüm kaygılarını uçurup götürmüştü.. Artık yönünü yordamını saptayamayan Mişel, kendini özgür görebilir ve büyük bir azimle bundan sonra yeteneklerini göz önüne serebilirdi. Eğitim pistine seyirci alınması kesinlikle yasaktı. Bu yasak artık gelenek haline gelmişti. Yalnızca Harris Collins, yanında çalışmakta olanlar ve hayvan alıcıları beğendikleri hayvanları seçmek üzere katılabilirlerdi. Cambazhanelerde neşe içinde alkışlananlar, büyük beğeni ve taktir toplayan yüzlerce yeteneğe sahip hayvanlar, bu eğitim pistinde ne yazık ki büyük işkenceler yaşıyor, bundan bir türlü kurtulamıyorlardı... Günlük hayatında yumuşak başlı olan Harris Collins, eğitim pistinde birden canavarlaşır, âdeta bir kurt gibi hayvanlara saldırıya geçerdi. Hayvanlara hiç kimsenin başaramayacağı değişik numaralar öğretirken, acıma duygusunu rafa kaldırır, defterinden bu kelimeyi silip atardı. Görevli gencin o sırada yanına getirdiği Mişel'e dikkatlice bakarak: "Harri bana, mektubunda bu köpeğin çok özel yetenekleri bulunduğunu anlatmıştı," dedi. "Kendisi şu anda burada olmadığına göre, bu özel yetenekleri bizim öğrenmemiz gerekiyor artık. Ona bir iki alıştırma yaptır bakalım evlât!"

Genç bunun üzerine Mişel'e: "Yat bakalım!" dedi... Onun buyruğunu alan Mişel, isteksizce yattı. Sonra da kalk komutuyla kalktı ayağa.

Onları izlemekte olan Harris Collins:

"Şimdi bunu yapalım," dedi. "Daha sonra da takla atıp atmadığına bakarız."

"Bu kadar yeter evlât," diyerek çalışmayı durdurdu. Mişel'in yanına yaklaşarak, işaretlerle ondan takla atmasını istedi. Soylu bir köpek olan Mişel, işaretleri anladığı halde, oralı bile olmadı. Artık sıkılmaya başlamıştı. Hiçbir şey yapmamaya karar vererek, olduğu yere yattı. Böyle bir davranışı ondan hiç beklemeyen Harris Collins:

"Bu köpek asi bir hayvana benziyor," dedi. "Ama ben onu yola getirmesini bilirim. Zincirle kayışı getir bakalım Conni."

Conni hemen zincir ve kayışı getirmiş, zincir Mişel'in tasmasına, kayışı da gövdesinin arka tarafına bağlamıştı. Kayışı tutan Collins:

“Zinciri hemen çek Conni,” dedi.

Tasmasındaki zincir onu geriye doğru çekerken, kayışa bağlı ip de arkasını öne doğru çekiyordu. Direnen Mişel, çenesine yediği kırbaçlara hiç aldırmıyor, Collins’e saldıracağı bir anı kolluyordu.

İki kişinin çabalarıyla zorla takla atıp sırtüstü yere yıkıldığında, kendisinden o anda hiç beklenilmeyen bir çeviklikle ayağa fırlayarak, Collins’in üstüne gülle gibi atıldı. Deneyimli köpek eğiticisi, Mişel’in çenesine bir tekme atarak:

“Bana karşı geldiğine seni pişman edeceğim zorba köpek,” diye bağırdı.

Conni:

“Belki de takla atmayı bilmiyordur, efendim,” dedi.

“Takla bile atamayan bir köpek neye yarar ki Conni?” diye konuştu.

“Başka şeyler deneyelim efendim.Sözgelimi sayı saydıralım.”

“Piyasada su gibi sayı saymasını bilen onlarca köpek var evlât! Ben bundan daha iyi şeyler yapmasını bekliyordum. Ama yine bir sınayalım bakalım.”

Kendisine sayı sayması söylenince onu da bilmiyormuş gibi yaparak tüm söylenenleri anlamazlıktan geliyor, için için öç almamın sevincini yaşıyordu. Birkaç numara daha deneyen Collins, Mişel’den umudunu şimdilik keserek:

“Köpeği 18 numaralı parka götür Conni,” dedi.”Ona ne yapacağımıza daha sonra karar vereceğim.”

Sedervayl adındaki bu kuruluş, hayvan göstericileri âleminde büyük ün kazanmıştı. Sahiplerinin buraya emanet bıraktığı hayvanlara çok iyi bakılıyor, turnelerde çektikleri acı ve yorgunluklar unutturuluyordu. Eğitilmek için bırakılan hayvanlar ise bu kadar şanslı olmuyordu Bir süre işkence gibi gelen eğitimden geçiriliyor, sonra da rahat bırakılıyorlardı.

Harris Collins, sahibi bulunduğu Sedervayl Okulu’nda duygusallığa asla yer verilmemesini savunuyordu. Ona göre duygusallık, her zaman zayıflığın belirtisiydi. Hayvanların söylenenleri aynen uygulamaları için korkmaları, eğiticisini canı gönülden dinlemesi gerekiyordu. Korkutulmayan ve eğitilirken canı yanmayan bir hayvan, gösterinin tam orta yerinde eğitmenini, dolayısıyla sahibini yüzüstü bırakabilirdi..

Mişel’in götürülüp kapatıldığı 18 numaralı parkın sağında ve solunda bulunan 17 ve 19 numaralı parklarda çeşitli köpekler vardı. 17 numaralı parktakiler kaniş cinsi köpekler, 19 numaralı parktakiler de melez köpeklerdi. Mişel dışarı

çıkarıldığı zaman uzaktan onları görebiliyordu... Harris Collins, ceza olarak Mişel'i özellikle yalnız başına bırakıyordu. Mişel, günün belli saatlerinde dışarı koyuveriliyor, oradan eğitim pistine taşınıyordu. Tutsaklığa bir türlü alışamamıştı. Bu yüzden de hırçınlaşmaya başlamıştı, soylu köpek. Harris Collins, Harri Del Mar'ın Mişel hakkında yanıldığını aklından geçirerek her gün Mişel üzerinde yeni numaralar deniyordu. Bir ışık görmesi yeterliydi. Çünkü Harri Del Mar'a göre bu köpek bir mucizeydi âdeta. Ancak durum hiç de öyle görünmüyordu.

Üzerinde her şey denenmiş, Mişel bir dizi fıçı üzerinden atlamaya, vals yaptırılmaya, bir midilliye binmeye zorlanmıştı adeta. Köpeği yola getirebilmek için boğazına içi demir çivili tasma bile takılmıştı.

Yeni sahiplerinden en küçük bir sevgi görmeyen Mişel, çivili tasmaya, kırbaçlara ve ağzının burnunun kan içinde kalmasına asla aldırmamış, söylenen hiçbir şeyi yapmaya razı gelmemişti.

Onu gören, ilk bakışta hiçbir şeyden anlamayan uyuz bir köpek sanabilirdi. Görünüşü böyleydi işte. Kimsenin elinden bir şey gelmezdi artık. Bunu düzeltmek için büyük çaba harcanması gerekiyordu. Harris bu konuda çok gayretliydi ama bir türlü vurucu noktayı bulamıyordu.

Birkaç hafta ezilmeden ve hiç ara vermeden Mişel'le ilgilenen Harris Collins, Mişel'in ne yapsa direncini kıramayacağını bir türlü anlayamamıştı.

Köpek, ölümü pahasına da olsa direnmeye kararlı görünüyordu. Harris Collins, Mişel'e bir şeyler yaptırmaya çabalayan yardımcısı Şarl'ın ter içinde kaldığını görünce:

"Bırak onu Şarl,üzme kendini... Bu köpek canını vereceğini bilse bile kılını kıpırdatmaz. Götürüp yerine koy onu," dedi.

Şarl, Mişel'in üstünlük kurmasına dayanamıyor, kendisini aşağılanmış hissediyordu:

"Bu köpek için özel bir numara düşünmekteyim efendim," dedi, "özel bir numara."

"Ne gibi bir şey, evlât?"

"Korkusuzluğu işimize çok yarayabilir... Yaşlı Aslan Annibal, eskiden çalıştığı Sinker Cambazhanesi'nde bir kadının başını ağzına alırmış. Kadının yaptığını Mişel'e de yaptırabiliriz. Gerçekten korkusuz bir köpekse, başını aslanın ağzına sokmaktan asla korkmayacaktır."

Bir süre düşünen Harris Collins:

“Annibal yaşlılıktan nerdeyse bunamak üzere,” dedi. “Köpeğin başını saniyede koparabilir.”

“Köpek zaten işimize yaramıyor efendim... Kaybedecek bir şeyimiz yok ki... ”

“Haklısın Şarl,” dedi Harris. “Gidip Annibal’a bir bakalım. Çoktandır görmedim onu.”

Mişel’i de yanlarına alarak, yabanıl hayvanların bulunduğu bölüme gittiler. Annibal, Sedervayl’ın en yaşlı hayvanı olmasına karşın, bir tek dişini bile kaybetmiş değildi. Gücü de yerindeydi hayvanın. Kafeslerin yanında duran baş bakıcıya yaklaşan Harris Collins:

“Yaşlı Annibal, ne durumda?”diye sordu.

“Bir haftadır çok değişti efendim,” dedi, baş bakıcı. “Yanına hiç kimseyi yaklaştırmıyor. Dün kafesin dışını temizlerken, parmaklıklar arasından bana saldırdı. Neredeyse, kolumu kaptırıyordum.”

Baş bakıcı hemen sol kolunu sıvayarak, yaralarını gösterdi. Aslanın pençe izleri halâ kolunda duruyordu. Yardımcısının ve baş bakıcının gözünde değer kazanmak isteyen Harris Collins:

“Bana bir süpürge sapı getirin,” dedi,. “ona dersini vereceğim.”

“Ne yapacaksınız efendim?”

“Kafese gireceğim ahbap!”

“Bunu yapmasanız iyi olur efendim,” dedi, “Annisal neredeyse bunamak üzere.”

“Sen ne diyorsam onu yap!”

Onlar böyle konuşup dururken, aslan bir aşağı bir yukarı kafeste efelenerek

dolanıyor, arada bir de aslanlığı aklına gelmiş olmalı ki kükrüyordu...

Harris Collins, büyük bir yüreklilik göstererek, orada olanların şaşkın bakışları altında kafese dalıp aslanın yolunu kesti. Bu kesişme öyle pek de kolay olmamıştı ama yine de deneyimli eğiticiye büyük bir prim yaptırmıştı. Bütün kasları bir anda gerilen aslan, saldırıya hazırlanmak için geri geri gitti. Tam bu sırada burnunun üzerine yediği bir süpürge sapı darbesiyle neye uğradığını şaşırdı. Harris Collins, aslandan önce davranmış, süpürge sapını tüm hızıyla yaşlı aslanın burnuna indirmeyi başarmıştı. Bir kez ok yaydan çıkmış, Harris Collins,

artık vurmaya devam etmekten başka çare olmadığını kabul etmişti. Bu nedenle de hiç acımadan, koca aslanın burnunun üzerine vurdukça vuruyordu. Süpürge sapı burnuna indikçe, aslan geriliyordu. Zavallı kafesin bir köşesine sıkışıp kalmıştı işte! Neşeli bir şekilde ortalığı kahkahaya boğan Harris Collins, yanındaki delikanlıya dönerek:

“İşte bu kadar evlât!” dedi. “Annibal, şimdi efendisinin kim olduğunu gayet güzel anladı. Artık ondan bir kötülük gelemez..Çünkü yüreğine korku düştü bir kez. Ben de o yüreğin başkalarına karşı daha akışkan, bitek bir tarla gibi olmasını sağlamak üzere çalışacağım, o kadar.”

Yalvaran bakışlarla Harris’e bakan Annibal; tek darbede düşmanını yere yıkabileceğini aklından geçiriyor, kocaman kırmızı dilini dişlerinin arasından sarkıtmaktan başka bir şey yapamıyordu. Bu onun en büyük imi olacaktı yaşama karşı. Bu im o vakit Annibal’i ve diğer hayvanları bu yuvada hayata yeniden bağlayacaktı.

İhtiyar aslan, çocukların ilkokul sıralarında okudukları öyküdeki İhtiyar Aslan değildi. Çünkü bu ondan çok daha güçlü bir hayvancağızdı. Ama Harris Collins’in ciğerini yaralayan bir kaplan, bir aslan da değildi. Çünkü o cambazhanenin en yaşlı hayvanıydı ama kendini savunacak kadar da güçlüydü.

Ama ne yazık ki bugüne kadar Harris Collins’in hünerli ellerine bırakılmış ve yıllarca ondan dersler görmüştü. Yaşlı aslan Annibal’in bu dersleri gördüğüne kuşkusuz inanan cambazhanedeki öteki yabanıl hayvanlar en fazla saygıyı ona gösteriyorlardı. Çünkü Annibal, düşlerinin Ormanlar Kralıydı. Tıpkı ilkokul sıralarında okunan Esir Aslan’da olduğu gibi.

Sedervayl okulunda en küçük bir sevgi kırıntısı bile görmeyen, sık sık kalbi kırılan Mişel, gün geçtikçe içine kapanıyor, hiçbir hayvanla dostluk kurmuyor, dayatılarak yaptırılan işlerin dışında da günlerini ister istemez yatıp uyuyarak dolduruyordu.

Harris Collins, yaşlı aslan Annibal’in ağzına köpeğin başını sokma numarasından caymıştı artık... Çünkü aslanın bu işe uygun olmadığını düşünüyordu. Ama Mişel’e de ne yapıp edip birkaç numara öğretmeye çalışmaktaydı. Çünkü Mişel’in bu konuda yetenekli olduğunu can dostu söylemişti. Bu direnme belki de sonsuza dek sürecek, ancak sonunda Harris Collins bu işi başaracaktı. Bu başarıda başkalarının da katkıları olacaktı ama Harris Collins’in katkı payı daha büyük olacaktı elbette.

Bir gün eğitim pistine götürülen Mişel, birden neye uğradığını şaşırdı gerçekten. Bağıra çağıra üstüne atılan Sara adındaki maymun, köpeğin yüzünü

gözünü tırnaklamaya başlamıştı. İyice içine kapanan Mişel, maymuna karşı hiçbir tepki göstermedi. Bu, Sara'nın galiba hoşuna gitmişti. Onun kendisine karşılık vermemesinden çok etkilenen küçük maymun, Mişel'i tırmalamaktan vazgeçti. Sara, küçücük elleriyle bu kez Mişel'i okşamaya başladı. Gösterilen sevgiye dayanamayan köpek de karşılık vermek zorunda kaldı. O anda iki hayvan arasında hemen bir dostluk köprüsü kuruluverdi. O günden sonra serbest kaldıkları anda birbirlerinden hiç ayrılmaz oldular. Sara fırsatını bulduğu anda Mişel'in yanına çörekleniyor, saatlerce onun yanında kalıyordu. Bu da hem Mişel'e, hem Sara'ya yetip de artıyordu. Ancak bu güzel dostluk ne yazık ki pek uzun sürmedi... Bir akşam Harris Collins'e zamansız gelen Ralf Kastlemon adındaki bir adam:

"Köpeklerimden biri öldü, Harris," dedi. "Bana kısa zamanda bir köpek bulursan sevinirim."

Ralf iki köpekle birlikte kaplanların kafesinde numara yapıyordu. Collins'in yanında yamaktı.

Ralf'in çok üzüldüğünü gören Collins:

"Elimde şu anda bir İrlanda Teriyesi var Ralf," dedi. "Onu bana Harri Del Mar göndermişti. Harri'ye göre mucizevi güçlü bir köpek olması gerekiyor. Bense buna hiçbir şey yaptıramıyorum. Dilersen onu bir deneyebilirsin."

"Yiğit bir köpekse kesinlikle işime yarar."

"Çok yiğit bir köpek olduğuna inanabilirsin, Ralf."

Az sonra görevliler, Mişel'i kapalı tuttukları parktan çıkardı. Getirip Ralf'a "Al işte köpeğin,"dediler. Ralf hemen köpeğe dört elle sarıldı. O günlerde böyle bir köpek bulmak kolay değildi.

"En iyisi," dedi, "ben bu köpeği götürüp bendeki arkadaşıyla tanıştırayım."

Sonra götürüp arkadaşı Cak'la tanıştırdı. Ardından da kaplan kafesinin içine soktu.

Kocaman kaplanlar, yeni gelen köpeğe hiç de iyi gözle bakmadılar. Hepsi de homurdanarak sinirli ve öfkeli bir biçimde süzmeye başlamışlardı köpeği. Mişel de onların atalarının baş düşmanı olduğunu anlayınca, aynı şekilde onlara kin dolu gözlerle bakmaya başlamıştı. Hiç hayırlı bir karşılaşma olmamıştı bu karşılaşma.

Mişel'in hiç korkmadan gezindiğini gören eğitici Ralf, sevinçle elindeki kırbacı havada şaklatmaya başladı. Kafesin dışındaki diğer görevliler, ellerindeki

demir çubukları havada bekletiyor, kaplanların korkup çekinmelerini sağlıyorlardı. Böylece onlar da geri duruyordu.

İlk çalışma Ralf'ın beklediğinden çok daha iyi geçti. Bu durumdan çok hoşlanan Ralf, Mişel'i büyük bir sevgi gösterisiyle okşadı. Tabii bu da Mişel'in hoşuna gitmişti. O da bu adamı sevmeye başladı. Mişel için işin açıkçası yepyeni bir dönem başlamıştı. Zamanının büyük bölümünde kaplan kafesinde geçiyordu günleri... Kaplanlardan kesinlikle korkmadığını kanıtlamak için Ralf'ın her isteğini yerine getiriyor, karşılığını da fazlasıyla alıyordu.

Her gün kaplan kafesinde antrenman yapılıyordu. Bu antrenmanlar çoğu zaman Mişel'in lehine oluyordu. Aniden dikleşen kaplanlar, Ralf'ın üzerine doğru ilerlemeye başladılar. Kırbaca ve havaya kaldırılan demir çubuklara hiç aldırmadan adamın üstüne saldırdılar. Bu saldırı Ralf'ın canını bir an büyük tehlikeye atmıştı. Ama o önceki deneyimleriyle bu tehlikeyi kendisini kurtarmaya gelen arkadaşlarını bekleyerek, daha kolay bir şekilde kurtulacağını kanıtlamış oldu. Ancak kafesin kapısı açılarak, Ralf dışarı alınıncaya kadar kaplanlar öçlerini almış, kendilerini günler boyu kırbaç darbeleri altında bırakıp inleten Ralf'ı yaralamışlardı. Kaplanların kafesten çıkmalarını önlemeye çalışan görevliler, hızla kafesin kapısını kapatmak zorunda kalmışlardı. Deneyimli eğiticiyi dışarı almışlar ama köpekler ne yazık ki içeride kalmıştı. Çünkü Ralf'ı dışarı alırken, korkularından kapıyı çok çabuk kapatmalarıydı. Bu nedenle köpekleri dışarı çıkaramamışlardı.

Bu arada Ralf'ın çığlıklarını işiten Harris Collins ve birçok insan, kafeslerin çevresine toplanmış, hayvanların müthiş kavgalarını seyrediyorlardı. Bu arada gerçekten kaplanlar ve köpekler müthiş bir savaşa girişmişlerdi aralarında. Tüm direnmelerine karşılık, köpeklerin pek o kadar da yaşama şansları yoktu. Cak,kanlar içinde yere serilmişti. Mişel, bir köşeye iyice sıkıştırılmıştı. Alfanso ismindeki kaplan, son vuruşu yapabilmek amacıyla saldırıya hazırlanırken, izleyiciler birden donup kalmışlardı.

Tam o sırada olup bitenleri izleyen Sara adlı maymun, incecik bedeniyle parmaklıklar arasından kayarak, kafese daldı. Mişel'le kaplanın arasına dikildi birden. Alfanso'nun yanındaki kaplan geri çekilerek, Mişel'i arkadaşına havale etmişti. Kaplanların başkaldırmasına çok kızan Harris Collins, birden silâhını çekti. Acılar içinde kıvranmakta olan Ralf:

"Lütfen yapmayın patron," dedi. "Kaplanlar bu köpek gibi yüzlercesini satın alır... Onları öldürerek büyük bir yanlışlığa düşmüş olursunuz."

Para düşkünü olan Collins, Ralf'ın haklı olduğunu kabul ederek, silâhını

kılıfına koydu. Herkes Mişel'in hayatının sona erdiğini düşünürken, kaplanın yüzüne sıçrayan Sara, onu rasgele tırmalamaya başladı. Kaplanın o andaki şaşkınlığından yararlanan Collins, kafesin kapısını aralayarak, köpeği hemen dışarıya aldı. Sol omzundan büyükçe bir yara alan Mişel, bir şekilde yere serilen Sara'nın o anda yaşamını yitirdiğini fark ederek,uzun uzun ulumaya başladı. Sedervayl Okulu'ndaki en büyük dostunu kaybetmiş, bu yüzden de kırların geniş yeşilliklerinde aynı kanı taşıdığı köpeklerle birlikte yas tutarken uluduğu biçimde; ruhunu bir keman teli gibi gererek, hiç unutmadığı ezgiler arasında yine aynı ezgileri ulumasının içine deşifre ederek, bıkmadan yorulmadan söyleyip haykırmaya başlamıştı.

Kafesten çıkarıldıktan sonra bir veterinere götürüldü, Mişel Adam onun yaralarını özenle sardı. Mişel, sanki yarı ölü gibi yaşamaya başlamıştı. İçinde en ufak bir yaşama isteği kalmamıştı. Köpeği tamamen başından atmaya kararlaştıran Harris Collins, Dewis Wilson adındaki bir Cambazhane göstericisini okula çağırdı. Harris Collins'in daima elinde iyi köpekler bulundurduğunu bilen Dewis, büyük bir istekle Sedervayl Okulu'na geleceğine söz verdi... Orada yapılan pazarlıkta çok düşük bir parayla Mişel'i göstericiye sattı.

Acımasız bir adamdı Dewis Wilson. Henüz yaraları tamamen iyileşmemiş olan Mişel'i Brooklyn'e götürdü. Orada bir barakası vardı. O barakanın içinde gösteri yapıyordu.

Gösterilerinde kullandığı hayvanlar bir deri bir kemik denecek kadar zayıftı.

.Adam zavallı hayvanlara çok az yiyecek veriyor, üstelik onları sürekli kırbaçlıyordu. Gösteriden önce Mişel'e:

"Bu akşam sen de bizimle birlikte sahneye çıkacaksın. Deyzi Bel'e bakarak şarkı söyleyeceksin. Dediklerimi yapmazsan eğer kemiklerini kırarım," dedi.

Adam bir yandan konuşuyor, öte yandan hayvanlara dayak atıyordu. Yediği sopanın etkisiyle düşünemez duruma gelmişti Mişel. Ama zorunlu olarak diğer hayvanlarla birlikte sahneye çıktı. Gösteride sırasıyla hayvanlara değişik figürler yaptırılıyor, orkestra eşliğinde şarkılar söyletiliyordu.

Gösterinin ilk bölümü tamamlanmış, köpeklerin ilginç hareketleri seyirciden bol alkış almıştı. Sıra şarkılar bölümüne gelmişti. Orkestra "Rio'dan Aşağı İnelim" şarkısını çalmaya başlamıştı. Dik ve Deyzi Bel, şarkıya eşlik etmek için sahnedeki yerlerini çoktan almışlardı.

Bir o vakitler Dagharti ve zenci uşağına bu şarkıyı söylemiş olan Mişel, tüm

çektiklerini unutarak ulumaya başladı. Bu uluma bambaşka bir ulumaydı. Sanki bir hasret serenadı gibiydi, bu uluma. Avazı yettiğince uluyor, sesi izleyenlerin kulaklarını tırmalıyordu bir bakıma.

O anda tansiyon epeyce yükselmişti. İzleyicilerden birisi kamçı yemiş gibi bağırdı:

“Biz buraya şarkı dinlemeye geldik! Böyle kulaklarımızı tırmalayan uluma değil!”

Bir diğeri:

“Köpek uluması dinlemek isteseydik, sokaklardaki uyuz köpeklerin kuyruklarına teneke bağlamamız yeter de artardı bile,” diye bağırdı.

O anda her kafadan bir ses çıkıyor, bambu kamışlarından yapılma bir barakada yapılan gösterilerin hiçbir değeri kalmıyordu. Dewis Wilson ise Mişel’i bir an için susturabilmek üzere tüm gücü ile kırbaçlıyordu. Seyirciler birer ikişer barakayı terk edip dışarı çıkmaya başlamıştı. Mişel’i bayıltıncaya değin kırbaçlayan adam, şöyle bağırdı:

“Yarın sabah Sedervayl Okulu’na geri götürüleceksin adi köpek! Senin gibilere burada iş yok, anladın mı?”

“Üç gün sonra tanınmaz bir hale gelen Mişel’i karşısında gören Collins, sordu:

“Buna ne yaptın böyle Dawis?”

Hâlâ burnundan solumakta olan Dawis Wilson:

“Onun yaptıklarına göre bu yaptıklarım az bile,” dedi. “Sen olsan çeker tabancanı belki de vururdun bu köpeği.”Köpek nedeniyle müşterilerini kaçırdığını ve çok zor duruma düştüğünü anlatıyor,Collins’e ağzına geleni söylüyordu.Bu geveze adamdan ne yapsa kurtulamayacağını anlayan Collins,ondan aldığı zaten çok az olan parayı vererek,Mişel’i geri almak zorunda kaldı.Yanındaki görevlilere de şöyle dedi:

“Bu baş belâsını revire götürün çocuklar. Yeni bir müşteri çıkıncaya kadar orada kalmasını istiyorum.”

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Revirde Mişel’in yaraları sarılmış, değersiz bir yaratıkmış gibi ona hiç kıymet verilmeden kalacağı bölüme kapatılmıştı. Kimse onunla ilgilenmiyor, zorunlu kalınmadıkça köpek dışarı çıkartılmıyordu. Bir prova günü Mişel de eğitim parkuruna getirilmişti. Piste getirildiğinde pek neşesi yoktu Mişel’in. Maymunlar ve insanlar orkestrası yan yana yerlerini almıştı. Bunların görevi, maymunlara uygun sesi vermekti. Maymunlar, o gün hayli yüksek bir yere çıkartılıp taburelere bağlanmıştı. Ellerine, uygun olan nefesli çalgılar verilmişti. Sahnenin ardına gizlenen bazı insanlar, sivri çubuklarla maymunları dürtüyordu... .Onlar numaralarını yapmaya zorlanıyordu böylece. Acıdan kıvranan maymunlar, ellerindeki çalgıları sürekli üflüyor, tümü de değişik sesler çıkarıyorlardı.

Provayı kısmen beğenmeyen Harris Collins, şöyle dedi:

“Arkadaşlar provayı yeniden ele alacağız. Orkestradakiler tanınmış bir parça çalarken, maymunların iyi dürtülmeleri gerekir. Duydukları acı oranında başaralı oluyorlar. Söylediklerim anlaşıldı mı arkadaşlar?”

Görevliler hep bir ağızdan:

“Anlaşıldı patron,” diye karşılık verdiler.

Tam o anda orkestra “Yuvam Tatlı Yuvam” ezgisini çalmaya başladı. Sahne arkasında çalışan görevliler de maymunları daha hızlı dürtüklemeye başlamıştı. Maymunlar, önceki provadan daha canlı üflüyordu. Bu şamatada Harris Collins’in gözleri Mişel’e takıldı. Köpek, çalınan ezgiye uluyarak eşlik ediyor, çok da başarılı oluyordu. Harris Collins, merak içinde doğruldu... Mişel, çalınan ezgiye eşlik ediyordu. Collins, duyduklarına inanamıyordu. Mişel, çok sevdiği

eski günlerini anımsamış, bu arada da kendini şarkıya kaptırmıştı. Şarkı tamamlanınca, Collins,orkestra şefinin yanına giderek ona:

“Köpeğe dikkat ettiniz mi şefim?”diye sordu.

Şef:

“Hangi köpeğe efendim?” diye sordu. “Ben burada köpek falan göremiyorum.”

“Sahnenin arkasındaki köpekten söz ediyorum. Az önce şarkıya eşlik ediyordu. Şarkıyı bir kez daha çaldırmanızı rica ediyorum, bakalım yine orkestraya eşlik edecek mi?”

Orkestra “Yuvam Tatlı Yuvam”şarkısını çalmaya başladığında Mişel, izleyicilerinin farkına varmadan eşlik etmeye devam etti. Şarkı bittiği zaman Harris Collins’in yanına yıldırım gibi koşan orkestra şefi:

“Haklıymışsınız patron,” dedi. “Bu köpek bir harika! Müthiş bir şey başardı bugün.!”

“Ben de onu bir yıldız yapacağım,” dedi, Collins. “Hiç kuşkunuz olmasın!”

Harris Collins, diğerlerini yerlerine göndermiş, orkestra şefi ve iki çalgıcıyla Mişel’in yanına gitmiş, onunla şakalaşıyordu. Yine de köpeğe yapmacık bir tutku ve ilgiyle bakarak::

“Sen çok ama çok iyi bir köpeksin,” dedi. “Biraz önce söylediğin şarkıyı yinelemeni istiyorum. Bana yardımcı olursan, seni köpeklerin kralı yapar ve krallar gibi yaşatırım.”

Adamın yapmacık da olsa ses tonundan etkilenen Mişel, söylenenleri yapmaya başladı. Bir saat kadar sonra beş değişik şarkı söylemiş, hepsinde de çok başarılı olmuştu. Ağzı kulaklarına varan Harris Collins, görevlileri çağırarak:

“Arkadaşlar, bu köpeği en iyi şekilde beslemenizi ve temizlemenizi istiyorum,” dedi. “Yoksa külahları değişiriz.”

Üç beş saat önce Sedervayl Okulu’nda hiç ilgi görmeyen ve orada bulunanlar tarafından tamamen dışlanan Mişel, bir anda okulun yıldızı olup çıkmıştı. Herkes onu parmakla gösteriyor, krallar gibi yedirip içiriyordu. Ünü okulun dışına kadar taşmıştı. Birkaç günlük hazırlık çalışması yapan Harris Collins, Mişel’i ve kendi kızını alarak turnelere çıkıp tomarla dolar kazanmaya başladı. Kazandığı paraları yastık altı ediyor, gelecek paraları da büyük bir özenle saklayacağı yerleri

hazırlıyordu. Harris Collins ve kızı Mişel sayesinde çok zengin olmuşlardı. Mişel, boyunca günaha batmış adamlar arasında yaşamış ve delice arzular içinde karanlıktan aydınlığa çıkmaya çalışmıştı.

Her gittiği yerde büyük ilgi gördüğü ve büyük paralar kazanarak patronunu varsıllaştırdığı bir gerçekti. Harris Collins'in kızıyla uyumlu bir çift oluşturan Mişel, zaman zaman eski günlere dönüyordu. Bay Haggins'in geniş verandasında kardeşi Ceri ile koşup oynadığı güzel günleri düşündükçe, ciğerleri yerinden sökülecekmiş gibi sızlıyordu. Düşlerinde kardeşi Ceri ile beraber ormanda yemyeşil ağaçlar arasında gezintiler yapıyor, deniz kıyısında da güneşlenmek için kumlara uzanıyordu...

Daha sonra Kaptan Kellar'ın gemisi Öjeni'ye binip enginlere açılınca, ruhunun derinliklerinden akıp gelen aydınlıklar, onların da düşlerine bir demir kazık yıldızı gibi çöküyordu. Collins, artık köpeğine paha biçemez olmuştu. Hatta müşteri çıkmasından ve paranın çokluğuna kanarak, onu satmaktan müthiş korkuyordu. Aradan aylar yıllar geçiyor, kent kent dolaşmalar devam ediyordu. Mişel sayesinde büyük kazançlar elde etmiş olan Harris Collins, zengin ama yaşlı bir adam olmuştu. Son günlerini Sedervayl Okulu'nda geçirmeye karar vererek, turneleri bıraktı. Çünkü artık turnelere çıkacak kadar güçlü değildi.

Yoğun çalışmalarla geçen birkaç yıldan sonra, yerleşik yaşama geçen Mişel, Sedervayl Okulu'nda birçok yeni arkadaş kazanmış, mutlu bir şekilde yaşamayı sürdürmeye başlamıştı. Üzüldüğü tek şey, eski dostlarını, arkadaşlarını görememek ve bu yüzden bunalıma girmekti. Bir akşamüstü, yanına yaklaşan bir insan, kendisini tepeden tırnağa incelemeye başlayınca, yüreğini eline alarak tanrı gibi ona bakmak zorunda kaldı. Oysa Mişel, çevresinde dönüyor, anlamlı bir şekilde ona bakıyordu. Bir süre sonra Harris Collins de bulunduğu yere gelmiş, yabancıyla ateşli bir konuşmaya dalmıştı. Mişel, kendisi hakkında konuşulduğunu seziyor, ama ne konuştuklarını bir türlü anlayamıyordu.

Yabancının ismi Jakop Henderson idi... Bir gezgin olan Henderson, Mişel'in ününü ve Collins'in köpeği satmak istediğini işitmişti... Uzun konuşmalardan sonra, "Fena bir hayvana benzemiyor, ancak istediğiniz fiyatı edeceğini sanmıyorum," dedi.

İstemiş olduğu beş bin dolardan aşağı inmemeye kesin karar vermiş olan Collins:

"Dostum, bu para az bile... " diye yanıt verdi. "Bu köpek bir altın madeni gibidir... .Altı aya kalmaz bu parayı fazlasıyla çıkarırsınız, emin olun. Onunla dolaşamayacak kadar yaşlandığım için köpeğimi satıyorum."

Bir süre daha pazarlık yaparak, satıcının istediği parayı vermek istemeyen Henderson, sonunda Collins'in direncini kıramayacağını anlayınca, beş bin doları vermek zorunda kaldı. Ancak aslında kârlı bir alış veriş yaptığını ve kısa sürede verdiği parayı kesinlikle yapacağı gösterilerde kazanacağını biliyordu. Mişel, adam kendini götürmek için boynundaki tasmasını tuttuğu zaman, her şeyi anlamıştı. Bu onun daha önce yaşamının bir sığınağı sayılabilecek derecede başı dumanlı, tepesi buram buram gizemli günler tüten hayatından kesitler gibiydi.

Jacop Henderson, sakin yaratılışlı, dingin bir insandı. Çok öfkelenmesi gereken zamanda bile öfkesini perdeleyebilen biriydi Henderson. Hiçbir zaman boş yere bağırmaz çağırmazdı, içine dönük bir adamdı. Bağırıp çağırmamasına karşın, nedendir bilinmez elindeki hayvanları da pek sevmezdi. İlk bakışta duygusuz biri adam olduğu söylenebilirdi. Mişel, Henderson'u sevememişti, ama buna karşın ondan nefret de etmiyordu. Bu yüzden aralarında anlatımı olanaksız garip bir ilişki vardı. Çoğu insan her zaman Henderson'a dünyanın en tatlı insanı gözüyle bakar, onunla anlaşamayacak bir Tanrı kulunun bulunmayacağını rahatça kanıtlayabilirdi.

Küçük bir orkestra topluluğu ve birkaç hayvanı bulunan Henderson, kent kent, kasaba kasaba dolaşarak kazandığı paralarla tekdüze bir hayat sürmekteydi. Gösterilerinin tek yıldızı Mişel'di. Verdiği paraya hiçbir zaman acımamıştı. Bu nedenle Mişel'i her gün en az bir kez yıkıyor ve tepeden tırnağa tüylerini. Mişel'i öyle çok seviyordu ki çoğu zaman yanında yatmasına bile izin veriyordu. Huzur içinde, çok rahat bir hayat süren Mişel, içinde bir şeylerin öldüğünü hissediyor, farkına vardığı tekdüze yaşamdan kurtulabilmek için de sanki ruhunu satmış yaratıklar gibi eli ayağına dolanarak, yarınlara koşarak gitmek için tüm çabasını harcıyordu. Bu çaba onun dünyaya yeniden gelişi gibi bir şeydi. O da Henderson gibi tek düze bir yaşam sürüyordu. Bundan mutluluk duyuyordu. Henderson, kendisini bir robot gibi, kurulmuş bir robot gibi görüyordu. Gösterilerin dışında sürekli uyuyordu. Gözlerini her kapayışta Pasifik'leri, Atlas Okyanusları'nı aşıyor, hemen dostlarının yanına gidiyordu. Birkaç ay sonra, Henderson Hayvanlar Topluluğu'nun adını hemen hemen duymayan kalmamıştı. Bu nedenle Henderson'un da keyfine diyecek yoktu. Adam Amerika'nın dört bir yanından gösteri teklifleri alıyor, bunların pek çoğuna yanıt veremiyordu... Ama en büyük özelliği, bu gösterileri çok iyi bir şekilde değerlendirerek seyahat etmesiydi. Böylece aşağı yukarı gitmedikleri yer kalmamıştı.

Topluluğun en ilginç gösterilerinden biri de kedilerin yaptığı boks maçıydı. Seyirciler izledikleri her maçı büyük alkışlarla tamamlıyorlardı. Onlar, perde

gerisindeki gerçeği bilemezlerdi tabii... Gösteriye çıkmadan önce kediler ısrarla dövülüyorlardı ... Hissettikleri acıdan çılgına dönüyordu zavallılar. Sahneye çıkınca da öfkelerini birbirlerinden alıyorlardı.

Aslına bakarsan, sahnede yapılan boks maçı değil, bir tür dövüştü. Salon alkıştan inlerken, perde bu amansız dövüşün üzerine kapanıyordu. Kedi gösterilerinin sorumlusu Dekvord, perde yeniden kalkınca, koltuğundaki yaralı kedilerle seyircileri saygıyla selâmlıyordu. Bu selâmlama girişimi o andan başlayarak akşamlara kadar sürüyordu. Yaralı kediler hiç tedavi edilmez, kaderleriyle baş başa bırakılırdı. Hatta bazen ölüme terk edilenler de olurdu. Seyirciler perde gerisinin bu acımasız gerçeğini, ne yazık ki bilmiyorlardı. Ya da bilseler bile görmezden gelerek işlerine bakarlardı. Onlar da beğenilerini yine de bu şekilde sunarlardı. Bu durum böyle şekilde sürüp gitmekteydi. Yoksa çocuklar bile bu şekilde takdirlerini belirtirken, dostluklarının ilk gününde zavallı kedilere gösterecekleri en güzel tutku ve davranışlarını böylece yerine getirirlerdi. Henderson Hayvanlar Topluluğu'nun Oakland Kenti'ne sık sık uğradığı da olurdu. Topluluğun, işte o kentte gösteri sunduğu bir geceydi. Bir rastlantı olarak, Mişel'in kardeşi Ceri'nin sahibi Bay Kennan ve eşi de o gece izleyiciler arasındaydı. Böyle bir durumla karşılaşmak hemen hemen olanaksız gibiydi. Ama elden ne gelir; böyle bir rastlantı zor olsa da olmuştu yine.

Gösterinin ortalarına doğru Bay Kennan, eşi Bayan Kennan'ın kulağına yavaşça eğilerek:

"Bu hayvanlara yapılan işkencelere daha fazla dayanamayacağım doğrusu," dedi "Bugünlük bu kadar yeter. Kalk, gidelim karıcığım."

Bayan Kennan bu öneriyi kibar bir şekilde reddetti:

"Biraz daha beklesek kocacığım," dedi. "Sıra, çok ama çok hünerli bir köpeğin gösterisine geldi. Onu da izledikten sonra gideriz."

Bay Kennan, bunu da kabul etmedi:

"Zavallı köpek, kim bilir nasıl işkenceler altında bu programa hazırlatılmıştır. Ben buna dayanamam karıcığım... O yüzden hemen gitmek istiyorum."

Ama karısı buna karşı çıktı:

"Eğer acıklı bir gösteri olacaksa, ben de seninle burayı terk ederim. Ama bakalım bizim Ceri'den daha mı iyi bu köpek? El elden üstündür derler. Asıl ben bunu merak ediyorum. Biraz bakalım, sonra çıkarız kocacığım. Hangisi daha iyi şarkı söylüyor, bunu gerçekten bilmek isterim. Programda, bu köpeğin de İrlanda Teriyesi olduğu yazılmış, hem de siyah puntolarla... "

Harley Kennan, karısının sözünü dinledi bu kez.Yerinden kalkmadı. Perde açılınca da tüyleri düz bir İrlanda Teriyesi göründü önlerinde... Dingin bir şekilde, tek başına sahne ışıklarına doğru ilerledi. Sonra esneyerek olduğu yere çöktü. Orkestra “Hoşça kal sevgilim” şarkısının ilk ezgilerini çalmaya başladı. Giriş bölümü tamamlanınca, köpek ağzını açtı, bir ulumadır salıverdi ortalığa. Ancak ses, gayet uyumlu, ezgileri düzenli bir sesti. Köpek, gerçek notaları gereken tonlarda söylüyordu. Harley Kennan karısının kulağına eğilerek şöyle dedi:

“Bu köpek bizim Ceri’den çok üstün. Hem de bin kat..”

Karısı Villa da kocasının koluna yapışarak:

“Bu köpeği hiç görmedik mi biz?” diye fısıldadı.

“Nerede Villa?”

“Bak, belleğini bir yoklasana!..Geçmişi anımsamaya çalışsana... Salomon adalarını ve oraya gittiğimiz yatımız Ariel’i aklına getir; bir kez .Ceri’yi bulup aldığımız Tulaigi Limanı’nı düşün... Onun bir kardeşi yok muydu hayatım? Ceri gibi zencilere bekçilik yapan bir köpek!”

“Mişel mi?”

“Hah, işte iyi bildin... Mişel tabii... Onun da kulağı böyle buruşuk, tüyleri bu şekilde dimdik değil miydi? Ama şarkı söyleme konusunda bizimki bunun eline su dökemez..”

Harley Kennan hâlâ inanamamıştı, o da kafasını kaşıdı.

“Hey Tanrım!” diye yükseltti sesini. “Ama hiç olmayacak gibi bir şey bu... Tulagi Adası neresi, burası neresi?”

“Ama ne var ki gerçek.. Bu konuda kuşkuya hiç yer yok!”

O sırada Mişel, Tanrı Kıralı Korusun parçasına hazin bir sesle başladı. Villa Kennan’ın artık hiç kuşkusu kalmamıştı.

“Ben sana demedim mi karıcığım? Bu şarkı Amerikan değil, İngiliz şarkısı. Salomon Adaları da İngiliz’lerin... Demek ki bu köpeğin ilk sahibi bir İngiliz’miş. Ve ona bu şarkıyı öğretmiş olmalı.”

Bu konuşma sırasında Mişel, dağarcığındakileri ortaya dökmekteydi. Yuvam Tatlı Yuvam’ı tam iki kez söyledikten sonra, Jakop Henderson, çılgın gibi alkışların ortasında, kulisten sahneye çıkıp köpeğiyle halkı gayet güzelce selâmladı. O zaman Villa Kennan, yine kocasının kulağının dibine eğildi:

“Bak, ne düşünüyorum biliyor musun?” diye sordu.

“Hayır canımın içi, söyle bakalım!”

“Biz çok zenginiz. Bu köpeğin benim olmasını çok isterdim. Onun için de... ”

Bay Kennan, karısının sözlerini bağladı:

“Onun için de onu sana satın alabilecek gücümün bulunduğunu düşünüyorsun, değil mi?”

“Evet, evet! O zaman bana, öyle güzel bir armağan vermiş olurdun ki! Anlatamam inan ki!”

“Eğer bu köpek gerçekten Mişel ise, kafandaki düşünce bana da pek hoş geliyor. Hadi gidip işin iç yüzünü bir öğrenelim Bay Henderson’dan.”

Jakop Henderson, daracık giyinme odasına tiyatronun genel müdürüyle birlikte giren Villa ve Harley Kennan’ı görünce ayağa kalkarken, bir yandan da içinden söyleniyordu:

“Yine Hayvanları Koruma Derneği’nden gelmiş olmalı bunlar... ”

Mişel ise bir sandalyenin üzerinde yarı uykulu, dinleniyordu. Harley, Hendersonn’a ziyaretinin nedenini açıklarken, Villa sessizce köpeğin yanına gitti. Onunla konuşmak, elini onun başının üzerine koymak istedi. Ne var ki köpek uzun süredir insanlara pek kırgındı. Onların pek çoğuna güveni kalmamıştı ayrıca. Gözlerini ancak yarı yarıya araladıktan sonra, genç kadına şöyle bir baktı. Ve ardından sırtını dönerek yattı yine. Bu yatış aşırı derecede kaygısız bir yatıştı.

Villa Kennan, köpeğe dönerek tatlı ve okşayıcı, ancak duyulabilecek bir sesle :

“Mişel!”dedi.

Mişel, gözkapaklarını araladı. Kulaklarını bağlayan kaslar gerildi ve bütün gövdesi titremeler içinde kalacak derecede sarsılmaya başladı. Villa Kennan, köpeği rahatsız etmek istemedi. Kocasıyla Henderson’un yanına giderek yanına gitti. Bu, onlardan epey uzak, ama kendisine hayli yakın, hayallerinde ise konuşmalarına katılmayı uygun gördüğü bir sözdü. Harri Del Mar adında bir hayvan eğiticisinin, bu köpeği Pasifik kıyılarında San Francisco’da bulduğunu sonra New York’a getirdiğini, orada bir kaza sonucu hayvan hakkında hiç bilgi veremeden hayatını kaybettiğini öğrendi. Kendisi Jakop Henderson, köpeği beş bin dolara Harris Collins adındaki bir adamdan satın aldığını ve böylelikle

hayatındaki en iyi yatırımı yapmış olduğunu özellikle belirtti. Diyecekleri de bundan ibaretti.

Villa Kennan, köpeğe bir kez daha dönerek seslendi:

“Mişel!”

Mişel’in titremesi ve tepkileri daha da arttı. Teriye, gözlerini bu kez iri iri açtı. Kulaklarını dikip genç kadına baktı. Dagharti, onu Tulagi’de kumsaldan kucaklayıp aldığından bu yana, bu adı ilk kez duymaktaydı. Zamanı ve uzayı aşarak, geçmişin bir anısını ona fırtınayla getiriyordu âdeta. İşte böyle... Oradan nereye giderse gitsin, karanlıktan çıkıp kesinlikle aydınlığa girmeyi garantiliyordu. Böylece ruhunun karanlıklarından fışkıracak bir yakın simge, onu uzaklardan alıp, çok ama çok yakına getirecekti. Aynı zamanda gözlerinin önünde bir yığın silinmiş gölge, Kaptan Keller, Öjeni Yelkenlisi ve hepsinin de ötesinde sevgili kardeşi Ceri’nin görünümü canlanıvermişti.

Sandalyeden hemen yere atlayıp Bayan Villa’ya koştu. Başına koyduğu yumuşacık eli kokladı. Sonra da tanıdığını beli edercesine, çılgına dönmüş bir durumda, hoplaya zıplaya geniş odayı birkaç kez dolandı. Her yeri, her köşe bucağı ısrarla kokluyor, bir taraftan da ağır ve hafifçe inleme sesleri çıkarıyordu.

Jakop Henderson epeyce şaşırmıştı... Onun bu yaptıklarını sürekli izliyordu. Sonra da ortaya bir söz atarak:

“Tuhaf şey!..” dedi. “Köpek hiçbir zaman böyle bir davranışta bulunmazdı. Sakın kudurmuş falan olmasın, zavallı!”

Harley Kennan da karısı da bu durumdan pek bir şey anlamıyorlardı... Ne istediğini yalnızca Mişel biliyordu, işte o kadar... Geçmişi derinden uyandıran bu sesin sahibinin gerisinde, geçmişin kendisini aramaktaydı işte. Ve yalnızca görüntüsünü değil, gerçeğini... Hiç kuşkusuz Ceri ile eski sahibi Bay Hagin de şu anda bir yerlerde olmalıydılar. Hem de uzakta değil, belki de şu kapının arkasında... Ve kapıya giderek havlamaya, kapıyı da tırmalamaya başladı.

Harley Kennan kapıyı açarak: “Dışardan neyin gelmesini bekliyor acaba?”diye sordu kendi kendine.

Mişel açılan kapının arkasından Pasifik Okyanusu’nun bir anda odaya dolmasını, dalgalarının üzerinde guletleri, gemileri getirmesini, adaları, mercan kayalıkları, tanıdığı ve hiç unutmadığı tüm o insanları, o hayvanları getirmesini bekliyordu elbette.

Ancak bu beklentilerinin hiçbiri olmadı ne yazık ki... Dışarıda değişmeyen

katı bir gerçek bulunuyordu, o kadar. Mişel acıklı bir şekilde ona adı ile seslenen kadının yanına döndü. Hiç olmazsa evet, bu bir gerçekti. Sonra kadının yanındaki adama gidip onu da giysilerinde, üstünde, başında Tulagi kumsallarının ve Ariel Gemisi güvertesinin kokularını uzun uzun arayıp kokladı.

Villa Kennan, Mişel'i, sevgiyle kendisine doğru çekti, başını ellerinin arasına aldı. Kulaklarından tutarak, bir sağa,bir sola çevirmeye başladı. Sonra kucağına alarak, Mişel'i orada sevmeye başladı. Sıkıca göğsüne bastırdı. Ninni söyler gibi yaparak, ağır ağır sallamaya başladı.

Yine de Jakop Henderson Bayan Villa'yı uyardı:

"Aman dikkatli olunuz bayan, bu hayvan pek de tekin değildir. Ansızın size bir şey yapacağı tutar."

"Hayır efendim, görüyorsunuz ki hayvan hiçbir şey yapmıyor. Bak Harley, bu hayvan kesinlikle o, hem de ta kendisi. Hiç kuşkum kalmadı artık... Ama son bir sınama yapalım.istersen. Anımsarsın değil mi, eski Mişel, tıpkı Ceri gibi azgın ve cesur bir zenci avcısıydı. Sen de ona o adalarda konuştuğumuz lehçeyle konuş, sözde bir zenci uşağa kızmış gibi yap. Bakalım nasıl bir tepkide bulunacak?"

"Eh, bir deneyelim bakalım. Ama ben o lehçeyi çoktan unuttum gitti, Villa şekerim.Yine de dur bakayım, bir düşüneyim.. Hımmm!Hımmm! Ey beş para etmez herif, sen ne yapmak var burada? Ben var senin abus suratına atmak bir tokat!"

Mişel bu sözleri işitir işitmez, genç kadının okşayan kollarından kurtulmuş, kulaklarını dikmişti.Yere atladı, kendi çevresinde, homurdanarak döndü... Sağa sola bakındı, ayaklarını gerdi. Besbelli Ak Tanrı'yı böylesine sinirlendirmiş olan zenciyi arıyordu.

Harley Kennan, eliyle kapıyı işaret etti:

"Ara ara! Pek uzağa gitmiş olamaz. Koş getir onu!" dedi.

Mişel kapıya öylesine şiddetle atıldı ki pek iyi kapanmamış olan kapı açılıverdi. Ama köpek bir kez daha tiyatronun koridoruyla karşılaşınca, derin bir düş kırıklığına uğradı. O, aldatıcı geçmiş, önünden durmadan kaçıyordu.

Harley, Jakop Henderson'a:

"Bayım, artık pazarlığa oturabiliriz sizinle," dedi.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Mişel aslında amansız bir zenci avcısıydı. Ancak Tulagi Adası’ndan denize açılan Öjeni gemisine bir daha hiç binmedi.

Makambo Gemisi, beş haftada bir Yeni Gine ve Solomon Adaları’ndan Avustralya’ya gelirken Tulagi limanına uğrardı, daha önce anlattığımız gibi. İşte bu geminin geceye kaldığı bir gelişinde, Kaptan Kellar, Mişel’i ne yazık ki kıyıda unuttu ve gemi ilk kez Mişel olmadan Pasifik’e açıldı.

Peki unutmuşsa ne olmuştu? Çünkü Kaptan Kellar, gece yarısı dönüp gelmiş ve Öjeni’nin tayfaları, kayıkhaneyi ve sağı solu boşu boşuna altüst ederken, o tepeyi tırmanmaya, ada komiserliğinin bekçi kulübesine doğru gitmeye başlamıştı bile.

Ne var ki bir saat kadar önce Makambo Gemisi, çapası salınır ve Kaptan Kellar iskele tahtasından aşağı inerken; Mişel, bir sancak lombarından diğer bir gemiye biniyordu. Neden diye soracak olursanız, Mişel dünyada görmüş geçirmiş bir köpek değildi. Gerçi soylu bir köpekti ama bazı konularda bilgi dağarı oldukça çok azdı. Deneyimsizdi ve Ceri’yi son kez bir gemide gördüğünden, onunla şimdi bu gemide buluşmayı umuyordu. Çünkü orada yeni, yepyeni bir dost kazanmıştı.

Bu adım Dagharti idi. Aklı başında olması gerekirdi. Eğer kendi ününe kendini kaptırmış olmasa, aklı başında ve de Makambo Gemisi’nde çalışan bir kamarottu. Bilgi düzeyi hayli yüksek bir kamarot. Doğuştan güler yüzlü, uysal ve son derece uysal ve yakışıklı olan bu Dagharti’nin ünü nereden geliyor diye sorulacak olursa; tam yirmi yıldır tek bir gün bile aksatmadan çalışmıştı. Böbürlenmesine bakılacak olursa, her bir şişe birayı, sıtmaya karşı önlem olarak,

eriyik halinde on tane kinin kattıkları Salamon Adaları'nda bile gık demeden her gün altı şişe birasını aksatmadan içmiş bir adamdı...

***

Tren California'nın Ay Vadisi'nde, Glen Ellen İstasyonunda durunca, yük vagonunun kapısında Mişel'i, Harley Kennan karşıladı. Alıp onu yere indirdi. Mişel ömründe ilk kez, bir kafeste tutsak olarak değil de yalnızca tasması ve zinciriyle tren yolculuğu yapıyordu.

Otomobil Villa Kennan ile onları bekliyordu. Mişel bindi, karı kocanın arasına huzur içinde oturdu.

Otomobil, Sonoma Dağı'nın yamacında kıvrıla kıvrıla giden iki millik yolu alırken Mişel, gözlerinin önünden birbirlerini kovalayarak geçen güzelim ormanlara, koruluklara, çayırlara bakmıyordu bile.

Amerika'ya geldiği üç yıldan bu yana hep tutsak yaşantısı sürmüş, ömrü kafeslerde, vagonlardaki daracık sepetlerde, cambazhane ve tiyatro sepetlerinde, sirk kafeslerinde ve müzikhollerin kulislerinde geçmiş, sürekli zincire vurulmuştu. Dış dünyadan gördükleri yalnızca Jakop Henderson'un bir yandan kitap okuyarak bir yandan da onu gezdirmiş olduğu parklar, bahçelerdi

Böylelikle ağaçlar, kırlar, dağlar, artık onun için eskiden taşımış olduğu anlamı taşımıyordu. Onun gözünde bunlar, ulaşılmaz birer görüntüden, dekordan oluşmuştu. Böyle bir gerçek, tıpkı gökyüzünün mavisi ve bembeyaz bulut kümecikleri gibi ulaşılmaz, erişilmez şeylerdi. Harley karısına şöyle dedi

"Bakıyorum, çiftliğe geldiğimize pek sevinmiyorsun. En azından öyle görünmüyorsun Mişel? Ne dersin Villa?"

Teriye eski adını işitince, gözlerini ağır ağır sahibine doğru kaldırdı, kulaklarını sarkıtarak geldi. Burnunu yeni sahibinin omzuna dayadı.

Bayan Villa da:

"Anlaşılan bu, Ceri kadar dışadönük bir köpek değil!"dedi.

"Zavallı kim bilir neler çekmiştir? Ama kardeşine kavuşunca, Ceri onu neşeye boğar... İkisine de yetecek kadar çılgınlık yapar. Sakın tasalanma sen!"

"Evet ama bunca zaman ayrı kaldıktan sonra, bakalım birbirlerini tanıyabilecekler mi?"

"Tulagi'de karşılaştıkları zaman tanımışlardı ya! Oysaki henüz yavru iken birbirlerinden ayrılmış ve erişkin çağa geldiklerinde kavuşmuşlardı... Unuttun

mu kumsalda sevinçle havlayarak nasıl da koşturuyorlardı. O zamanlar Mişel, ikisinden de daha gürültücüydü. Diğerini de hep o azdırır, kandırır, oynatırdı; anımsasana güzelim!”

Villa Kennan, üzüntüyle içini çekti:

“Anlaşılan şu ki hayvancağızı o günden beri çok ama çok değiştirmişler.”

Otomobil evin önünde durunca, önce Harley Kennan indi. Mişel, gelenleri sevinçle karşılayan bir köpek havlaması işitti. O anda Ceri de kardeşini görmüş, o sevinçli havlaması, bir kıskançlık homurtusuna dönüvermişti. Hemen üstlerine doğru hamle yaparak geldi.

Her iki teriye, otomobilin içinde karşı karşıya geldi. Aralarında kısa bir kavga, itişme, kakışma oldu. Ama Harley Kennan bağırınca, ikisi birden boyun eğip söz dinlediler. Birbirleriyle dalaşmaktan vazgeçip ayrıldılar. Yere atlayıp homurdanmakla yetindiler. Öyle bacaklarını germiş, tüyleri dikilmiş, birbirlerini dikkatle kollayarak ve havayı ansızın koklayarak, komik bir durumda kalakaldılar.

Genç kadın birden mırıldanmaya başladı:

“Birbirlerini tanıdılar artık... Hiç kuşku yok! Dur bakalım!”

Mişel, iyiden iyiye şaşırmıştı. Kardeşi Ceri’nin düşmüş olduğu hiçlikten dönüp geldiğini, kaçınılmaz bir gerçek olarak kabullenmişti. Ancak bu öylesine tez zamanda olmuştu ki işte onu en çok şaşırtan da buydu. İşte o zaman, çok sevdiği kamarot da birazdan karşısında belirip görünecek demekti. Böyle bir hayalin ruhundaki donanımıyla uğraşıp didinmeye koyuldu.

Bunun üzerine ağır ağır yanına yaklaşan Ceri’ye hiç aldırış etmeden çevresine bakınmaya, gözleriyle Dagharti’yi aramaya başladı. Ama Ceri ile birlikte koşmak istiyordu.

Onun koşup atlaması büyük bir oyun olacak, artık kaplumbağa yürüyüşünden kurtulacaklardı. Bu da Ceri ile Mişel’ín en büyük gücünü oluşturacaktı.

Ceri’nin hele kırlarda koşması, yanında da Mişel’in olması, büyük bir aydınlığı çağıracaktı otlaklarına. Artık onlar da böyle bir aydınlığın peşinden koşmuş ya da koşabilmiş olmanın verdiği rahatlıkla yarınlara doğru koşacak, hızla yol alacaklardı.

Hemen o anda havlamaya başladı. Koşup gitti, sonra geriye dönüp yine kardeşinin yanına geldi. Ayağıyla ona anlatımı güç bir şekilde dokundu. Bu dokunuş, köpeğin sanki ön ayaklarından diğerine en hazırlıklı biçimde şekilden

şekle girmesi, o ön ayakların bir yavru kuşun kanadıyla karşısındaki köpeği bir tür okşaması demekti.

Mişel, eskiden oynadıkları o oyunları çoktan unutmuş gitmişti. Yine de böylesine bir çağrıya karşı koyamadı. O da koşmaya başladı. Havlamadan bir iki daire çizdikten sonra, birden zınk diye duruverdi. Soran gözlerini Villa ve Harley Kennan'a doğru çevirdi... Sanki onlardan izin istiyordu, bu izin çıkmazsa bu işi yapamayacaktı.

Harley, dolu ve yoğun bir sesle bağırdı:

"Hay hay Mişel, hay hay! Olur tabii!"

Ve yardım etmek için elini, otomobilden inen Villa'ya kibarca uzattı. Artık Mişel'i kimse tutamazdı. Ceri ile birlikte çılgınlar gibi koşmaya başladı. İki köpek böyle yan yana, uzun bir süre kuyruk sallayarak ve omuz omuza, Glen Ellen'in çayırlık alanlarında koşup durdular.

Mişel, kısa sürede çiftliğin bütün alışkanlıklarını, her şeyini; kümeslerden ördek göllerine, Sonoma Dağları'nın en yüksek tepesinden, yazın çıngıraklı yılanların kayaların üstüne güneşte ısınmak için çıktıkları yerlere kadar her bir yerlerini öğrendi. Bağları, erik ve elma ağaçlarını talan eden, sonra da boynuzlarını çarpıştırarak birbirleriyle kavgaya tutuşan geyiklerini tanımakta da gecikmedi Türlü kuşların, tilkilerin, tarla farelerinin, gelinciklerin ve özgürlüğe dönmüş eski evcil hayvanların, eskiden evcil kediler olan yabankedilerinin alışkanlıklarını öğrendi...

Mişel, bu yeni hayatında ormanlarda, kırlarda, çayırlarda koşuşturup gezmekten çok büyük bir mutluluk duyuyordu. Ama eski delifişek yaratılışını kaybetmişti artık. İçinde neye karşı olursa olsun, hiç istek kalmamıştı. Harris Collins'in yanındayken çektikleri, uzun süre içinde yaşadığı o işkence ortamı, ondaki bütün yaşama sevincini öldürmüş, hatta yok etmiş; onu ciddi ve hüzünlü bir yaratık yapmıştı artık. Unutmak istese bile, parsın pençelerinin omzunda açmış olduğu yaranın acısı hiç dinmek bilmiyor, kimi zaman depreşerek, o kötü günleri aklından silivermesini önlüyordu... Bu önleme Mişel'i elinde olmaksızın parsın pençe izlerini anımsamaya doğru alıp götürüyordu.

Ceri ile yan yana at sürmekte olan Villa ve Harley Kennan'ın uzun gezilerinde onlarla birlikte olurken, salıveriyordu tavşanların, tilkilerin arkasından Ceri koşsun diye... O da kaygılı ve kuşkulu bir tavırla, başını öne eğerek yoluna çıkan bütün çalılıkları koklaya koklaya yeşillik alanda gezip tozuyordu. Harri'nin söylemiyle yitirdiği para çantasını aramakta olan birinin hareketlerini andırıyordu, hareketleri.Villa da ona hak veriyordu.

Villa’nın durup da ona hak vermesi şuradan kaynaklanıyordu:

“Bizim için kendi güçsüzlüğümüzün yarattığı o huzur dolu koşullar arasında, bizlerden bir derece aşağıda, bu yuvarlak dünyanın üstünde bulunan yüzde doksan dokuz onda dokuzumuz için; ancak bir kaçımızın eğitilmiş hayvanlara uyguladığı, geri kalanımızın işkenceyi, yeryüzünden kaldırmak için kolaylıkla üstesinden gelebileceğimiz, bir başka şey kalıyor geriye. Çok kolay... Herhangi bir eğlence yerinde ya da sirkte, cambazhanede, tiyatroda, hiçbir zaman hiçbir şey düşünmek zorunda kalmayacağız. Ama öyle bir gösteri başlarken, tam o anda; hemen yerimizden kalkıp dışarı çıkmak, bir yürüyüş yaparak, bir parça temiz hava almak, sonra da gösteri bitince, dönüp programın kalan kısmını izlemekle, böyle bir gösteriye karşı olduğumuzu güzelce anlatabiliriz. Yapacağımız, elimizden gelirse yaptıracağımız tek şey, bütün eğitilmiş hayvan programlarını genel eğlence plâtformlarından kaldırmak... Yöneticilere halkın böyle gösterilere ilgi duymadıklarını anlatmak. Ve bir gün gelecek, yönetici, izleyicilerine böylesi gösteriler sunmaktan vazgeçecektir.”

Mişel’in en kaygılı günlerinde bile hiç durmadan yollara düşüp birilerini aradığını biliyordu Villa ile Harley Kennan... Aklından geçenler yalnızca bu oluyordu:

“Evet tamamen öyle... Ama neyi arıyordu acaba bu köpek? Ceri’nin varlığı onu tatmin etmeyecek miydi?”

Mişel bıkıp usanmadan günde altı litre bira içen kamarotu arıyor, ancak onu hiç ama hiç bulamıyordu. Hiçlik onu alıkoymuştu. Geri de vermek istemiyordu... Oysa Mişel, bir gemiye binip de Pasifik’te on gün süren yolculuk yaptıktan sonra, Markiz Adaları’na varmış olsaydı; eski efendisini, Kvake adlı zenci uşakla ve yaşlı denizciyle beraber cennet gibi bir körfezin kıyıcığında, üç cüzamlı ne denli mutlu olabiliyorsa, o denli mutlu, dingin bir yaşam sürerken görebilecekti. Tavanı saman sapıyla kapanmış kulübenin içinde ve çevresinde yüksek boylu latanyaların alt bölümünde, onları çok sevgili hayvanlarıyla birlikte görecekti. Bunların arasında kediler miyavlayacak, domuzlar, midilliler, birkaç sevimli maymun... Oysa tek bir köpek yoktu çevrelerinde. Dagharti, köpek alınmasını kesin olarak engellemişti. Killeni-Boy’dan sonra hiçbir köpeğe dünyalarında yaşam hakkı tanımamayı ilke edinmişti. Ayrıca herkese cüzam bulaştıran Kvake bile açıkça hiçbir şey söylemese de beyaz papağan almıyordu. Ve limana uğrak veren şileplerdeki gemiciler onlara bu kuşlardan satmak için getirdikçe, beyaz papağanları almıyor ve geri çeviriyordu.

Son günlerde büyük umutlarla köpekleri yetiştiriyor ve onları uyumlu bir koro

durumuna getirmeye çabalıyorlardı. Hep birlikte dört sesli koro yapmak isteğiyle yanıp tutuşuyorlardı. İlkin Villa başladı söylemeye. Mişel'in burnu saçlarına gömülmüştü.

"Ceri" diye seslendi. Sanki bir müzik öğretmeni gibiydi. Ceri, başını ona doğru çevirdi. Uzun uzun baktı. Gülümsedi ve bekledi.

Villa başladıktan sonra Harley Kennan söylenene kendi sesiyle katılırken, "Haydi dört sesli yapalım artık şu koroyu," dedi.

Koroyu dört sesli yaptılar..Mişel kardeşine kavuşmuş ama işleri henüz bitmemişti. Bu Villa ve Harley Kennan çiftliği için büyük anlamı olan şeylerdi. Hiçbir zaman değişmeyen ve değişmeyecek olan şeyler...

.

Bu şimdi anlatacaklarımı, ancak çılgınlar ve kudurgan yaratılışta olanlar yapar. Adam gerçekten söylediğim gibi çıldırmış ve kudurmuştu. İki köpek gibi, iki canavar gibiydi ikisi de. Gördükleri, ömür boyu herkese anlatacağı bir olaylar zinciriydi.

Köpek, Bay Kennan'ın köpeği... İyi bir adam... Onun yanına oduncu olarak girmiştim. İki yıl da ağız tadıyla ekmeğini yedim. Burada durup Bay Kennan'ın köpeğinin bir dağ aslanı gibi dövüşen bir adam tarafından parçalandığını seyredecek değilim ya... Koştum, yuvarlanarak tepelerden aşağılara indim.

O tepeler, Mişel'le Ceri'nin sürekli koşup ortalığın tozunu attığı, çeşitli av hayvanlarını avlayıp sahiplerine götürdüğü yerlerdi.

Bu yerler, ağaçlık ve çayırlıktan oluşmaktaydı. Herkes buraya Cennet Çayırları adını takmıştı. Ay Vadisi'nin en geniş ve çayırlık yeri burası olup herkes en azından yılda üç beş kez buraya avlanmak için gelirdi.

Tepeden koşarak inerken, duyduğum heyecandan baltamı yukarda unutmuşum. Oraya tekrar çıkıp baltamı almak gücüme gideceği için boş verdim. O aralıktan, bu aralıktan derken kendime yol arayarak aşağılara indim. Sen de yedi metre, ben diyeyim on metre; o kadar ama köpek devamlı gidiyor. Dili bir karış dışarıya sarkmış. Gözleri örümceklenmiş gibi sanki... Ama yine de o durumuyla arkadan ayaklarıyla bir dağ aslanı gibi uluyan adamın göğsünü pençeleriyle sürekli parçalamaya çalışıyor, tırmalıyor...

Ben de çıldırma noktasına gelmişim. Ne yapacağımı şaşırdım o an için. Baltayı yukarda unutmuştum. Adam köpeği, resmen orasını burasını ısıra kopara öldürecekti. Taş arıyorum çevrede... Bulamıyorum... Sopa arıyorum, yok ne

yazık ki... Adam köpeği öldürüyor. Öylesine daraltmış, bunaltmış hayvancağızı. Ben de ne yaptım biliyor musunuz? O kadar da aptal, bunak değilim şükürler olsun... Adamı tekmeledim. Bu pabuçlarla değil tabii... O vakit pabuçlarım bunlar gibi değil... Ağır kır ve av pabuçları... Oduncu pabuçları hakçası... Tabanları kalın kösele. İkisi tartılacak olsa dört kilo rahat gelir... Tabanları ayrıca demir çivi kaplı. Yüzünün yanına, boynuna, tam kulağının altına indirdim tekmeleri. Bir tekme, en azından vurulduğu zaman on kilo gelir. Ama yerli yerinde bir tekme bunlar.Yetti adama... Ben vuracak yeri kesin biliyorum. Kulağın altı en uygun yer...

Ve adam bunun üzerine köpeği bıraktı. Tekmelerden hayli etkilenmişti. Gözlerini yumdu... Ağzını açtı... Kımıltısız yatmaya başladı. Ve köpek bu arada soluğuna kavuşuyor... Solukla beraber can da gelir peşinden. Geldi de tabii... Ve köpek hemen adamı öldürmek için harekete geçti. Köpekten korkmuşum ama, “Hayır” diyorum. Ve adam canlanmaya başlıyor. Gözlerini açarak bir dağ aslanı gibi bana bakıyor. Ağzı bir dağ aslanının ağzı gibi sesler çıkarıyor o an... Köpekten nasıl korkuyorsam, ondan da öyle korkuyorum... Ne yapacağım şimdi? Neler yapabilirim? Baltayı da unuttuk ne yazık ki... Bakın ne yaptım, anlatayım size: Adamın kulağının altına bir tekme daha vurdum... Sonra belimdeki kemeri ve azık mendilimi çıkardım. Onlarla sıkı sıkı bağladım adamı. Ellerini de bağladım, ayaklarını da... Fakat hep “Hayır yapma!”diyorum köpeğe. Köpek bakıyor... Benim dost olduğumu biliyor, algılıyor... Adamı bağladım ya, ondan biliyor beni, ondan tanıyor. Ben yine de korkuyorum, ancak köpek beni ısırmıyor... Çok korkuyorum, haddinden fazla hem de... Korkunç bir köpek bu köpek. Dağ aslanlarını önüne katıp sürer çıkarır. Bilmez miyim hiç? Güçlü kuvvetli, âdeta dağ aslanına benzeyen adamı attan indirmedi mi? Görmedim mi, yaşamadım mı o anı? O anın heyecanını, coşkusunu tatmadım mı bir süre önce?

İyi ki bu çiftliğe, Bay Kennan’ın çiftliğine gelmişim. İki yıl çalıştım burada. Şu anda üç bin dolarım var. Üç bin doların üç bini de benim. Hem de hükümetten... Bay Kennan göz kulak oldu dolarlarıma. Hükümetten paramı aldırttı, parayı çalmasınlar diye yanıma da adam koydu... Dağ aslanına benzeyen adamın kafasına, köpeği öldürmesin diye vurduğum için... Düşünsenize! Yazgı işte. Burası Amerika! İyi ki İtalya’dan kalkıp Bay Kennan’ın çiftliğine gelmişim. Odun kesmeye hem de... Glen Ellen’deki bu oteli o üç bin dolarla aldım işte! Otelcilikte müthiş para var. Çok iyi biliyorum bunu. Ben şu kadarken, babamın da Napoli’de oteli yok muydu? Vardı elbette... İki kızım dünyaya geldi. Büyüdüler. Şimdi ikisi de lisede okuyor. Bir de otomobilim var, ne saklayayım?

Oduncu, başından geçen bu son olayları gittiği her yerde anlattı. Herkese

anlattı. Bundan da çok mutlu oldu. Çiftlikten uzaklaşmıştı ama gözü kulağı çiftlikteydi. Onların neşesine, sevincine, kederine uzaktan katılıyor ve onları anmaktan büyük coşku duyuyordu.

Şimdi otel sahibi, otomobil sahibi zengin adamın iki kızı da lisede okuyor ve babasının mutluluğuna mutluluk katıyorlardı.

Mişel ile Ceri de büyük bir heyecanla çiftlikte, kuzeyden güneye, doğudan batıya kadar tavşanların, sincapların peşinden koşuşturup duruyor. Biri sevgili Mişel, diğeri de sevgili Ceri unvanını sürdürmek için ellerinden geleni yapıyorlardı.